

عذر تقصیر

پیشگاه مقدس امام زمان عجل الله تعالی فرجه

تألیف

سید مرتضیٰ محمدجادی سستانی

عذر تقصیر

به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

تألیف : سید مرتضی مجتهدی سیستانی

قطع و صفحه : رقی / ۲۲۰

تلفن مرکز پخش :

۰۲۵۳ ۲۶۱ ۳۸۲۳

۰۹۳۸ ۶۵۴ ۲۴۵۹

سایت مؤلف: پایگاه علمی المنجی:

www.almonji.com

پست الکترونیکی: [Email:info@almonji.com](mailto:info@almonji.com)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۱	حکومت عدل جهانی یا مهم‌ترین جریان در آینده جهان
۱۳	دوران غیبت قرن‌ها ادامه یافته
۱۵	غربت امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۱۷	توضیحی درباره غربت امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۲۰	غفلت از امام زمان عجل الله تعالی فرجه

بخش اول:

نقشه‌های دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه (۶۲ - ۲۳)

۲۵	دشمنی با امام زمان عجل الله تعالی فرجه قبل از تولد آن حضرت و پس از آن تا زمان ظهور
۲۶	سقیفه زمینه و راهی بزرگ برای دشمنی‌ها
۲۸	از آثار و پیامدهای سقیفه
۲۹	شهادت نمودن ائمه اطهار علیهم السلام به جهت متولد نشدن امام زمان عجل الله تعالی فرجه
۲۹	فرمایش امام صادق عجل الله تعالی فرجه در این باره

- ۳۰ فرمایش امام حسن عسکری علیه السلام در این باره
- ۳۲ تلاش‌های گوناگون دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۳۳ نقشه‌های دشمنان دین برای برهم زدن هدف اصلی از آفرینش انسان‌ها
- ۳۴ ایجاد ترس و وحشت از حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه!
- ۳۵ پایان جنگ‌ها در سراسر جهان
- ۳۷ یکی دیگر از نقشه‌های دشمن
- ۳۸ هشدار حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۴۰ ناامید نمودن از فرا رسیدن عصر ظهور
- ۴۶ دردی بالاتر از درد غفلت از عصر ظهور
- ۴۸ دشمنان و ایجاد شک و تردید
- ۵۰ مدعیان مهدویت و ...
- ۵۴ ترفندهای گوناگون دشمنان
- ۵۶ نمونه‌ای از ترفندهای دشمنان از قدیم الایام!
- ۵۹ نمونه‌ای از ترفندهای جدید دشمنان

بخش دوم:

مقابله با دشمنان امام زمان علیه السلام (۹۲ - ۶۳)

- ۶۵ مقابله با دشمنان
- ۶۶ امام حسین علیه السلام و ارزش کارهای عقیدتی برای شیعیان
- ۶۹ دعوت نمودن مردم به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۷۱ آشنا نمودن یک نفر با امام زمان علیه السلام برتر از صد سال عبادت است
- ۷۴ قسمت مهمی از دعای قنوت امام حسن عسکری علیه السلام

- ۷۷ یک نکته مهم برای عموم شیعیان
- ۷۸ قسمت دیگری از قنوت امام حسن عسکری علیه السلام
- ۸۱ تندروی در تبلیغ افراد
- ۸۲ آیا همه می‌توانند به امام زمان عجل الله تعالی فرجه خدمت کنند؟
مکاشفه مهم یکی از علماء قم درباره خدمت نمودن به
- ۸۵ امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۸۸ خطبه جاودانه غدیر و تبلیغ از امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۸۹ گفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم درباره امام زمان عجل الله تعالی فرجه در خطبه غدیر

بخش سوم:

عظمت ولایت اهل بیت علیهم السلام (۹۳ - ۱۲۲)

- ۹۵ عظمت اهل بیت علیهم السلام
- ۹۹ ائمه علیهم السلام صاحبان امر هستند
- ۱۰۰ روایت اول
- ۱۰۳ روایت دوم
- ۱۰۴ روایت سوم
- ۱۰۵ روایت چهارم
- ۱۰۶ راز دشمنی با اولوا الامر
- ۱۰۹ یکی از نکته‌های مهم خطبه جاودانه غدیر
- ۱۱۰ حجیت اهل بیت علیهم السلام در خطبه جهانی غدیر
- ۱۱۲ ولایت اهل بیت علیهم السلام بر اهل آسمان‌ها و اهل زمین
- ۱۱۵ سیطره ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بر عموم مخلوقات

- ۱۱۵ بهره‌گیری خصوصی از قدرت ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۱۱۷ جریان مهمّ یک فرد هندو، و توسّل او به امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۱۱۹ دو نکته درباره تشرّف مرد هندو مذهب خدمت امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- امام زمان حجت خداوند بر همه هستند هرچند به آن حضرت ایمان نداشته باشند ۱۱۹
- چرا امام زمان عجل الله تعالی فرجه حاجت مرد هندو را روا ساختند ۱۲۱

بخش چهارم:

معرفت اهل بیت علیهم السلام (۱۵۶ - ۱۲۳)

- ۱۲۵ معرفت مقام اهل بیت علیهم السلام
- ۱۲۶ آثار معرفت و عظمت آن
- ۱۲۸ ویژگی‌های صاحبان معرفت در کلام امیرالمؤمنین علیهم السلام
- ۱۳۳ تأثیر وجود اولیاء الهی و صاحبان معرفت در جامعه
- ۱۳۴ اولیاء خدا در عصر غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۱۳۵ محبت راه مهمی برای کسب معرفت امام زمان ارواحافداه
- ۱۳۷ معرفت خداوند معرفت امام زمان علیهم السلام است
- ۱۳۸ محبت راهی مهم برای انس گرفتن با امام زمان ارواحافداه
- ۱۳۹ قسمتی از قنوت امام حسن عسکری علیهم السلام
- ۱۴۱ بدترین مردمان و بهترین آنان از نظر حضرت امیرالمؤمنین علیهم السلام
- ۱۴۳ همشینی با دشمنان اهل بیت علیهم السلام از موانع معرفت است
- ۱۴۴ یکی دیگر از موانع مهم معرفت
- ۱۴۷ یکی از خوبان روزگار

- ۱۵۱ اهمیت خودشناسی برای شناختن موانع معرفت
- ۱۵۵ خودشناسی راهی برای فرار از موانع معرفت

بخش پنجم:

نقش معرفت در وظائف عصر غیبت (۱۵۷ - ۲۲۰)

- ۱۵۹ نقش معرفت در وظائف عصر غیبت
- ۱۶۰ ۱- انتظار
- ۱۶۱ انتظار در حاشیه زندگی ما قرار دارد!
- ۱۶۴ در مسأله انتظار امام زمان عجل الله تعالی فرجه توجّه به سه نکته لازم است
- ۱۶۵ ۱- آشنایی با عصر غیبت
- ۱۶۵ ۲- آشنایی با عصر ظهور
- ۱۶۶ ۳- معرفت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۱۶۷ توجّه خاصّ شیعیان به حضرت امیرالمؤمنین و امام حسین علیهما السلام
- ۱۷۰ توجّه خاص به امام زمان عجل الله تعالی فرجه
- ۱۷۲ منتظرین ظهور امام زمان ارواحنا فداه بافضیلت‌ترین مردم همه اعصار می‌باشند
- ۱۷۳ منتظران راستین
- ۱۷۴ پاک‌سازی قلب‌ها بر اثر معرفت
- ۱۷۵ دعای امام سجّاد علیه السلام برای اولیاء الهی که در انتظار عصر ظهورند
- ۱۷۷ یکی از اولیاء خدا
- ۱۷۷ منتظران ظهور
- ۱۷۹ انتظار یا انس با امام زمان ارواحنا فداه
- ۱۸۰ قلب‌های پاک از هوا و هوس

- ۱۸۳ ۲- دعا
- ۱۸۶ دعا برای تعجیل ظهور امام زمان صلوات الله علیه
- ۱۸۸ جریانی مهم دربارۀ دعا برای فرج
- ۱۹۴ نکته‌های اساسی در دعا‌های عصر غیبت
- ۱۹۶ توجّه به مضمون دعاها
- ۱۹۷ دعای ندبه مهم‌ترین درسنامه عصر غیبت
- ۲۰۰ ۳- صبر
- ۲۰۲ شیعیان بامعرفت یا صبرپیشگان فداکار
- ۲۰۳ صبر راهی مهم برای نابود ساختن هواها و هوس‌ها
- ۲۰۵ اهمیت صبر در کلام رسول خدا ﷺ
- ۲۰۶ اهمیت صبر در کلام حضرت امیرالمؤمنین علیؑ
- ۲۰۸ معرفت و توجّه به عصر ظهور راه بسیار مهمی برای ایجاد صبر
- ۲۱۱ درس بزرگی که دعبل به صاحبان معرفت آموخت
- ۲۱۵ خاتمه کتاب؛ قلب شکسته و دل خونین امام زمان ارواحنا فداه
- ۲۱۹ عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

پیشگفتار؛

حکومت عدل جهانی یا مهم‌ترین جریان در آینده جهان

مهمترین جریانی که در میان جامعه بشریت تحوّل ایجاد می‌کند و زنده‌کننده جهان و جهانیان است، ظهور حضرت بقیّة الله الأعظم ارواحنفاذ است.

پایان یافتن حکومت مستکبران جهانی که با ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه و تکامل جهان واقع می‌شود، سبب رهایی جنّ و انس از حيله گری‌ها و مکرهای شیطانی می‌شود.

این رهایی، در زمانی واقع می‌شود که دولت عدل امام عصر عجل الله تعالی فرجه بر سراسر جهان حکومت کند و با اقتدار کامل، حاکمیت

«الله» را بر جهان و جهانیان استقرار بخشد.

در آن زمان؛ عدالت که آرزوی همه پیامبران الهی بوده است^۱ اجراء می شود. این حقیقتی است که خداوند در قرآن کریم به آن تصریح نموده است.

قبل از قرآن کریم کتاب‌های آسمانی دیگر نیز فرا رسیدن چنین روزگار پرشکوهی را - از هزاران سال قبل از تولد حضرت بقیة الله الأعظم عجل الله تعالی فرجه - به مردم بشارت داده‌اند.

بنابراین از ده‌ها قرن پیش پیامبران و پیروان آنان از فرا رسیدن چنین روزگاری آگاه بوده‌اند و می‌دانسته‌اند سرانجام در سراسر جهان فقط دستورات خداوند اجراء می‌شود و عدل و عدالت، راستی و صداقت، مهر و دوستی، علم و آگاهی و همه صفات نیک و ارزنده بر سراسر جهان حکومت می‌کند و هیچگونه نشانی از ظلم و ستمگری، جنایت و خونریزی، فساد و تفرقه باقی نخواهد ماند.

این‌ها حقیقت‌هایی است که نه تنها شیعیان؛ بلکه بسیاری از مردمان جهان به آن اعتقاد دارند.

اکنون این سؤال به ذهن می‌رسد که جریانی با این همه اهمیت،

۱. اشاره است به آیه شریفه: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...﴾ «سوره حدید، آیه ۲۵» «ما رسولان خود را با دلیل‌های روشن فرستادیم و با آنان کتاب و میزان را نازل کردیم تا مردم خود به قسط عمل نمایند».

چرا مردم از آن غافل شده و به جز اندکی در فکر فرا رسیدن آن زمان نبوده و نیستند؟!

جریانی که بسیاری از انسان‌ها قبل از ظهور اسلام و همچنین پس از بعثت رسول خدا ﷺ تا کنون به آن اعتقاد داشته و دارند. جریان بسیار مهمی که در عالم هستی و سراسر گیتی تحوّل عظیم به وجود می‌آورد و جهان به گونه‌ای می‌شود که به تصریح روایات، فوق تصوّر ماست.

جریانی با این همه سابقه بشارت درباره واقع شدن آن، و با این همه اهمیّت که تحوّل عظیم در عالم مرئی و نامرئی ایجاد می‌کند! آیا غفلت از توجّه به این جریان عظیم جهانی ممکن است اتّفاقی باشد؟

آیا حيله گری مگاران جهان و دشمنی ابلیس و شیاطین و مأموران آنها، نقشی در غافل ماندن انسان‌هایی که به این تحوّل عظیم جهانی معتقدند، نداشته است؟

دوران غیبت قرن‌ها ادامه یافته

قرن‌ها از آغاز غیبت می‌گذرد، در این دوران غم بار نه تنها شیعیان؛ بلکه جهانیان دستشان از رهبری که می‌تواند جهان را به خوبی اداره کند، کوتاه بوده و هست.

چرا مردم جهان به شخصیتی که می‌تواند جهان را با تدبیر کامل

رهبری کند، توجّه ندارند؟!

چرا بسیاری از جهانیان از وجود رهبری مقتدر که می‌تواند به خوبی سراسر گیتی را پاک‌سازی نموده و نظام جهان را به دست گرفته و در آن تحوّلی شگفت آور، ایجاد کند، آگاهی ندارند؟! چرا برای آشنایی با شخصیتی که ادیان الهی به آمدن او و اصلاح جهان با دستان پراقتدار او بشارت و وعده داده‌اند، تلاش و کوشش نمی‌کنند؟!

در پاسخ به این سؤال باید گفت:

به این واقعیّت باید عقیده داشته باشیم که دست‌های پنهان و مرموز، در غافل نمودن مردم جهان از وجود مصلح عالم، نقش بسیار فعّال و مهمّی داشته که توانسته است در طول اعصار و با گذشت قرن‌ها مردم را از توجّه به مصلح جهان و حکومت عدالت پرور آن حضرت غافل نموده تا میان آنان و آن بزرگوار جدایی وجود داشته باشد.

دستان پنهان با طرح نقشه‌هایی توانسته است افکار و اندیشه‌های مردم را به سوی امور کوچک و بی‌ارزش متمرکز نماید تا به این وسیله افکار آنان از توجّه به نجات بخش واقعی جهان منحرف شده تا آنان همچنان در دام شیطان و نفس امّاره اسیر بمانند. در بسیاری از موارد دستان پنهان نه تنها مردم جهان را به

سوی گناه و انحراف می‌کشانند؛ بلکه آنان را به سوی امور جزئی که نقشی در تکامل انسان‌ها ندارد، جذب می‌کنند و قلب آنان را به سوی اموری که می‌تواند انسان‌ها را در رکود و توقّف نگه دارد، جلب می‌کنند؛ تا در نتیجه بزرگ‌ترین مسأله حیاتی جهان که همه ادیان الهی به آن اعتقاد دارند مورد غفلت قرار گرفته و همچنان در دست فراموشی باقی بماند.

این یک غفلت فردی نیست؛ بلکه یک نوع فراموشی عمومی است که دشمنان خائن برای ادامه حکومت خود آن را قرن‌ها بر جهانیان تحمیل نموده‌اند.

غربت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

با توجه به ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بر جهان و فراگیر بودن ولایت آن حضرت بر انسان‌ها و همه موجودات عالم، و نیاز همه آنان به آن بزرگوار، چرا آن حضرت در میان میلیاردها انسان غریب هستند با اینکه ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه همه را فراگرفته است؟!

بسیاری از انسان‌ها از وجود امام زمان عجل الله تعالی فرجه آگاهی ندارند.

بسیاری از انسان‌ها متأسفانه اعتقادی به امامت و ولایت آن

بزرگوار ندارند.

بسیاری از افراد مانند وهابی‌ها و دیگران با وجود ظهور امام زمان ارواحنا فداه مخالفت می‌کنند و علیه آن حضرت کارشکنی می‌کنند.

بسیاری از دوستان امام زمان عجل الله تعالی فرجه نسبت به آن حضرت بی تفاوت بوده و نه نامی از آن بزرگوار به زبان می‌آورند و نه یادی از حضرت می‌نمایند.

بسیاری از انسان‌ها که معتقد به امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌باشند و از آن حضرت یاد می‌کنند، و به آن بزرگوار متوسل می‌شوند، توسل آن‌ها برای برطرف شدن گرفتاری‌های خودشان هست که با پناه بردن به آن بزرگوار کمبودها و گرفتاری‌های مادی خود را برطرف سازند. هر چند اینگونه افراد با کسانی که نسبت به یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه بی تفاوت هستند، بسیار فرق دارند؛ ولی به خاطر رسیدن به خواسته‌های مادی، به آن حضرت توجه می‌کنند و متوسل می‌شوند.

عده‌ای از دوستانی که به یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه هستند اگر چه به خاطر مسایل مادی به یاد آن حضرت نیستند؛ ولی به خاطر رسیدن به حالات و مقامات و قدرت‌های روحی و معنوی به آن حضرت متوسل می‌شوند.

در واقع این گونه افراد امام زمان را برای خودشان می خواهند نه اینکه خود را برای امام زمان بخواهند و خواسته های خود را فدای خواسته های آن حضرت کنند.

چه قدر کم هستند افرادی که خود را برای امام زمان می خواهند نه امام زمان را برای خودشان.
آیا آنچه گفتیم دلیل بر غربت آن بزرگوار در میان انسان ها نیست؟!

توضیحی درباره

غربت امام زمان عجل الله تعالی فرجه

به این نکته باید توجه داشته باشیم:

اگر ما می گوئیم امام زمان ارواح فداه غریب هستند و از جامعه طرد شده اند، هیچگونه منافاتی با قدرت ولایت و سیطره با عظمت آن حضرت بر اهل آسمان ها و زمین ندارد.

اگر انسان ها از توجه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه بازمانده اند و در فکر آن حضرت نیستند؛ ولی قدرت ولایی آن بزرگوار بر جهان تسلط دارد و همان طور که خداوند در سوره قدر می فرماید:

﴿تنزل الملائكة والروح فيها بإذن ربهم من كل أمر﴾^۱

ملائکه در معیت و خدمت روح در آن شب (شب قدر) نازل می‌شوند به اذن خداوند برای (تقدیر) هر امری.

ملائکه در خدمت روح در هر شب قدر بر آن حضرت نازل می‌شوند و اموری که به دستور خداوند در جهان تا سال بعد باید در عالم واقع شود را در هر شب قدر به ولی امر و صاحب امر و زمان می‌سپارند و در اختیار آن حضرت قرار می‌دهند و ملائکه که کارگزاران آن بزرگوار هستند به انجام آن‌ها می‌پردازند.

بنابراین حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداء در زمان غیبت نیز دارای مقام ولایت و قدرت هستند؛ ولی چون مردم از آن حضرت غافل هستند و رفتار آن‌ها مورد رضایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، نیست، غریب هستند؛ هر چند آن بزرگوار در بازارهای آن‌ها راه می‌روند و در مجالس آنان شرکت می‌کنند؛ ولی مردم آن بزرگوار را نمی‌شناسند و به آن حضرت توجهی ندارند.

با این همه که عصر غیبت، عصر غربت و تنهایی امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌باشد افراد بسیار خاصی از دوستان آن حضرت، به خدمت آن حضرت شرفیاب می‌شوند و به انجام مأموریت می‌پردازند و همانگونه که در روایتی امام باقر علیه السلام فرموده‌اند:

... وما بثلاثین من وحشة^۱

۱. بحار الانوار: ۱۵۳/۵۲.

با وجود سی نفر (از یاوران خاص) احساس تنهایی برای آن حضرت نیست.

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

به خاطر وجود سی نفر از دوستان خاصّ الخاص، امام زمان عجل الله تعالی فرجه با آنان مانوس هستند، هر چند در میان عموم مردم ناشناخته و غریب هستند.^۱
بنابر آنچه گفتیم امام زمان عجل الله تعالی فرجه حتی در زمان غیبت صاحب زمان و زمین هستند و اوامر الهی را که در هر شب قدر بر آن حضرت نازل می شود انجام می دهند هر چند در میان مردم شناخته نمی شوند و غریب هستند.

۱. این نکته قابل توجه است که افراد خاصّ الخاص بسیار اندک و بی ادعا هستند، مردم نباید فریب شیادان را بخورند و اسیر دام آنان شوند.

غفلت از امام زمان عجل الله تعالی فرجه

با توجه به سوره قدر و نازل شدن «روح» و ملائکه در شب قدر بر امام زمان عجل الله تعالی فرجه و اجراء دستورات خداوند به فرمان آن حضرت در عالم، چرا آن بزرگوار غریب هستند؟! و چرا ما از امام زمانمان غافل هستیم؟!

دشمنان چگونه توانستند قرن‌ها نام و یاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه را از خاطره‌ها و زیان شیعیان دور کنند و آنان را نسبت به وجود امام زمان ارواحناده در غفلت نگه دارند؟! چرا مردم آن گونه که لازم و شایسته است به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه توجه نمی‌کنند؟! و درباره حکومت عدل جهانی آن بزرگوار نمی‌اندیشند؟!

دشمنان دین با اجراء چه نقشه‌هایی افکار دوستان را در این باره متوقف ساختند؟! و چرا شیعیان در طول صدها سال نسبت به وجود امام زمان عجل الله تعالی فرجه و ظهور آن بزرگوار تقصیر نمودند؟! رمز دست یابی دشمنان به اهداف شوم و شیطانی آنها و بی تفاوت بودن دوستان و شیعیان نسبت به وجود حضرت مهدی و حکومت جهانی آن حضرت چیست؟

چرا دوستان و شیعیان در دوران طولانی غیبت، از توجه به آن حضرت کوتاهی و تقصیر نمودند.

در این کتاب مطالبی را دربارهٔ رمز موفقیت دشمنان و تقصیر دوستان بیان نموده‌ایم تا راه‌گشایی باشد برای کسانی که جوئی مطالبی در این باره هستند.

به نظر می‌رسد دشمنان دین در غافل‌سازی و در غفلت نگه داشتن دوستان و شیعیان از راه‌ها و نقشه‌های گوناگونی استفاده کرده‌اند که از مهمترین آن‌ها غافل نمودن مردم از مسألهٔ معرفت و شناخت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه است.

آن‌ها با نقشه‌های متفاوت مردم را از شناخت مقام اهل بیت علیهم‌السلام بازداشتند و در نتیجه دوستان و شیعیان از صدر اسلام و در طول تاریخ تشیع از معرفت مقام عظیم ولایت بازماندند و این جریان تا زمان غیبت همچنان ادامه یافت و شیعیان از توجه به عظمت مقام امام زمان عجل الله تعالی فرجه بازماندند و در نتیجه گرفتار کوتاهی و تقصیر بسیار در این باره شدند. دشمنان دین علاوه بر دور ساختن دوستان و شیعیان از معرفت مقام ولایت امام زمان ارواحنا فداه و سایر معصومین علیهم‌السلام، از راه‌های دیگر نیز استفاده کردند که نمونه‌هایی از آن‌ها را در این کتاب بیان می‌کنیم.

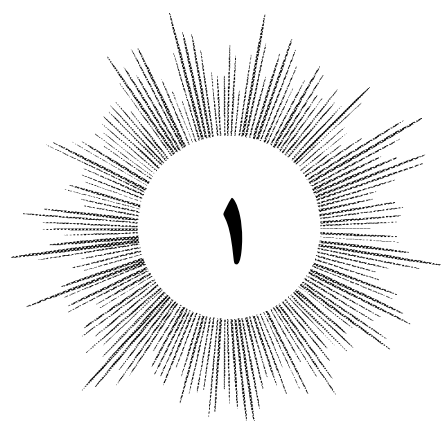
* * *

با عذرخواهی از تقصیرهای فراوان، از پیشگاه امام مهربان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه طلب عفو و بخشش از آن بزرگوار

می‌کنیم و با آرزوی تبدیل شدن سیئات ما به حسنات از خداوند
بزرگ خواهان معرفت و توفیق به خدمت‌گذاری در راه ولایت
مظلوم‌ترین فرد عالم هستی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و سایر
معصومین علیهم السلام مخصوصاً مظلوم‌ترین فرد عالم در این زمان،
حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه می‌باشیم.

مرتضی مجتهدی سیستانی

نقشه‌های دشمنان

امام زمان عجل الله تعالی فرجه

دشمنی با امام زمان علیه السلام قبل از تولد آن حضرت و پس از آن تا زمان ظهور

چه کسی را در طول تاریخ می شناسید که از صدها سال قبل از تولد او، دشمنان او آباء و اجداد او را بکشند تا او متولد نشود! یا آنکه پس از تولد او اراده جدی به کشتن او داشته باشند؟! این شخص فقط حضرت ولی عصر ارواحنا فداه می باشد که قرن ها و قرن ها دشمنان در صدد متولد نشدن آن حضرت، و پس از تولد آن بزرگوار برای شهادت ایشان، سعی و تلاش فراوان کرده اند. دشمنان آن حضرت، از این نکته غافل بوده اند که خداوند اراده کرده است نور امام زمان علیه السلام سراسر عالم را فرا گیرد، هر چند دشمنان آن بزرگوار از آن کراهت داشته باشند. نکته ای که توجه به آن مفید می باشد، این است که امام زمان عجل الله تعالی فرجه که قرن ها دشمنان نه فقط در حد دشمنی؛ بلکه تا مرز نابودی آن حضرت به هر صورت که توانسته اند فعالیت کرده اند،

باید از قدرت‌های بسیار مهمی برخوردار باشد، به گونه‌ای که دشمنان می‌دانند، وقتی که آن حضرت ظاهر شوند، و بر جهان حکومت کنند دیگر هیچ گونه اثری از دشمنان آن حضرت، که دشمن دین و انسانیت هستند باقی نخواهد ماند. و آنان دیگر نمی‌توانند مردم جهان را به خاک و خون بکشند تا آه و ناله مردم در همه جا طنین انداز شود، و ستمگران خون‌خوار بر اریکه قدرت تکیه زنند و همچنان مردم جهان مستضعف باشند و مستکبرین به ستمگری و خونخواری خود ادامه دهند.

روایت مهمی از امام صادق علیه السلام و همچنین از امام حسن عسکری علیه السلام وارد شده است که بنی امیه و بنی العباس برای جلوگیری از قدم‌گذاردن حضرت مهدی علیه السلام به صحنه گیتی آباء و اجداد آن حضرت را به شهادت رساندند؛ ولی چون خداوند اراده کرده است که نور او سراسر جهان را فرا گیرد، آن حضرت متولد شدند، و چون دشمنان از تولد آن بزرگوار آگاه شدند تصمیم به شهید نمودن آن حضرت گرفتند.

سقیفه زمینه و راهی بزرگ برای دشمنی‌ها

غصب خلافت امیرالمؤمنین علیه السلام سبب شهادت امام حسین علیه السلام شد؛ همانگونه که آن حضرت به این حقیقت تصریح کرده‌اند و همچنین حضرت زینب کبری علیه السلام آن را بیان فرموده‌اند و همچنین

هر ظلم و ستمی که بر اهل بیت رسول خدا ﷺ واقع شده و می شود بر اثر غصب خلافت در سقیفه بوده است. در تشییع پیکر امام حسن عسکری علیه السلام کنیزی فریاد می زد امام حسن عسکری علیه السلام در روز دوشنبه (روز سقیفه) شهید شدند نه امروز.

این جریان که ریشه و اساس همه ظلم ها و جنایت ها، سقیفه است واقعی می باشد که در روایات به آن تصریح فرموده اند.

سقیفه که آغاز ظلم و ستم آشکار بر اهل بیت رسول گرامی اسلام ﷺ بود، در کربلا آن چنان اوج گرفت که همانند زمستان که درختان را خشک می کند، درخت امامت را خشک کرد.

همانگونه که درختانی که در زمستان خشک می شوند با رسیدن بهار سرسبز می شوند و تنها راه سبز و خرم شدن آن ها فرا رسیدن فصل بهار است، درخت شکسته شده امامت در روز عاشورا هم، فقط با ظهور بهار انسان ها یعنی ربیع الانام که منتقم آل محمد علیه السلام هستند، سرسبز می شود. به این جهت همه عزاداران و سوگواران که با تمام وجود برای امام حسین علیه السلام اشک می ریزند و به سر و سینه می زنند، باید از خداوند بزرگ بخواهند که با ظهور امام عصر عجل الله تعالی فرجه و انتقام خون امام حسین علیه السلام درخت شکسته شده امامت، سرسبز و با طراوت گردد.

و همه مردمان جهان در حکومت جهانی حضرت مهدی عجل الله

تعالی فرجه از نعمت ولایت اهل بیت ﷺ استفاده کنند.
 متأسفانه از صدر اسلام، به پی آمدهای سقیفه آن گونه که لازم
 است توجه کاملی نشده و مورد بررسی کامل و همه جانبه قرار
 نگرفته است و مسلمانان از آثار و لوازم سقیفه، آگاهی لازم و کامل
 را نداشته و ندارند.

از آثار و پیامدهای سقیفه

یکی از پیامدهای مهم سقیفه به حکومت رسیدن بنی امیه و
 بنی العباس است. اگر سقیفه تشکیل نمی شد و حکومت در اختیار
 حضرت امیرالمؤمنین ﷺ قرار می گرفت، هیچگاه بنی امیه و
 بنی العباس به قدرت نمی رسیدند و بر کرسی خلافت تکیه
 نمی دادند؛ ولی متأسفانه نتیجه دوری کردن مردم از خاندان پیامبر
 اکرم ﷺ و کنار زدن آنان از حکومت، بنی امیه و بنی العباس
 توانستند قرن ها بر مردم حکومت کنند، و دشمنی خود را با عترت
 رسول خدا ﷺ آشکار کنند در حالی که آن حضرت بارها فرموده
 بودند:

إني تارك فيكم الثقلين كتاب الله عز وجلّ وعترتي، أهل
 بيتي ...^۱

من دو شیء گران وزن را میان شما وا می‌گذارم یکی کتاب خداوند عزوجل و دیگری عترتم، اهل بیتم.

ولی با اینهمه، آن‌ها نه تنها احترام عترت رسول خدا ﷺ را نگه نداشتند، بلکه تصمیم حتمی برای به شهادت رساندن عترت رسول خدا ﷺ گرفتند و اراده غیر انسانی خود را اجرا کردند.

شهادت نمودن ائمه علیهم السلام

به جهت متولد نشدن امام زمان عجل الله تعالی فرجه

به این نکته باید توجه داشته باشیم که هدف آنان از شهادت حضرت امیرالمؤمنین، امام حسن و امام حسین علیهم السلام و بقیه امامان علیهم السلام، قطع کردن نسل آن بزرگواران بود تا در نتیجه آن از تولد حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه جلوگیری کنند تا بتوانند همچنان حکومت ظالمانه خود را ادامه دهند.

فرمایش امام صادق علیهم السلام در این باره

امام صادق علیهم السلام در این باره فرمودند:

... وكذلك بنو أمية وبنو العباس لما وقفوا على أن زوال ملكهم وملك الأمراء والجبابرة منهم على يد القائم علیهم السلام ناصبونا العداوة، ووضعوا سيوفهم في قتل آل الرسول صلى الله عليه وآله وإياداة نسله طمعا منهم في الوصول

إلی قتل القائم، ویأبی الله عزوجل أن یکشف أمره لو احد
من الظلمة إلا أن یتم نوره ولو کره المشرکون.^۱
بنی امیّه و بنی عبّاس وقتی فهمیدند که سلطنت آن‌ها و همه
پادشاهان و ستمگران به دست قائم (صلوات الله علیه) از بین
خواهد رفت با او به دشمنی برخاستند، و تمام توانایی خود را
در کشتن اهل بیت پیغمبر ﷺ و قطع کردن نسل او بکار
گرفتند به طمع اینکه مهدی موعود (صلوات الله علیه) بدنیا نیاید و
قبل از تولدش او را بکشند، ولی خداوند تبارک و تعالی امتناع
ورزید که از کار خود برای یکی از ظالمین پرده بردارد، و اراده
فرمود که نور خود را کامل گرداند و با ظهور حضرت مهدی
صلوات الله علیه جهان را بطور کامل روشن گرداند گر چه مشرکان
را خوش آیند نباشد.^۲

فرمایش امام حسن عسکری علیّه السلام در این باره

قال أبو محمد بن شاذان علیه الرّحمة: حدّثنا أبو عبد الله ابن
الحسین بن سعد الکاتب رضی الله عنه، قال
أبو محمد علیّه السلام: قد وضع بنو امیّة و بنو العبّاس سیوفهم علینا
لعلّین: أحدهما أنّهم کانوا یعلمون لیس لهم فی الخلافة

۱. کمال الدین: ۳۵۴.

۲. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام: ۱/۷۶۳.

حقّ، فیخافون من ادّعائنا ایّها وتستقرّ فی مرکزها،
 وثنیهما انّهم قد وقفوا من الأخبار المتواترة علی أنّ زوال
 ملک الجبایرة والظلمة علی ید القائم متّاً، وكانوا لا
 یشکون انّهم من الجبایرة والظلمة، فسعوا فی قتل اهل
 بیت رسول الله ﷺ وایادة^۱ نسله طمعاً منهم، فی
 الوصول إلی منع تولّد القائم علیه السلام أو قتله، فأبى الله أن
 یشکف أمره لواحد منهم إلاّ یتّم نوره ولو کره المشرکون.
 یعنی: حسین بن سعد کاتب گفت که: حضرت امام حسن بن
 علی عسکری علیه السلام فرمود که: بنی امیه و بنی عبّاس به دو
 سبب شمشیرهای خود را به روی ما کشیدند: یکی آنکه
 می دانستند که ایشان را در خلافت حقّی نیست، و می ترسیدند
 از آنکه ما دعوای خلافت کنیم، و خلافت در جای خود قرار
 گیرد. دوّم آنکه از اخبار متواتره واقف شده بودند که زوال مُلک
 جبّاران و ظالمان بر دست قائم ما خواهد بود، و شکّ نداشتند
 در آنکه ایشان از جبّاران و ظالمانند، پس کوشش کردند در
 کشتن اهل بیت رسول خدا ﷺ و نیست و نابود گردانیدن
 نسل پیامبر ﷺ از روی طمعی که ایشان را به وصول به منع
 تولّد حضرت قائم علیه السلام یا کشتن آن حضرت (یعنی مبالغه در
 کشتن اهل بیت رسول خدا ﷺ می نمودند، به امید آنکه

شاید آن حضرت به وجود نیاید، یا اگر به وجود آید کشته شود، تا مُلک و پادشاهی از دست ایشان به در نرود) پس ایا نمود خدای تعالی که کشف امر آن حضرت نماید از برای یکی از آن ظالمان، إلاّ آنکه تمام می‌گرداند حق تعالی نور خود را، و اگر چه خوش نمی‌دارند مشرکان^۱.

تلاش‌های گوناگون

دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه

دشمنان پس از ناامید شدن از اینکه بتوانند امام زمان عجل الله تعالی فرجه را به شهادت برسانند، تصمیم گرفتند سبب تأخیر ظهور و قیام آن بزرگوار شوند، و به این جهت نقشه‌های شومی را طراحی کرده و آن‌ها را اجرا نمودند، که یکی از مهمترین آن‌ها غافل نمودن مردم از عصر ظهور، و مهمتر از آن فراموش نمودن یاد امام عصر عجل الله تعالی فرجه می‌باشد.

ما در این بخش نمونه‌های مهمی از تلاش‌های دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه را بیان می‌کنیم.

۱. کشف الحق (اربعین خاتون آبادی): ۵۲، از اثبات الهداة، جلد ۷ صفحه ۱۳۹ حدیث ۶۸۵، و کفایة المهتدی، حدیث ۳۴.

نقشه‌های دشمنان دین برای برهم زدن هدف اصلی از آفرینش انسان‌ها

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان زمام‌عجل‌الله‌تعالی‌فرجه

به این نکته باید توجه داشته باشیم که خداوند از خلقت جهان و آفرینش انسان‌ها چه هدفی را در نظر داشته است؟ آیا راز آفرینش انسان‌ها همین است که در اسارت حکومت شیاطین باشند و آن‌ها با دست‌اندرکاران خود بر جهان حکومت کنند؟ و جهان بشریت را از اهداف بزرگ الهی در آفرینش آن‌ها دور نگه دارند؟

پیامبران الهی برای این آمده‌اند که مردم را با خداوند آشنا کنند و آن‌ها را از قدرت‌ها و نیروهای مهمی که در وجود آن‌ها است آگاه کنند؛ تا با تمام وجود به بندگی خدا بپردازند و با زنده کردن همه نیروهای خفته انسانی، به خداوند معرفت پیدا کنند.

این حقیقت هیچگاه محقق نشده و نخواهد شد مگر در حکومت حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه، در آن زمان هدف خداوند از آفرینش جهان و جهانیان به ثمر می‌نشیند و انسان‌ها با تکامل قدرت‌های باطنی خود و آشنایی با مقام اهل بیت علیهم‌السلام از زندگانی خود بهره‌مند می‌شوند. به این جهت ابلیس و افرادش تلاش می‌کنند تا هر چه بیشتر بتوانند فرارسیدن آن روز که هدف خداوند را از آفرینش جهان و جهانیان به ثمر می‌رساند به تأخیر اندازند.

ایجاد ترس و وحشت

از حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه!

یکی از دلیل‌هایی که دلالت بر دشمنی دشمنان با حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، می‌نماید، روایاتی است که دست‌های دشمن برای ایجاد ترس و وحشت مردم از حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، جعل نموده و حکومت آن حضرت را که رحمت الهی برای عالمیان هستند حکومتی خشن و همراه با کشت و کشتار و خونریزی، معرفی نموده‌اند.

این روایات مخالف با روایاتی است که دلالت می‌کند حکومت آن حضرت پایان همه جنگ‌ها و خونریزی‌ها می‌باشد و رحمت خداوند را به وسیله امام زمان عجل الله تعالی فرجه نه تنها برای شیعیان بلکه برای همه مردم جهان به ارمغان می‌آورد.

محمد بن علی کوفی یکی از کسانی است که برای وارونه نشان دادن حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه و ایجاد ترس و وحشت میان مردم از آن، دست به جعل حدیث‌های دروغین و ساختن روایات سراسر کذب و دروغ زده است؛ که هیچ کدام آن‌ها توان مقابله با اعتبار حدیث لوح را ندارد.

در حدیث لوح از آن حضرت تعبیر به «رحمة للعالمین» شده

است. ۱.

مهم تر اینکه خداوند در قرآن درباره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

﴿وما أرسلناک الا رحمة للعالمین﴾^۲

«ما تو را نفرستادیم مگر از جهت رحمت برای همهٔ جهانیان».

امام زمان زنده کننده دستورات رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هستند و انتقام آن حضرت از کسانی است که مانع رحمت الهی شده یا می شوند. ایجاد ترس و وحشت، از بزرگ ترین دسیسه هایی است که دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه از صدر اسلام به آن پرداخته اند. آن ها توانسته اند با ایجاد ترس و وحشت در طول قرن ها دوستان اهل بیت علیهم السلام را از ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه غافل کنند، به طوری که در فکر آمدن آن حضرت و تشکیل حکومت آن بزرگوار نباشند.

پایان جنگ ها در سراسر جهان

نه تنها دوستداران و شیعیان امام عصر عجل الله تعالی فرجه؛ بلکه همهٔ کسانی که در انتظار ظهور مصلح جهانی هستند باید به این نکته توجه داشته باشند که نتیجهٔ ظهور شخصیتی که برای اصلاح جهان قیام می کند، پایان بخشیدن به تمامی جنگ ها و خون ریزی ها در

۱. رک: صفحه ۱۳۴ این کتاب.

۲. سوره انبیاء، آیه ۱۰۷.

سراسر جهان است. آن قیام، ادامه و استمرار جنگ‌ها و خون‌ریزی‌ها در سراسر گیتی نیست؛ بلکه برای نجات بشریت و اصلاح جهان و حاکمیت صلح و آرامش و پایان دادن به همه جنگ‌ها در سراسر جهان است.

جنگ‌هایی که در مدتی کوتاه در آغاز ظهور واقع می‌شود، برای پایان دادن به حاکمیت اشرار و ستمگرانی است که به هر بهانه‌ای جنگ و خونریزی را در جهان به راه می‌اندازند تا هم حاکمیت خود را بر مردم ضعیف بیشتر کنند و هم سلاح‌های زیان‌بار و نابود کننده‌ای را که ساخته‌اند به کشورهای ضعیف به فروش برسانند. آنچه درباره فروش اسلحه به کشورهای ضعیف گفتیم با همه اهمیتی که دارد نسبت به بعضی از امور دیگر، کوچک و پیش پا افتاده است!

آن چه مهم است و باید به آن توجه کنیم، این است که بر اثر وابستگی کشورهای کوچک به کشورهای بزرگ، یک نوع رکود یا عقب‌گرد در کشورهای ضعیف به وجود می‌آید که آن‌ها را نه تنها از پیشرفت در امور معنوی و انسانی؛ بلکه حتی از نظر به دست آوردن قدرت‌های ظاهری و تمدن بشری، باز می‌دارد؛ و فکر و اندیشه و تلاش و کوشش آن‌ها را به سوی میدان‌های جنگ و خونریزی می‌کشاند.

بدیہی است نتیجہ آن بازماندن از افکار بزرگ و غفلت از آشنایی با راه نجات جهان و جهانیان و گرفتار شدن به اهداف و افکار کوچک است .

یکی دیگر از نقشه‌های دشمن

یکی از راه‌های بسیار مؤثر دیگر، که دشمن از آن استفاده‌های فراوانی نموده و توانسته است نقشه‌های ویرانگر خود را بر مردمان جهان تحمیل نموده و آنان را فریب دهد، این است که آنان را به جنگ‌ها و حادثه‌هایی که در سراسر جهان واقع می‌شود سرگرم می‌کند و هر چند وقت یک بار جریانی را مهمّ جلوه داده و مدّت‌ها در شبکه‌های سراسری جهان پخش می‌کند، تا مردم سرگرم اطلاع‌یابی از آن شده و چه بسا به خاطر اختلاف سلیقه‌ها و افکار گوناگون، مردم به بحث و گفتگو درباره آن‌ها مشغول شوند تا از آن چه که درک و فهم آن برای آنان لازم و ضروری است بازمانند .

مشغول‌سازی مردم به امور غیر لازم، خواستہ بسیار مهمّ شیطان است که او به وسیلہ مزدوران شیطانی خود آن‌ها را در جهان به ثمر می‌رساند .

وسایل ارتباطی که پیوسته نوع پیشرفته‌تر آن به بازار می‌آید - علاوه بر سودهای اقتصادی - بهترین وسیله بهره‌برداری برای پیاده کردن نقشه‌های دشمنان انسانیت است .

آن‌ها با پخش این گونه وسائل وقت گیر، افکار مردم جهان را از آنچه باید درباره آن فکر کنند منحرف می‌کنند و سرگرم اخبار دروغ، بی ارزش و بی ثمر می‌نمایند. مردم هم به خاطر مشغول شدن به این گونه اخبار - که همیشه وجود دارد - سرگرم آن‌ها شده و معتاد می‌شوند و با به کار گرفتن این گونه وسائل، خود را به شنیدن و دیدن امور و اخبار بیهوده مشغول می‌کنند و عمر خود را از دست می‌دهند.

معتاد شدن به این گونه وسائل از مهمترین و بدترین انواع اعتیاد است که متأسفانه جامعه بشریت را گرفتار خود ساخته است.

هشدار حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در این باره هشدار می‌دهند و می‌فرمایند:

من تشاغل بالزمان شغله^۱

هر کس خود را به (حوادث) روزگار مشغول کند، روزگار او را به خود مشغول می‌سازد.

فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام یک هشدار کلی است و مشغول شدن انسان به اخبار و حوادث روزگار یک نمونه مهم

آنست که متأسفانه مردم جهان را از طریق موبایل، تلویزیون و وسایل دیگر به خود مشغول ساخته است؛ بلکه می توان گفت:

فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام فراتر از آنست و هرگونه سرگرم شدن به دنیا را شامل می شود.

مرحوم آقا جمال خوانساری شارح کتاب «غررالحکم و دررالکلم» در شرح این روایت می فرماید:

«یعنی همواره خود را مشغول سازد و خلاصی نیابد از آن، و به هر مطلبی که برای رسیدن به آن سعی کند و چون به آن برسد هدف دیگری را پیش گیرد و سعی کند از برای آن، تا یک بار اجل در رسد و توشه از برای آخرت خود نداشته باشد پس چاره خلاصی از آن اینست که مشغول آن نشود مگر بقدر ضروری».

کسی که خود را سرگرم دنیا نموده است اگر به هر یک از اهداف دنیوی خود برسد، برای رسیدن به مقصد دیگر تلاش می کند و خود را گرفتار و سرگرم آن می کند، ولی چه بسا آدمی به جای یک هدف دنیوی خود را گرفتار انواع هدف های مادی می سازد و به خاطر جاذبه شدید دنیا جذب آن ها شده و معتاد به آن ها می شود. ما باید به خدا پناه ببریم از اینکه چنان سرگرم دنیا شویم که سبب شود از امام زمان عجل الله تعالی فرجه غافل شده و به یاد آن حضرت نباشیم. چه قدر ناپسند است که ما در یاد آن بزرگوار

نباشیم و خود را غرق در اهداف زودگذر دنیا نماییم.

ناامید نمودن از فرا رسیدن عصر ظهور

یکی از وظیفه‌های ما امیدوار بودن به «ایام الله» است که یکی از آن‌ها فرا رسیدن حکومت جهانی حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداء می‌باشد. این واقعیت آن چنان با اهمیت و دارای عظمت است که باید از ناامید بودن از واقع شدن آن به خدا پناه ببریم.

با غافل بودن از عصر ظهور و حکومت امام زمان، خدا می‌داند که چه نعمت‌های بزرگی را از دست می‌دهیم. غفلت از این واقعیت، آن چنان مهم است که اهل بیت علیهم‌السلام به ما دستور داده‌اند از ناامید بودن از آن به خدای بزرگ پناه ببریم.

به فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام فکر همچون آهن ربایی است که با اندیشیدن درباره هر چیزی انسان به سوی آن کشیده می‌شود. فکر کردن درباره ظهور نیز این اثر را دارد که آثار آن را در فردی که درباره آن می‌اندیشد ایجاد می‌کند. انسان را به سوی عدل و عدالت می‌کشاند و از دنیایی که سراسر آن ظلم و ستم و خونریزی و خونخواری است بی‌زار و متنفر می‌سازد.

به همین جهت سعی و تلاش دشمنان بزرگ دین این بوده است که مردم را از عصر ظهور ناامید سازند و آن‌ها را معتاد به جهانی کنند که سراسر آن را ظلم و جنایت فرا گرفته است. دشمنان با

ترفندهای گوناگون و نقشه‌های فراوان مردم را از عصر ظهور غافل می‌نمایند.

امام صادق علیه السلام برای اینکه ما را از زشتی ناامید بودن از عصر ظهور آگاه کنند و در نتیجه از آن دور شویم، دستور داده‌اند از این ناامیدی به خدا پناه ببریم و این دعا را در ظهر روز عاشورا بخوانیم:

... أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَكُونَ مِنَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَكَ، فَأَعِذْنِي يَا إِلَهِي بِرَحْمَتِكَ مِنْ ذَلِكَ.^۱

خدایا؛ به تو پناه می‌برم از این که از آنانی باشم که به روزهای (بزرگ) تو امید ندارند؛ پس به رحمت مرا از این ناامیدی پناه ده.

پس باید از خداوند بخواهیم تا با رحمت خودش ما را از شرّ غافل شدن و ناامید بودن از ایّام الله (روز ظهور و دوران رجعت و قیامت) حفظ کند.

اگر خداوند به ما پناه دهد ما از شرّ نقشه‌های شیطانی دشمنان دین در امان می‌مانیم و با توجّه به امام زمان ارواحنا فداه از غفلت و بی‌توجهی به آن حضرت در امان می‌مانیم.

دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه تلاش می‌کنند مردم هیچگونه

آشنایی با عصر ظهور نداشته باشند و حتی از بردن نام آن حضرت غافل باشند و یادی از آن بزرگوار نکنند.

ناپاک‌تر از این دشمنان، کسانی هستند که کوشش می‌کنند هر کجا نامی از امام زمان ارواحنا فداه باشد با شوراندن مردم علیه دین، امام زمان عجل الله تعالی فرجه را در میان جامعه بدنام کنند و با ادعاهای دروغین مردم را از آن بزرگوار دور نمایند و نام و یاد امام زمان ارواحنا فداه را از زبان و قلب آنان بگیرند تا همچون افراد دیگر در غفلت از امام زمان ارواحنا فداه باشند و آن حضرت را فراموش کنند. این گونه دشمنان که برای گمراه کردن مردم و دور نمودن آنان از امام زمان صلوات الله علیه نقشه می‌کشند و به آن عمل می‌کنند پست‌ترین و ناپاک‌ترین دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌باشند. در روایاتی که از اهل بیت علیهم‌السلام وارد شده است به وجود این گونه افراد تصریح شده و حتی در دعاها مورد لعن و نفرین قرار گرفته‌اند.

یکی از این دعاها که مطالب بسیار مهمی در آن وجود دارد و سزاوار است همه شیعیان درباره حقایقی که در آن وجود دارد دقت کنند دعای قنوت امام حسن عسکری علیه‌السلام می‌باشد. دقت و توجه به مطالبی که در این دعا وجود دارد، محبت اهل بیت علیهم‌السلام و نفرت از دشمنان آن بزرگواران را در قلب انسان زیاد می‌کند.

در این دعا افرادی که علیه امام زمان ارواحنا فداه کارشکنی می‌کنند و می‌خواهند یاد آن بزرگوار را از قلب دوستانشان پاک کنند و تنهایی آن بزرگوار را بیشتر کنند، مورد لعن و نفرین قرار گرفته‌اند. به این قسمت از دعا توجه کنید:

اللَّهُمَّ وَأَدِّلْ بِهِ مَنْ لَمْ تُسَيِّمَهُ لَهُ فِي الرَّجُوعِ إِلَيَّ مَحَبَّتِكَ،
وَمَنْ نَصَبَ لَهُ الْعَدَاوَةَ، وَأَزَمَ بِحَجْرِكَ الدَّمَاعِ مَنْ أَرَادَ
التَّأْلِيْبَ عَلَيَّ دِينِكَ بِإِذْلَالِهِ، وَتَشْتِيتِ أَمْرَهُ، وَأَغْضَبْ لِمَنْ
لَا تِرَةَ لَهُ وَلَا طَائِلَةَ، وَعَادَى الْأَقْرَبِينَ وَالْأَبْعَدِينَ فِيكَ مَنًّا
مِنْكَ عَلَيَّ، لَا مَنًّا مِنْهُ عَلَيَّ.^۱

خدایا؛ کسانی که سهمی برای بازگشت به محبت خودت برای ایشان قرار نداده‌ای را به دست آن حضرت، خوار و ذلیل گردان؛ و نیز، کسانی را که بنای دشمنی با او دارند، خوار کن. و بیفکن سنگ عذاب نابودکننده‌ات را به طرف تمام کسانی که قصد دارند با شوراندن مردم بر علیه دین تو، او را به خواری بکشانند و آموزش را پراکنده کنند.

(خدایا؛) غضب نما بر شخصی که طلب‌کننده خونی برای او نباشد و قوت توانگری برای او نباشد و دشمنی می‌کند با نزدیکان و دُوران در راه تو. این کارها را به عنوان منّتی از تو

۱. مهج الدعوات: ۸۵، البلد الامین: ۶۶۰، و مصباح المتهدّج: ۱۵۶ (با اندکی تفاوت)، صحیفه مهدیه: ۱۶۵.

بر او می‌دانیم، نه این که او بر تو متنی داشته باشد.

از امام صادق علیه السلام در دعای روز عاشورا وارد شده است:

اللَّهُمَّ فَزَلِرْ أقدامَ أعدائكَ وأعداءِ رسولِكَ وأهلِ بيتِ
رسولِكَ. اللَّهُمَّ وأخربِ ديارَهُم، وأقللِ سلاحَهُم، وخالفِ
بينَ كلمتِهِم، وقتَّ في أعضادِهِم وأوهنِ كيدَهُم، واضربَهُم
بِسيفِكَ القاطعِ، وارمِهِم بحجرِكَ الدامغِ، وطُمَّهُم بِالبلاءِ
طَمًّا، وقُمَّهُم بِالْعَذَابِ قَمًّا، وعَذِّبُهُم عَذَابًا نُكْرًا، وخذَّهُم
بِالسِّنِينَ وَالمَثَلاتِ الَّتِي أَهْلَكْتَ بِهَا أعداءَكَ، إِنَّكَ ذُو نِقَمَةٍ
مِنَ الْمُجْرِمِينَ.^۱

خداوندا؛ قدم‌های دشمنان خود و دشمنان پیامبرت و دشمنان
اهل بیت پیامبرت را لرزان فرما. خدایا؛ سرزمین آنان را ویران
کن، و سلاح‌هایشان را از کار ببنداز، و اتحاد آن‌ها را از بین
ببر، و در میان مددکاران آن‌ها پراکندگی و پریشانی ایجاد کن،
و مکر و حيله‌شان را سست گردان، و آن‌ها را به شمشیر بزن
دچار کن، و با سنگ هلاک‌کننده‌ات سنگ باران بنما، و آن‌ها
را به شدت غرق بلا گردان، و عذاب فراگیرت را بر آنان مسلط
فرما، و مجازات‌های زشت و دشوارت را گریبان‌گیر آن‌ها
بساز؛ و آن‌ها را با قحطی و عقوبت‌ها گرفتار کن همان گونه که
دشمنانت را با آن‌ها هلاک گرداندی. همانا، تو انتقامی بس

۱. مصباح‌المتهجّد: ۷۸۲، بحارالأنوار: ۳۰۳/۱۰۱، صحیفه مهدیه: ۲۷۶.

شدید از مجرمان خواهی گرفت.

از این گونه دعاها استفاده می شود که چقدر دشمنان دین برای ضربه زدن به دین تلاش می کنند که این گونه مورد لعن و نفرین اهل بیت علیهم السلام قرار گرفته اند.

* * *

با توجه به آن چه گفتیم یکی از نقشه های دشمنان ناپاک، این است که با بی دین شدن افراد متدین، امام زمان صلوات الله علیه را فراموش کنند و هر چه بیشتر به غربت آن حضرت بیفزایند و دوران سیاه غیبت همچنان ادامه یابد.

دردی بالاتر از درد غفلت از عصر ظهور

گفتیم یکی از دردهای جامعه شیعه غفلت از عصر ظهور و ناآگاهی از آن عصر درخشان است.

دردناک‌تر از غافل شدن از عصر ظهور و بی تفاوتی و بی توجهی به حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، از یاد بردن شخص آن حضرت است.

چه قدر دردناک است که بسیاری از افراد در جامعه شیعه، نام آن حضرت را به زبان جاری نسازند! چه عاملی می‌تواند سبب بی تفاوتی، بی توجهی و غفلت آنان از امام زمان عجل الله تعالی فرجه و از یاد بردن آن حضرت، باشد؟

بدیهی است دشمنانی که نام و یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه که مُصلح جهان و جهانیان هستند، برای آنان زیان آور است، به این جهت با نقشه‌های گوناگون جامعه شیعه را از یاد حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه باز می‌دارند تا مردم در فکر آن حضرت نباشند و یادی از آن حضرت نبرند و در نتیجه دشمنان، به حکومت خود ادامه دهند و استحکام بیشتری به آن بدهند.

به این نکته توجه داشته باشیم هر چه دشمنان بیشتر تلاش کنند تا نام آن بزرگوار را از یاد شیعیان ببرند و یاد آن حضرت را از

خاطره‌ها بزدايند، ولی سرانجام خداوند گمنامی و غفلت مردم از یاد آن حضرت را جبران می‌کند و در سراسر جهان نام و یاد آن بزرگوار فراگیر می‌شود. به این حقیقت امام صادق علیه السلام در دعای روز عاشورا تصریح نموده‌اند در آن دعا خداوند را این گونه بخوانیم:

يَا مَنْ يَحْكُمُ مَا يَشَاءُ وَيَفْعَلُ مَا يُرِيدُ أَنْتَ حَكَمْتَ، فَلَكَ
الْحَمْدُ مَحْمُوداً مَشْكُوراً، فَعَجَّلْ يَا مَوْلَايَ فَرَجَهُمْ، وَفَرَجْنَا
بِهِمْ، فَإِنَّكَ ضَمِنْتَ إِعْزَاذَهُمْ بَعْدَ الدَّلَّةِ، وَتَكْشِيرَهُمْ بَعْدَ
الْقَلَّةِ، وَإِظْهَارَهُمْ بَعْدَ الْخُمُولِ، يَا أَصْدَقَ الصَّادِقِينَ، وَيَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ای کسی که آنچه می‌خواهد حکم می‌کند، و هر چیزی را که اراده کند انجام می‌دهد؛ حکم از آن توست؛ پس حمد و ستایش سزاوار تو است در حالی که ستایش شده و سپاسگزاری شده هستی. ای مولای من؛ در فرج آنان و فرج ما که به سبب آنان تحقق پیدا می‌کند تعجیل کن، همانا تو عزت آنها را پس از خواری، و فزونی آنان را پس از کمی، و جلوه کردن‌شان را پس از گمنامی ضمانت کرده‌ای؛ ای راست‌گوترین راست‌گویان و ای مهربان‌ترین مهربانان.^۱

در این دعا نکته‌های زیادی وجود دارد که توجه شما را به دو

نکته از آن‌ها جلب می‌کنیم:

۱- گمنامی امام عصر عجل الله تعالی فرجه و غفلت مردم از بردن نام آن حضرت.

۲- در این دعا تصریح شده است که خداوند ضمانت کرده است که سرانجام حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداه را از گمنامی و غفلت مردم از آن حضرت دور کند و نام حضرتش را در جهان ظاهر سازد.

دشمنان و ایجاد شک و تردید

یکی از نقشه‌های دشمنان دین، ایجاد عواملی است که بتوانند به وسیله آن‌ها ظهور حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه را به تأخیر انداخته و سبب طولانی شدن غیبت آن بزرگوار شوند.

طولانی شدن غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه و تأخیر ظهور آن حضرت، دارای آثار بسیار مهمی است که به ضرر دین و به نفع دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه شده و می‌شود.

طولانی تر شدن حکومت شیطان و عوامل او، یکی از آثار تأخیر ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه و طولانی شدن غیبت آن بزرگوار می‌باشد. به همین جهت دشمنان دین با تمام وجود به ایجاد موانع ظهور پرداخته و تلاش می‌کنند تا جایی که قدرت دارند ظهور منجی عالم بشریت را به تأخیر بیندازند.

یکی از آثار طولانی شدن غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، این است که سبب سقوط اعتقادی بعضی از افراد می‌گردد که به خاطر طولانی شدن غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه یقین و ایمان خود را به ظهور آن حضرت از دست می‌دهند.

فراموش کردن یاد آن حضرت و از یاد بردن انتظار ظهور آن بزرگوار و ترک دعا کردن برای آن از آثار طولانی شدن غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه می‌باشد.

بنابراین همان طور که اهل بیت علیهم السلام دستور فرموده‌اند باید برای رفع آثار سوء طولانی شدن غیبت، از خداوند بخواهیم هیچگاه یاد و نام آن حضرت و دعا برای ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه را ترک نکنیم.

متأسفانه ما آن گونه که باید به دستورات اهل بیت علیهم السلام توجه نمی‌کنیم و در نتیجه با طولانی شدن عصر غیبت با دسیسه‌های شیطانی، افراد زیادی گرفتار فتنه‌های آخرالزمان شده و نسبت به بعضی از مسائل اعتقادی دچار شک و تردید گشته و یا به انکار آن پرداخته‌اند. و این، همان چیزی است که دشمنان در آرزوی آن بوده و برای رسیدن به آن، نقشه‌های زیادی را طرح کرده و سال‌ها در پیاده نمودن آن‌ها سعی کرده‌اند و متأسفانه ما توجهی به آن نکرده‌ایم.

بدیهی است اگر شیعیان اهل بیت علیهم السلام از خداوند بخواهند، به آنان ثبات قدم عنایت می‌نماید تا در راه ولایت اهل بیت علیهم السلام گامی استوار داشته باشند، و یاد و نام امام زمان عجل الله تعالی فرجه و دعا برای ظهور آن حضرت را فراموش نکنند.

مدعیان مهدویت و ...

یکی دیگر از نقشه‌های مهم دشمنان دین، کمک کردن به مدعیان مهدویت و بلکه اجیرکردن افرادی سودجو برای ادعای مقام مهدویت است تا به این بهانه افراد ساده‌دل به دام آنان اسیر شوند و سبب تفرقه و ایجاد اختلاف میان شیعیان گردد. مدعیان مهدویت از بزرگترین عوامل دورکردن مردم از توجه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌باشند.

ادعای مهدویت زیان‌های بسیار زیادی برای جامعه شیعه نسبت به اصل اعتقاد به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه دارد که به دام افتادن برخی از افراد ساده‌لوح یا سودجو و ایجاد اختلاف و تفرقه در میان شیعیان به این وسیله، یکی از آثار زیان‌بار آنست.

علت آنکه افرادی چنین ادعایی می‌کنند گاهی بر اثر خواب و خیالات نفسانی و شیطانی و گاهی به وسیله دست‌بوسی و اظهار ارادت‌های گوناگون مریدانی که بر اثر ساده‌دلی یا سودجویی، اطراف آنان را می‌گیرند، می‌باشد. و از این موارد مهم‌تر اجیرشدن

بعضی از این افراد به وسیله کشورهای خارجی است که با صرف پول‌های گزاف و... این گونه افراد را تربیت نموده تا در راه باطل پیشرفت کنند.

مدعیان مهدویت - و یامقامات دیگر - گاهی از نیروهای ماورائی نیز استفاده‌های زیادی می‌کنند و با ریاضت‌های شیطانی دارای بعضی از امور شده و با خواندن افکار و ضمیر افراد و امثال آن، افراد بی اطلاع و ناآگاه را فریفته خود می‌کنند. شیادان مدعی مهدویت یا مقامات دیگر نیز از شیفتگی آنان سوء استفاده نموده و تا می‌توانند آنان را می‌دوشند!

لازم است به دو نکته توجه داشته باشیم:

۱- پاسخ‌گویی به چنین افراد و گروه‌ها ضروری است تا افرادی که آگاهی درستی از صفات و ویژگی‌های امام زمان عجل الله تعالی فرجه ندارند، گول آن‌ها را نخورند و شیفته آنان نگردند. اما متأسفانه، گاهی پاسخ‌گویی به فرقه‌های گمراه و گمراه‌کننده آن چنان وقت شخصیت‌های بزرگ و آگاه و دلسوز را می‌گیرد که گاهی به جای پرداختن به آشناساختن مردم از اصل دین و از معارف اهل بیت علیهم‌السلام، سرگرم دفاع و مقابله با دشمنان آن بزرگواران می‌شوند و گاهی ناآگاهانه سبب معروف شدن آن گمراهان می‌شوند.

۲- نکته دیگری که لازم است در ارتباط با مطالب گذشته از آن

سخن بگوییم این است که گاهی دشمنان دین، برای غافل ساختن مردم از توجّه به دین و امام زمان عجل الله تعالی فرجه، از حرب‌های اختصاصی استفاده می‌کنند؛ یعنی برای افراد خاصی نقشه می‌کشند و آن را اجرا می‌کنند که زیان آن از نقشه‌هایی که برای عموم افراد جامعه طرح می‌کنند، بیشتر است. برای روشن شدن این واقعیت به این مطلب توجّه کنید:

بعضی از افراد معنوی دارای حالات فوق‌العاده روحی و درک امور نامرئی هستند، و به خاطر دارا بودن این امور دارای جاذبه‌ای می‌باشند که ممکن است افرادی مجذوب گفتار و رفتار و حالات معنوی آنان شوند. و به این جهت گرد شمع وجود آنان جمع شده و معتقد باشند بر اثر این کار راه تقرّب به خداوند و اهل بیت علیهم‌السلام برای آنان باز می‌شود. در روایات اهل بیت علیهم‌السلام نیز به آثار همنشینی با اختیار تصریح شده است؛ ولی آنچه باید به آن توجّه داشت این است که دشمنان جنّی و انسی دین، ممکن است از این امور سوء استفاده نموده و نه تنها افرادی که مرید شده‌اند، بلکه مراد را نیز از هستی ساقط نموده و زحمت‌های چندین ساله آنان را به باد دهند!

گاهی مریدان ناآگاه یا چاپلوسان دست بوس آن چنان به مراد خود احترام می‌گذارند و چنان خود را شیفته و فریفته او نشان

می‌دهند که رفتار و گفتار آنان در مراد اثر گذارده و گرفتار تلقین‌های گمراه‌کننده اطرافیان شده و آن‌ها را باور می‌کنند.

مریدان و اطرافیان ناآگاه و یا مرموز و سرسپرده دیگران آن چنان با مراد رفتار می‌کنند که گویی در عالم کسی بالاتر و مهم‌تر از مراد آنان نیست و در نتیجه نه تنها خود بلکه مراد خود را نیز از هستی به نیستی می‌کشانند.

مریدان و اطرافیان ناآگاه باید بدانند مراد آنان - هر چند از مقام معنوی بالایی برخوردار باشد، باید طریق و راه برای آنان به جهت آشنا شدن با دین و امام زمان عجل الله تعالی فرجه باشد نه اینکه او برای آنان موضوعیت پیدا کرده باشد که به خاطر دل بستن بی اندازه به او از امام زمان عجل الله تعالی فرجه غافل شوند و هر چه را که او گفت بدون احتمال هر خطایی از او بپذیرند در روایتی امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

إِيَّاكَ أَنْ تَنْصِبَ رَجُلًا دُونَ الْحَجَّةِ فَتَصَدِّقَهُ فِي كُلِّ مَا قَالَ^۱

برحذر باش از اینکه فردی را که حجّت خدا نیست در برابر خود

قرار دهی و هر چه را که او می‌گوید قبول کنی.

متأسفانه آگاهی جامعه ما از فرمایشات اهل بیت علیهم السلام اندک است

و در بسیاری از موارد مریدان ناآگاه از مراد خود در هر لباس و

فرقه، بتی می سازند که در نتیجه از توجّه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه غافل می شوند. و این همان خواسته دیرین شیاطین و دشمنان حکومت عدل جهانی امام عصر عجل الله تعالی فرجه می باشد.

* * *

بنابر آنچه گفتیم جامعه شیعه نباید فریب مدعیان مهدویت را بخورد و بر اثر دل بستن به کسی، غافل از امام زمان عجل الله تعالی فرجه شود.

دشمنان دین نه تنها با اجیر نمودن افراد برای ادّعی مهدویت و یا مقامات دیگر، عده ای را گمراه می کنند؛ بلکه با ترفندهایی دیگر نیز مردم را از اصل اعتقاد به دین و امام زمان عجل الله تعالی فرجه باز می دارند.

ترفندهای گوناگون دشمنان

گاهی شیاطین با تجسم خود مردم را از خداوند و حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه دور می کنند آنان برای جلوگیری از تشکیل حکومت واحد جهانی که عدالت را در سراسر جهان گسترش می دهد، ترفندهای گوناگونی را به کار گرفته اند. ترفندهایی از قدیم الایام! و ترفندهایی بس جدید و تازه! هر اندازه که حکومت شیطان بر جهان قوی تر شود، دشمنان هم از ترفندهای جدیدی آگاه شده و برای مقابله با حکومت عدل جهانی به کار می بندند.

با اینکه خداوند برانگیختن پیامبران را برای این قرار داده است که مردم خود به اقامه قسط بپردازند؛^۱ ولی شیاطین جن و انس به مقابله با آن پرداخته و با تجسم‌های شیطانی مردم را به گمراهی کشانده و جامعه را از خداوند دور ساخته‌اند و در نتیجه به جای آن که مردم به سوی خداوند هدایت شوند و همگان او را اطاعت کنند؛ ولی با تصرف در فکر و قلب بسیاری از مردم آنان را به سوی شیطان پرستی کشانده‌اند. شیطان پرستی که از نمونه‌های مهم آن تجسم شیطان به صورت خداوند است با تصرف در افکار و اوهام افراد، به آنان تلقین می‌کنند که وجود تجسم یافته خدای بزرگ است و آنان را از پرستش خداوند باز می‌دارند و مردم را به عبادت و بندگی او فرا می‌خوانند.

۱. اشاره به آیه شریفه: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ (سوره حدید، آیه ۲۵) (به راستی [ما] پیامبران خود را با دلایل آشکار روانه کردیم و با آنها کتاب و میزان را فرود آوردیم تا مردم به انصاف برخیزند، و آهن را که در آن برای مردم خطری سخت و سودهایی است، پدید آوردیم، تا خدا معلوم نماید چه کسی در نهان، او و پیامبرانش را یاری می‌کند. آری، خدا نیرومند شکست ناپذیر است).

نمونه‌ای از ترفندهای دشمنان از قدیم الایام!

مرحوم علامه نهاوندی در کتاب «العبقری الحسان» نمونه‌ای از آن را نقل کرده است که با دقت در آن متوجه می‌شویم که شیطان با چه ترفندی مردم را از یاد خدا، دین خدا، محبت خدا و حکومت عادلانه خدا غافل می‌سازد.

اکنون به جریانی که ایشان نقل کرده است توجه کنید:

جامی در کتاب «نفحات الانس»^۱ از ابو محمد خفاف نقل کرده: او با مشایخ شیراز، یک جا نشسته بودند، سخن در مشاهده می‌رفت و هر کس به قدر حال خویش سخنی می‌گفت. مؤمل جصاص به ابو محمد خفاف که خاموش بود، گفت: به هر حال تو هم سخنی بگو!

ابو محمد گفت: آن چه شما گفتید، حد علم بود، نه حقیقت مشاهده، حقیقت مشاهده آن است که حجاب منکشف شود و او؛ یعنی خدا را بالعیان ببینی.

به او گفتند: این را از کجا می‌گویی و این مطلب، چگونه برایت معلوم شده؟!

ابو محمد خفاف گفت: من در بادیه تبوک بودم، فاقه و مشقت

بسیار به من رسیده بود، در مناجات بودم که ناگاه حجاب منکشف شد و او؛ یعنی خدا را دیدم که بر عرش نشسته، او را سجده کردم و گفتم: مولایی ما هذا مکانی و موضعی منك!

چون آن قوم، این سخن را از ابو محمد خفاف شنیدند، همگی ساکت شدند. مؤمل جصاص به او گفت: برخیز تا برویم و بعضی از مشایخ و ارباب حدیث را زیارت کنیم.

ابو محمد خفاف برخاست، مؤمل دست او را گرفت و سپس به خانه ابن سعدان رفتند. او تعظیم و ترحیب ایشان را به جا آورد. مؤمل به او گفت: «ایها الشیخ! نرید أن تروي لنا الحدیث المروي عن النبی ﷺ أنه قال:

إن للشیطان، عرشاً بین السماء والأرض إذا أراد بعد فتنة كشف له عنه»^۱؛

یعنی از پیغمبر ﷺ روایت است: فرمود: برای شیطان، عرش و تختی میان آسمان و زمین است. هرگاه امتحان و اختبار بنده‌ای را اراده نماید، آن تخت شیطان را برای او نمایان کند.

ابو محمد خفاف چون این حدیث را شنید، گفت: یک بار دیگر آن را اعاده فرما! چون ابن سعدان بار دیگر این حدیث را اعاده

کرد، ابو محمد خفاف گریان شده، برخاست و بیرون رفت.
مؤمل گوید: تا چند روز او را ندیدم. بعد از چند روز نزد ما آمد.

گفتم: در این ایام غیبت، کجا رفته بودی.

گفت: نمازهایی که از آن وقت تاکنون گزارده بودم، قضا می‌کردم، زیرا در آن وقت، شیطان را پرستیده بودم.

گفت: چاره‌ای جز این نیست که به همان موضع روم که او را سجده کرده بودم تا آن ملعون را لعنت کنم. پس به این قصد بیرون رفت و دیگر خبر از او نشنیدم.^۱

با دقت در این جریان روشن می‌شود فردی که مدت‌ها شیطان را به جای خداوند عبادت کرده است با روایتی از رسول خدا ﷺ هدایت شده و راه راست را برگزیده است.

بنابراین کسانی که گرفتار فرقه‌های گمراه قدیمی و یا نوظهور شده‌اند می‌توانند با پناه بردن به فرمایشات اهل بیت علیهم السلام و عمل کردن به آن چه را که آن بزرگواران فرموده‌اند، از راه‌های شیطانی کناره‌گیری کرده و امام زمان عجل الله تعالی فرجه را ملجأ و پناه‌گاه خود قرار دهند.

نتیجه‌ای که از این جریان می‌گیریم این است که بسیاری از افراد خواهان رسیدن به مقامات بزرگ معنوی هستند و به خاطر رسیدن

به این منظور سعی و کوشش فراوانی می‌کنند و چه بسا که از این رنج‌ها و زحمت‌ها نه تنها نتیجه‌ای نمی‌گیرند؛ بلکه در دام‌های شیطان واقع شده و از راه مستقیم منحرف می‌شوند.

علّت اصلی این انحراف‌ها فقط یک جهت نیست؛ بلکه شیطان یکی را از راهی و دیگری را از راهی دیگر گمراه کرده و می‌رباید. به این جهت باید برای تقرّب به خداوند و امام زمان عجل الله تعالی فرجه راه را از چاه شناخته و عوامل پیشرفت را تشخیص دهیم و جهات گمراه‌کننده را بشناسیم.

نمونه‌ای از ترفندهای جدید دشمنان

با یکی از ترفندهای دشمنان از قدیم الایام، برای دور کردن مردم از خدا و حکومت خدا آشنا شدید.

اکنون به یک نمونه از ترفندهای بسیار جدید شیطانی توجّه کنید که در این زمان شیاطین چگونه افکار مردم را از خداوند دور نموده و جای توجّه به حکومت الهی، آنان را متوجّه به حکومت شیطان می‌کنند.

یهودیان که از دست پرورده‌های مهمّ شیاطین هستند خود را برتر از همهٔ مردمان جهان می‌پندارند و به همین جهت نمی‌پذیرند که شخص غیر یهودی دین آنان را بپذیرد و به جمع یهودیان بپیوندد، زیرا آن‌ها معتقدند فقط بنی اسرائیل هستند که لیاقت

یهودی بودن را دارند. و سایر مردمان بردگان یهود به شمار می آیند.

آنها می پندارند سرانجام یهود حکومت جهان را در دست خواهد گرفت و بر سراسر جهان حاکم خواهند شد.

آنها برای رسیدن به این آرزو نقشه‌هایی طرح کرده‌اند و گفته‌اند باید مردم جهان را به گونه‌ای گرفتار کنیم که تنها راه نجات خود را پناه بردن به قدرت فراگیر ما بدانند.

ایجاد اختلاف، قحطی و پخش عمدی بیماری‌ها با انتشار میکروب آنها، راه‌هایی هستند که مردم جهان را مجبور به پیروی و اطاعت از یهود می‌کند. آنها می‌گویند:

«باید در کشورهای مختلف عواملی را به وجود آوریم که ذهن مردم را به خود مشغول کند و موجبات نگرانی و ناآرامی آنها را فراهم آورد و این خود رابطه حکومت‌ها و مردم را تیره می‌سازد. ادامه این وضع قوای انسانی را فرسوده می‌کند، اختلافات کشنده را به جان آنها می‌اندازد، نفرت و دسیسه و حسد و قحطی و انواع بیماری‌ها که میکروب آنها را عمداً منتشر کرده‌ایم، در بین مردم انتشار می‌یابد و در نتیجه، «گوییم»، تنها راه نجات خود از این مصائب را در پناه بردن به قدرت فراگیر، که مجهز به پول و هر چیز دیگری از این قبیل است، می‌بینید.

بدیهی است که اگر ما به ملت‌ها مهلت نفس کشیدن و استراحت
 بدهیم امید رسیدن به روزی که انتظارش را می‌کشیم، شدیداً
 کاهش پیدا می‌کند.^۱
 آن‌ها می‌گویند:

«تخریب اقتصادی، اجتماعی، مطبوعاتی و اخلاقی جامعه و
 پخش عمومی میکروب‌های واگیردار مطالبی هستند که در بیست و
 چهار پروتکل یاد شده به تفصیل از آن‌ها بحث شده است. چه
 خوب است که خواننده برگردد و یک بار دیگر این برنامه بیست و
 چهار قسمتی را مطالعه کند و هر عبارت آن و ابزارهایی را که به کار
 می‌گیرند و هدف و مقصدی را که دنبال می‌کنند مورد امعان نظر
 قرار دهد.»^۲

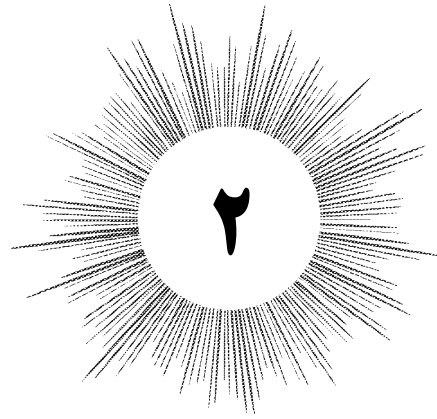
آن‌ها می‌گویند: «ادیان جهان مانند اسلام، مسیحیت و... را باید
 نابود کنیم تا بتوانیم بر جهان حکومت کنیم». آن‌ها تلاش می‌کنند با
 ایجاد فساد و فحشاء و استفاده از اجنه و پخش امواجی که در
 تخدیر افکار مؤثر است مردم جهان را از اعتقادات خود دور کنند و
 به سوی بی‌دینی بکشانند تا بتوانند همهٔ ادیان را نابود کنند.
 «بعد از محو ادیان و تمدن و تأسیس سلطنت داودی، دین

۱. پروتکل‌های دانشوران صهیون برنامهٔ عمل صهیونیسم جهانی: ۳۰۱.

۲. پروتکل‌های دانشوران صهیون برنامهٔ عمل صهیونیسم جهانی: ۳۸۳.

موسی تنها دین جهان و پادشاه یهود، پاپ سراسر جهان می شود.»
آن‌ها می‌گویند: «تا فروپاشی کامل مسیحیت فاصله زیادی
نداریم»^۱.

این‌ها نمونه‌ای از خود بزرگ بینی و خیال بافی‌های دشمنان دین
است. آن‌ها افرادی مانند «فوکویاما» و امثال او را اجیر خود نموده و
برای رسیدن به اهداف شوم خود برنامه ریزی می‌کنند، ولی با
درخشش نور مصلح جهان امام زمان عجل الله تعالی فرجه، همه
نقشه‌هایشان نقش بر آب خواهد شد.

مقابله با دشمنان

امام زمان عجل الله تعالى فرجه

مقابله با دشمنان

متأسفانه دشمنان دین از هر حربه‌ای برای نابودی شیعیان استفاده می‌کنند. قتل و کشتار و خونریزی‌ها از یک سو، ایجاد شک و تردید در مسایل دینی در میان مردم از سوی دیگر، جسم و جان شیعیان را به سوی نابودی می‌کشاند. هر چند خداوند خود حافظ اصل دین و نگهبان و نگهدارنده آن است ولی افرادی هستند که با نقشه‌های خونین دشمنان دین، جان خود را از دست می‌دهند و یا با پخش برنامه‌های شیطانی دشمنان، دچار شک و تردید شده و گرفتار حیرت و سردرگمی می‌شوند. آن‌ها نمی‌دانند چه کنند و به چه کسی پناه ببرند، مشکلات خود را به چه کسی بگویند و با چگونه فردی درد و دل کنند.

با این وضع، وظیفه شیعیانی که قدرت دارند از نظر علمی، مادی و سایر امکانات راه نجاتی به گرفتاران عقیدتی و مادی جامعه نشان دهند، چیست؟

با این همه گرفتاری‌های گوناگونی که برای جامعه پیش آمده و بسیاری از افراد به نوعی یا به انواعی از نابسامانی‌های دینی و دنیوی گرفتار شده‌اند؛ به کدام نوع از گرفتاران بهتر است کمک شود و آنان را از هلاکت نجات داد؟ آیا به کسانی که رخت و لباسی برای پوشیدن ندارند بهتر است کمک نمود، یا به کسانی که نانی برای خوردن ندارند؟

آیا به کسانی که سرپناهی برای زندگی ندارند بهتر است کمک نمود یا به افرادی که قدرت تشکیل خانواده ندارند و نمی‌توانند خود را در میان این همه مفسد اجتماعی حفظ کنند؟ یا باید از کسانی دستگیری نمود که دینشان در خطر افتاده و هر روز بر شک و تردید آنان افزوده می‌شود؟

امام حسین علیه السلام

و ارزش کارهای عقیدتی برای شیعیان

برای یافتن پاسخ به این پرسش‌ها که کدام یک از این گروه‌ها در اولویت برای کمک هستند به این مطلب توجه کنید:

«درست است که پوشاندن برهنه یا سیر کردن گرسنه‌ای از شیعیان، ثواب بزرگی دارد، اما از دیدگاه امام حسین علیه السلام کار فکری و عقیدتی کردن برای شیعیان از همه کارها بیشتر پاداش دارد. در این زمینه امام حسین علیه السلام می‌فرمایند:

أَيُّهُمَا أَحَبُّ إِلَيْكَ: رَجُلٌ يَرُومُ قَتْلَ مِسْكِينٍ قَدْ ضَعُفَ،
تُنْقِذُهُ مِنْ يَدِهِ؟ أَوْ نَاصِبٌ يُرِيدُ إِضْلَالَ مِسْكِينٍ مُؤْمِنٍ مِنْ
ضُعْفَاءِ شِيعَتِنَا تَفْتَحُ عَلَيْهِ مَا يَمْتَنِعُ الْمِسْكِينُ بِهِ مِنْهُ وَيُفْحِمُهُ
وَيُكْسِرُهُ بِحُجَجِ اللَّهِ تَعَالَى؟

کدام یک بر تو بیشتر خوشایند و دوست داشتنی است؟
مسکین و ناتوانی که فردی قصد کشتن او را کرده است نجات
دهی؟ و یا آن مؤمن از شیعیان ما که فردی دشنام دهنده و
بی‌دین، قصد انحراف فکر و دل او را دارد؟
اگر تو راه بسته را بر او بازگشائی تا با دلیل و برهان الهی بتواند
آن فرد بی‌دین و فرومایه را درهم بشکند و به شبهات او پاسخ
دهد؟

امام حسین علیه السلام در ادامه می‌فرمایند:

اگر این فرد را از دست آن دشمن دشنام دهنده نجات دهی
ارزشمندتر است که خدای بزرگ می‌فرماید:
«و کسی که یک فرد را زنده کند گویا همهٔ انسان‌ها را زنده کرده
است». پس آن کس که فکرش را زنده می‌سازی و از کفر به
سوی ایمان سوق می‌دهی گویا همهٔ انسان‌ها را زنده کرده‌ای
پیش از آن که با شمشیرهای آهنی کشته شوند).

و در ادامه همین مطلب فرمودند:

فَضْلُ كَافِلِ يَتِيمِ آلِ مُحَمَّدٍ - الْمُنْقَطِعِ عَنِ مَوْلِيهِ، النَّشِيبِ

فِي رُتْبَةِ الْجَهْلِ، يُخْرِجُهُ مِنْ جَهْلِهِ، وَيُوضِحُ لَهُ مَا اِشْتَبَهَ عَلَيْهِ - عَلَى فَضْلِ كَافِلٍ يَتِيمٍ يُعْعِمُهُ وَيَسْقِيهِ، كَفَضْلِ الشَّمْسِ عَلَى السَّهَاءِ.

(ارزش کسی که یتیمان آل محمد علیهم السلام را از نظر فکری اداره می‌کند که از رهبران خود جدا شده و در جهل و نادانی سقوط کرده‌اند، و آن‌ها را از نادانی می‌رهاند، و به شک و تردید و اشکالات آن‌ها پاسخ می‌دهد، در مقایسه با کسی که به آن‌ها غذا و آشامیدنی می‌خوراند همانند خورشید است نسبت به ستاره کم رنگ‌ها) ^۱، ۲.

در روایت دیگری امام حسن عسکری علیه السلام از امام حسین علیه السلام روایت نموده‌اند:

قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ مَنْ كَفَلَ لَنَا يَتِيمًا قَطَعَتْهُ عَنَّا مِحْنَتُنَا بِاسْتِئْزَانِنَا فَوَاسَاهُ مِنْ عُلُومِنَا الَّتِي سَقَطَتْ إِلَيْهِ حَتَّى أُرْسِدَهُ وَهَدَاهُ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا أَيُّهَا الْعَبْدُ الْكَرِيمُ الْمُؤَاسِي أَنَا أَوْلَى بِالْكَرَمِ مِنْكَ اجْعَلُوا لَهُ يَا مَلَائِكَتِي فِي الْجَنَّةِ بَعْدَ كُلِّ حَرْفٍ عَلَّمَهُ أَلْفَ أَلْفٍ قَصْرٍ

۱. احتجاج: ۱/۱۶، تفسیر الامام العسکری علیه السلام: ۳۴۱ حدیث ۲۱۷، بحار الانوار: ۳/۲ ح ۴، وج ۹/۲ ح ۱۷، وج ۴/۲ ح ۵ (از امام مجتبی علیه السلام نقل شد).
۲. فرهنگ سخنان امام حسین علیه السلام: ۴۷۶.

وَصُمُّوا إِلَيْهَا مَا يَلِيقُ بِهَا مِنْ سَائِرِ النِّعَمِ^۱.

امام حسن عسکری علیه السلام از امام حسین علیه السلام نقل کرده که فرمود: هر کس کفالت یتیمی از ما - که رنج غیبت، ارتباطش را از ما بریده - را بر عهده گیرد و با علوم ما او را همراهی و کمک کند تا ارشاد و هدایت شود، خداوند عزوجل به او فرماید: «ای بنده کریم من! که به برادرت یاری نمودی، من به کرم از تو سزاوارترم، ای فرشتگانم، برای او در بهشت‌ها به تعداد هر حرفی که تعلیم داده، هزار هزار قصر قرار دهید. و در خور آن قصرها نیز از سایر نعمت‌ها بدان بیافزاید.»

دعوت نمودن مردم

به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه

صاحب «مکیال المکارم» در کتاب شریف خود می‌نویسد: این کار از مهم‌ترین طاعات و واجب‌ترین عبادات است، و بر فضیلت آن دلالت می‌کند تمام آنچه در فضیلت امر به معروف از آیات و روایات آمده، و تمام آنچه در فضیلت هدایت و ارشاد مردم به راه حق وارد گردیده، اضافه بر این که بهترین خلاق پس از ایشان کسی است که آنان را دوست بدارد و مردم را به ایشان

دعوت کند، چنان که در روایت آمده:^۱

وَإِنَّ الْعَالَمَ الَّذِي يَعْلَمُ النَّاسَ مَعَالِمَ دِينِهِمْ وَيَدْعُوهُمْ إِلَى
إِمَامِهِمْ، أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ أَلْفَ عَابِدٍ.

وروي الكليني عليه السلام بسند صحيح، عن سليمان بن خالد
قال: قلت لأبي عبد الله: إن لي أهل بيت وهم يسمعون
منِّي، أفأدعوهم إلى هذا الأمر؟ فقال عليه السلام: نعم إن الله
عز وجل يقول في كتابه:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ
مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾^{۲، ۳}

وهمانا عالمی که به مردم، معارف دینشان را بیاموزد و آنان را به
امامشان دعوت کند از هفتاد هزار عابد بهتر است.

و شیخ کلینی عليه السلام به سند صحیحی از سلیمان بن خالد روایت
نموده که گفت: به حضرت ابی عبدالله امام صادق عليه السلام عرضه
داشتیم: خاندانی دارم که سخن مرا می پذیرند آیا آنان را به این
امر دعوت کنم؟ حضرت فرمود: آری، خدای - عزوجل - در
کتابش می فرماید:

۱. ترجمه مکیال المکارم: ۳۲۶/۲.

۲. سوره تحریم، آیه ۶.

۳. مکیال المکارم: ۲۷۴/۲.

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید خود و خانواده‌ خویش را نگاه دارید از آتشی که مردم (کافر و منافق) و سنگ خارا فروزنده‌ آند، بر آن فرشتگانی خشن و سخت گیر گمارده شده‌اند که از آنچه خدا به آنان دستور داده سرپیچی نمی‌کنند، و آنچه را که به آن مأمورند، همواره انجام می‌دهند»^۱.

آشنا نمودن یک نفر با امام زمان علیه السلام برتر از صد سال عبادت است

یکی از مهم‌ترین اموری که محبوب خداوند بزرگ می‌باشد، این است که مردمی که با امام زمان خود آشنایی ندارند به امام عصر خود معرفت پیدا کنند و بدانند که امام زمانشان چه شخصیتی است و دارای چه مقامی است؟ قدرت و ولایت آن حضرت تا چه حد است و جهان را چگونه تدبیر می‌کند؟ و در عالم هستی چه نقشی دارد؟

آشنا نمودن افرادی که معرفت به امام زمان خود ندارند، بسیار مهم و باثمر است، امام زین العابدین علیه السلام در روایتی آن را این‌گونه بیان فرموده‌اند:

قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيُّ علیه السلام: قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ علیه السلام:

۱. اصول کافی: ۲/۲۱۱.

۲. مکیال المکارم: ۲/۲۷۴، ترجمه مکیال المکارم: ۲/۳۲۶.

أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى مُوسَى حَبِّبِي إِلَى خَلْقِي وَحَبِّبَ خَلْقِي إِلَيَّ قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ أَفْعَلُ قَالَ ذَكَرْهُمْ آلَائِي وَنِعْمَائِي لِيُحِبُّونِي فَلَمَّا تَرَدَّ آيِقًا عَنْ بَابِي أَوْ ضَالًّا عَنْ فَنَائِي أَفْضَلُ لَكَ مِنْ عِبَادَةٍ مِائَةِ سَنَةٍ بِصِيَامِ نَهَارِهَا وَقِيَامِ لَيْلِهَا قَالَ مُوسَى وَمَنْ هَذَا الْعَبْدُ الْأَبْقُ مِنْكَ قَالَ الْعَاصِي الْمُتَمَرِّدُ قَالَ فَمَنْ الضَّالُّ عَنْ فَنَائِكَ قَالَ الْجَاهِلُ بِإِمَامِ زَمَانِهِ تُعَرِّفُهُ وَالْغَائِبُ عَنْهُ بَعْدَ مَا عَرَفَهُ الْجَاهِلُ بِشَرِيعِهِ دِينِهِ تُعَرِّفُهُ شَرِيعَتَهُ وَمَا يَعْبُدُ بِهِ رَبَّهُ وَيَتَوَصَّلُ بِهِ إِلَيَّ مَرْضَاتِهِ .
قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عليه السلام فَأَبْشِرُوا عُلَمَاءَ شِيعَتِنَا بِالثَّوَابِ الْأَعْظَمِ وَالْجَزَاءِ الْأَوْفَرِ .

امام حسن عسکری علیه السلام فرمود: امام سجاد علیه السلام فرمود: خدا به سوی موسی وحی فرستاد، مرا محبوب مخلوقاتم گردان! و مخلوقاتم را هم محبوب من کن! موسی گفت: ای پروردگار، چگونه این کار را انجام دهم؟ خداوند فرمود: یادآوری کن نعمت‌های ظاهری و باطنی مرا تا مرا دوست دارند؛ پس اگر به سویم بنده فراری مرا برگردانی، یا گمراهی را به سوی خانه برگردانی، بهتر است برای تو از عبادت صد سال که روزهایش را روزه بداری و شب‌هایش نماز به پا داری. موسی گفت: پروردگارا! بنده گریخته کیست؟ فرمود: معصیت‌کاری که از فرمان ما تجاوز کرده. گفت: کیست آن گم شونده از در خانه تو؟ فرمود: نادانی که امام زمانش را نشناسد، او را بشناسانی و

دیگری غایب از امام است، بعد از آن که شناخت امام زمان، شناخت شریعت و راه دینداری اش را بشناسانی و آنچه که با آن پروردگارش را بندگی کند و کارهایی که خدا را خشنودی کند. امام سجاد علیه السلام فرمود: مژده دهید به دانشمندان پیروان ما، به ثواب بزرگ و پاداش زیادتر.^۱

در این روایت راه محبوب نمودن خداوند را به مردم، یادآوری نعمت‌های الهی برای آنان بیان فرموده و سپس اضافه نموده‌اند که اگر کسی یک فرد فراری از درگاه الهی و یا یک نفر از کسانی که جاهل به امام زمان خود هستند هدایت کند برتر از صد سال عبادت است که شب‌ها را به نماز خواندن مشغول باشد و روزها را روزه باشد. با دقت در این روایت متوجه می‌شویم معرفت به وظائف دینی و شناخت امام زمان عجل الله فرجه و آموختن آن‌ها به مردم فراری از خدا و یا ناآگاه از امام عصر ارواحنا فداه چقدر اهمیت دارد. جالب توجه است که در پایان روایت امام سجاد علیه السلام فرموده‌اند علمای شیعیان ما را که این امر مهم را انجام می‌دهند به ثواب عظیم‌تر و پاداشی زیادتر بشارت دهید.

به این جهت لازم است شیعیان از خداوند بخواهند که این توفیق را به آنان عنایت کند و آنان را وسیله هدایت و راهنمایی و تقرب به

سوی خداوند و امام زمان ارواحنا فداه قرار دهد تا بتوانند افراد فراری از درگاه الهی و کسانی که گرفتار گمراهی هستند را با مقام ولایت اهل بیت علیهم السلام که در این زمان منصب امامت با حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه می باشد، آشنا کنند. و از خداوند بخواهند پناهگاهی از پناهگاه‌های امام زمان ارواحنا فداه در عصر تیره غیبت باشند و امت آن حضرت را از سرگردانی و حیرانی نجات دهند.

این برنامه‌ای است که ما باید خواهان آن باشیم و از خداوند توفیق آن را بخواهیم.

جالب توجه است که در دعاها این نکته حیاتی را بیان فرموده‌اند و دستور داده‌اند از خداوند بخواهیم دارای مقام هدایت و وسیله راهنمایی مردم به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه باشیم. برای آگاه شدن از این واقعیت به قسمتی از دعای قنوت امام حسن عسکری علیه السلام توجه کنید:

قسمت مهمی از دعای

قنوت امام حسن عسکری علیه السلام

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا سَبَبًا مِنْ أَسْبَابِهِ، وَعَلِمًا مِنْ أَعْلَامِهِ، وَمَعْقَلًا مِنْ مَعَاقِلِهِ، وَنَصْرًا وَجُوهًا بِسِتْحَلِيَّتِهِ، وَأَكْرَمْنَا بِنُصْرَتِهِ، وَاجْعَلْ فِينَا خَيْرًا تَطْهَرُنَا لَهُ بِهِ، وَلَا تُشْمِتْ بِنَا حَاسِدِي

النَّعْمِ، وَالْمُتَرَبِّصِينَ بِنَا حُلُولِ النَّدَمِ، وَتُرُؤْلِ الْمُثَلِّ. ١

خدایا؛ ما را وسیله‌ای از وسایل او و پرچمی از پرچم‌های او و پناهگاهی از پناهگاه‌های او قرار ده؛ و چهره‌های ما را به واسطهٔ زینت بخشیدن او زیبا گردان؛ و ما را با یاری نمودن او گرمی بدار؛ و خیر و نیکی در ما قرار ده تا به وسیلهٔ آن ما را مورد نظر او قرار دهی؛ و ما را مورد شماتت و سرزنش کسانی که به نعمت‌های ما حسادت می‌ورزند، و در کمین پشیمان شدن و گرفتار شدنمان و نازل شدن عقوبت‌ها هستند قرار مده.

امام حسن عسکری علیه السلام در پایان این قسمت از دعا مطلب بسیار مهمی را عنوان فرموده‌اند که باید به آن توجه داشته باشیم:

افرادی که پناهگاهی از پناهگاه‌های امام زمان ارواحنا فداه و پرچمی از پرچم‌های آن حضرت هستند و مردم را متوجه به آن حضرت می‌نمایند، مورد سرزنش و تحقیر بعضی از افراد قرار می‌گیرند تا آنان را از این راه پشیمان و منصرف کنند!

از نظر عقل و وجدان معلوم است کسانی که مردم را به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه - نه به سوی خود - می‌خوانند باید از احترام بیشتری برخوردار باشند، ولی متأسفانه مورد شماتت و

۱. مهج الدعوات: ۸۵، البلد الامین: ۶۶۰، و مصباح المتهدج: ۱۵۶ (با اندکی تفاوت)، صحیفه مهدیه: ۱۶۳.

سرزنش بعضی از افراد قرار می‌گیرند.

این خود یکی از نقشه‌ها و حربه‌های دشمن است که این گونه افراد را مورد سرزنش و نکوهش قرار دهند. به همین جهت امام حسن عسکری علیه السلام به این گونه افراد تعلیم داده‌اند که از خداوند بخواهند مورد سرزنش دیگران واقع نشوند.

نکته بسیار مهمی که باید افرادی که مردم را به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه - نه به سوی خود - می‌خوانند، به آن توجه داشته باشند این است که: در عصر غیبت، که عصر غفلت از امام عصر عجل الله تعالی فرجه می‌باشد و آن حضرت از جامعه طرد شده‌اند، بدیهی است که اگر کسی دم از آن حضرت بزند و مردم را به سوی آن بزرگوار بخواند، نیز از نزد بسیاری از افراد طرد خواهد شد. به این جهت کسی که می‌خواهد سرباز امام زمانش باشد اگر مورد طرد و شماتت افراد قرار گرفت نباید از طرد شدن خودش در جامعه و به دوش کشیدن بسیاری از محرومیت‌ها غمگین باشد؛ بلکه باید برای طرد شدن مولا و امام زمانش از جامعه افسرده و نالان باشد. این برنامه کسی است که خود را برای امام زمانش می‌خواهد نه امام زمان را برای خودش.

یک نکته مهم برای عموم شیعیان

با استفاده از روایات، همه علماء و دانشمندان، قدرتمندان و ثروتمندان شیعه باید خواهان خدمت‌گزاری به امام زمان عجل الله تعالی فرجه باشند؛ ولی نکته بسیار مهمی که همه خوانندگان محترم باید به آن توجه کنند، این است که خواندن این دعا و خواسته‌هایی که در این دعا وجود دارد، مخصوص علماء و دانشمندان و... نیست؛ بلکه عموم شیعیان باید با خواندن این دعا از خداوند مهربان بخواهند که آنان را - در هر شرایطی که هستند و از هر امکاناتی که برخوردارند - فردی از افرادی که مردم را به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه دعوت می‌کنند، قرار دهد. امام حسن عسکری علیه السلام خواندن دعای قنوت را در انحصار علماء و... قرار نداده‌اند، بلکه همه کسانی که دعای قنوت امام حسن عسکری علیه السلام را می‌خوانند، باید خواسته آنان این باشد که یکی از افرادی باشند که وسیله‌ای از وسایل امام زمان عجل الله تعالی فرجه و پرچم و نشانه آن بزرگوار باشند، که سایر مردم به وسیله آنها به سوی امام زمان ارواحنا فداه جذب شوند هر چند علم و دانش یکی از بهترین و مهمترین راه‌هایی است که علما می‌توانند به وسیله آن مردم را به سوی آن حضرت فراخوانند.

قسمت دیگری از

قنوت امام حسن عسکری علیه السلام

در قسمت دیگری از قنوت امام حسن عسکری علیه السلام می خوانیم:

اللَّهُمَّ وَأَظْهِرِ الْحَقَّ، وَأَضْيِغْ بِهِ فِي غَسَقِ الظُّلْمِ وَبُهُمِ
الْحَيْرَةِ. اللَّهُمَّ وَأَخِي بِهِ الْقُلُوبِ الْمَيِّتَةِ، وَاجْمَعْ بِهِ الْأَهْوَاءَ
الْمُتَفَرِّقَةَ، وَالْأَرْأَاءَ الْمُخْتَلِفَةَ، وَأَقِمْ بِهِ الْحُدُودَ الْمُعْطَلَةَ،
وَالْأَحْكَامَ الْمُهْمَلَةَ، وَأَشْبِعْ بِهِ الْخِمَاصَ السَّاعِبَةَ، وَأَرْحْ بِهِ
الْأَبْدَانَ اللَّاعِبَةَ الْمُتَعَبَةَ، كَمَا أَلْهَجْتَنَا بِذِكْرِهِ، وَأَخْطَرْتَ
بِنَايَا دُعَاؤِكَ لَهُ، وَوَفَّقْتَنَا لِلدُّعَاءِ إِلَيْهِ، وَحِيَاشَةَ أَهْلِ الْغَفْلَةِ
عَنْهُ، وَأَسْكَنْتَ فِي قُلُوبِنَا مَحَبَّتَهُ، وَالطَّمَعَ فِيهِ، وَحُسْنَ
الظَّنِّ بِكَ، لِإِقَامَةِ مَرَأْسِمِهِ.

اللَّهُمَّ فَاتِ لَنَا مِنْهُ عَلَى أَحْسَنِ يَقِينٍ، يَا مُحَقِّقَ الظُّنُونِ
الْحَسَنَةِ، وَيَا مُصَدِّقَ الْأَمَالِ الْمُبْطِنَةِ. اللَّهُمَّ وَأَكْذِبْ بِهِ
الْمُنَائِلِينَ عَلَيْكَ فِيهِ، وَأَخْلِفْ بِهِ ظُنُونَ الْقَانِطِينَ مِنْ
رَحْمَتِكَ، وَالْأَيْسِينَ مِنْهُ.^۱

بارالها؛ حق را آشکار کن، و صبح و پایان تاریکی‌ها و
سرگردانی‌ها را برسان. خدایا؛ به وسیله او قلب‌های مرده را

۱. مهج الدعوات: ۸۵، البلد الامین: ۶۶۰، و مصباح المتهجد: ۱۵۶ (با اندکی تفاوت)،

صحیفه مهدیه: ۱۶۲.

زنده گردان، و گرایش‌های پراکنده را گرد هم آور، و نظرات متفاوت را یکی کن، و حدود تعطیل‌شده را برپا دار، و دستورات دینی واگذاشته‌شده را دوباره به جریان بینداز، و گرسنگان را سیر گردان و بدن‌های رنجیده و سختی کشیده را آسوده و راحت گردان همان گونه که زبان ما را به یاد او گویا کردی، و بر قلب ما گذراندی که تو را به خاطر او بخوانیم و دعایش کنیم، و موفق‌مان گرداندی تا مردم را به سوی او بخوانیم، و غافلان را از او دور کنیم؛ محبت و دوستی نسبت به او را در دل ما جای دادی، و گرایش یافتن و میل کردن به او را، و خوش‌گمانی به خودت نسبت به برپا شدن دولت او را، در دل مان گذاشتی.

بار الها؛ بهترین یقین نسبت به او را به ما بده؛ ای تحقق‌بخش خوش‌گمانی‌ها؛ ای راست‌آورنده آرزوهای درونی؛ بار الها؛ به وسیله او کسانی را که در مورد او علیه تو حکم می‌کنند، تکذیب کن؛ و به واسطه او گمان‌های کسانی را که از رحمت تو ناامید و از او مأیوس‌اند، نادرست گردان.

بدیهی است اگر مردم را به سوی امام زمان عجل الله تعالی فرجه بخوانیم، توفیقی است که خداوند به ما عنایت نموده است همان‌گونه که در این دعا به خداوند عرض می‌کنیم و وقتنا للدعا إلیه موفق گرداندی تا مردم را به سوی او بخوانیم.

گرچه همه شیعیان باید به تبلیغ از امام زمان عجل الله تعالی فرجه

بپردازند و هر کسی تا حدّ توانایی خود در این راه گامی بردارد؛ اما در این باره بعضی از شیعیان وظیفه‌ای بیشتر از عموم شیعیان دارند. آن‌ها علماء و دانشمندان دینی، قدرتمندان و ثروتمندان و توانگران جامعه هستند که باید به خاطر امکاناتی که دارند بیشتر از دیگران به این مهمّ بپردازند. وظیفهٔ بزرگان دین دربارهٔ آشناسازی مردم با امام زمان عجل الله تعالی فرجه نیازی به بحث و گفتگو ندارد، زیرا اگر آنان به این امر مهمّ نپردازند بی تفاوتی و غفلت مردم از توجّه به امام زمان عجل الله تعالی فرجه، همچنان باقی می‌ماند و یا بیشتر می‌شود. همانطور که هر فرد شیعه نمی‌تواند در زندگی هیچ توجّهی به خداوند نداشته باشد، همچنین باید بداند که نمی‌تواند نسبت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه بی‌توجّه باشد، زیرا آن حضرت جانشین خداوند هستند.

تندروی در تبلیغ افراد

برای دعوت نمودن مردم به سوی امام زمان ارواحنا فداه و توجه پیدا کردن آنان و آشنا شدن آنها با مقام رفیع ولایت اهل بیت علیهم السلام، باید از سخت‌گیری‌ها و تندروی‌ها و همچنین از اعمالی سخت و سنگین برای افراد، دوری نموده و با آنها با مدارا برخورد نمود. اگر از اول کار بعضی از افراد اعمال سخت و سنگین و ادعیه و اعمالی که انجام آن برای عموم افراد سنگین و غیر قابل تحمل است از آنان خواسته شود انجام دهند، چه بسا که ضرر و زیان آن بیش از نفع آن و آثار منفی آن بیش‌تر از آثار مثبت آن می‌باشد، و چه بسا که از همان آغاز کار پشیمان شده و از آن بگریزند.

باید توجه داشته باشیم عموم افراد از آغاز کار آمادگی برای خواندن بعضی از ادعیه و اذکار سنگین را ندارند و در صورتی که خواندن آنها به این گونه افراد تحمیل شود، پس از مدتی برای آنان انجام آنها غیر قابل تحمل می‌شود و در نتیجه از اصل کار دست بر می‌دارند و از راه خارج می‌شوند.

در این صورت کسی که آنان را به انجام این گونه اعمال راهنمایی و تشویق کرده است مقصّر خواهد بود.

این واقعیتی است که در روایات اهل بیت علیهم السلام به آن تذکر داده شده و فرموده‌اند افراد را با رفق و مدارا به سوی مراحل بالاتر

دعوت کنید نه با زور و مشقّت و تحمیل سختی های غیر قابل تحمّل.

آیا همه می توانند

به امام زمان عجل الله تعالی فرجه خدمت کنند؟

این سئوالی است که در ذهن بسیاری از کسانی که در راه تقرّب وارد می شوند بوجود می آید. و چه بسا گاهی فردی که درباره سرانجام کار خود یا همراهانش فکر می کند با این سئوال روبرو می شود و در نتیجه به تحیّر می افتد.

در این صورت در بسیاری از مواقع شیطان پلید از موقعیت سوء استفاده کرده و یأس و ناامیدی را که از بزرگترین گناهان کبیره است در فکر او رسوخ می دهد و به او تلقین می کند که تو یا کسی مثل تو نمی تواند به امام زمان عجل الله تعالی فرجه خدمت کند. این چیزی نیست که تو بتوانی به آن برسی و هیچگاه خداوند و حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه این مقام را به تو یا کسی مانند تو عطا نمی کنند. آن کسی که ولیّ خدا است یا ولیّ خدا می شود ذاتش غیر ذات تو است و صفات و اعمال و کردارش غیر از اعمال و کردار و رفتار تو است. اینها وسوسه هایی است که شیطان در فکر انسان القاء می کند.

به خاطر همین جهت نباید کسی از عنایات و الطاف خداوند

نامید باشد. امام صادق علیه السلام در ضمن وصیت خود به فضیل می فرماید:

... وإذا كان قبل طلوع الشمس وقبل الغروب، فعليك بالدعاء واجتهد ولا تمتنع من شيء تطلبه من ربك، ولا تقول هذا ما لا أعطاه وادع فإن الله يفعل ما يشاء.^۱
 قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب بر تو باد به دعا کردن و کوشش نمودن و امتناع نوری از چیزی که در طلب او از خداوند هستی و نگو که خدا این را به من عطا نمی کند و دعا کن چون خداوند هر چه را بخواهد انجام می دهد.

در کلمات پرفروغ اهل بیت علیهم السلام وارد شده است:

إنّ الدعاء يردّ القضاء ولو أبرم إبراماً.^۲

دعا قضای خداوند را رد می کند و اگر چه انجام آن حتمی شده باشد.

نعمت خدمت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه را خداوند به صاحبان آن ها عنایت کرده است و خداوند قادر است که همان ظرفیت را به ما بدهد و ذات و صفات ما را نیز مانند آنان بگرداند چون همان طور که امام صادق علیه السلام فرمودند: «وادع الله فإنّ الله يفعل ما

۱. بحار الأنوار: ۲۲۷/۷۸.

۲. اصول کافی: ۲۱۶/۴.

یشاء»؛ دعا کن چون خداوند هر چه را بخواهد انجام می‌دهد.
بنابراین نتیجه می‌گیریم که باید با کنار گذاشتن یأس و ناامیدی
شیطان پلید را از خود رانده و با کمال امید و توجّه و حضور و
تواضع و خضوع از خداوند بخواهیم ما را - انشاء الله - از جمله
خدمت‌گزاران به دین و امام زمان عجل الله تعالی فرجه که نوکران مخلص
اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام هستند قرار دهد.
اکنون جریان بسیار مهمّی را که دلالت می‌کند همهٔ افراد
می‌توانند به امام زمان عجل الله تعالی فرجه خدمت کنند، نقل می‌کنیم.
این جریان که فرمایش و دستور حضرت امام حسین علیه‌السلام است
به خوبی ثابت می‌کند که همهٔ افراد می‌توانند در راه خدمت گذاری
به امام زمان عجل الله تعالی فرجه قدم بگذارند.

مکاشفه مهمّ یکی از علماء قم درباره خدمت نمودن به امام زمان عجل الله تعالی فرجه

مرحوم آیت الله سیّد مهدی لنگرودی می نویسد:

در اواخر محرم الحرام سال ۱۴۲۱ هجری قمری برای اینجانب، مکاشفه‌ای بین خواب و بیداری رخ داد و آن اینکه مشغول نوشتن کتابی تحقیقی در فقه بودم که سیّدی جلیل القدر باشکوهی خاص هم منور بود و هم منور با عمّامه‌ای سبز، جلوی روی من قرار گرفت، مرا با اسم مورد خطاب قرار داده فرمودند: چرا این کتاب (بوستان ولایت) را مطالعه نمی‌کنی؟ من در جواب عرض کردم آقا، من اشتغالاتم زیاد است، وقت ندارم که این کتاب را مورد مطالعه قرار دهم.

آقا فرمودند: نه، این فصل، فصل مطالعه اینگونه از کتاب‌ها می‌باشد، این کتاب یعنی (بوستان ولایت) در فضائل و مناقب ما اهل بیت (علیهم‌السلام) نوشته شده است.

عرض کردم حضرت‌عالی که باشید؟ فرمودند: من جدّ شما حسین بن علی بن ابی طالب (علیه‌السلام) هستم همین که این جمله را شنیدم بی اختیار دست مبارکش را بوسیدم و عرض کردم به چشم این کتاب را مورد مطالعه قرار خواهم داد، بعد از مکاشفه فوراً کتاب را مطالعه کردم الحق والانصاف، مطالب بسیار عالی داشت

بعد از چند روز دوباره مکاشفه شد همان آقا به اینجانب فرمودند: چطور بود؟ عرض کردم بسیار مطالب عالی داشت، فرمودند: کدام مطلب جالب تر بود؟ عرض کردم من در صدد این نبودم که مطالب کدام جالب تر است.

این بار در صدد می‌شوم و عرض خواهم کرد. بعد از مکاشفه دوّم در صدد شدم که کدام یک از مقالات چهارده گانه این کتاب جالب تر است. بار سوّم همان آقا را در خواب دیدم، عرض کردم حضرت آقا جدّ بزرگوار به نظرم مقاله آقای تهرانی جالب تر باشد.

فرمودند: آری چنین است: مهدی ما در عصر خودش مظلوم است، تا می‌توانید درباره مهدی (حضرت مهدی علیه السلام) سخن بگویید و قلم فرسایی کنید؛ آنچه درباره شخصیت این معصوم بگویید درباره همه معصومین (علیهم السلام) گفته‌اید؛ چون حضرات معصومین همه در عصمت و ولایت و امامت یکی هستند و چون عصر، عصر مهدی ما است سزاوار است درباره او مطالب گفته شود، بعد فرمودند به شیخ حسین^۱ بگوئید در نزد ما اجر و مزد به سزائی دارد البته آنان هم در نزد ما مزد زیاد دارند ولی او بیشتر دارد، عرض کردم آیا تهیّه و تنظیم کننده این مقالات هم در نزد شما حضرات

۱. یعنی واعظ محترم جناب آقای شیخ حسین تهرانی.

معصومین علیهم السلام مزد به سزائی دارد؟ فرمودند: آری؛ و کسانی که این کتاب و امثال این کتاب را مطالعه می‌کنند و کسانی که مطالب این نوع از کتاب‌ها را برای مردم نقل و حکایت می‌کنند و کسانی که این نوع کتاب‌ها را طبع و نشر می‌دهند و کسانی که مزد می‌گیرند و این کتاب‌ها را چاپ می‌کنند و کسانی که آن‌ها را به فروش می‌رسانند و کسانی که از این نوع کتاب‌ها تعریف و تمجید می‌کنند و مردم را به خرید آن‌ها و خواندن آن‌ها ترغیب و تحریص می‌کنند همه و همه در نزد ما اجر و مزد فراوان دارند. در خاتمه فرمودند: باز تأکید می‌کنم درباره مهدی ما زیاد سخن بگوئید و بنویسید، مهدی ما مظلوم است، بیش از آنچه نوشته و گفته شده باید درباره اش نوشت و گفت.^۱

العبد الفانی السید محمدمهدی مرتضوی
لنگرودی (عبدالصاحب) ۲۹ ربیع الاول ۱۴۲۱
محلّ امضاء

خطبه جاودانه غدیر و تبلیغ از امام زمان عجل الله تعالی فرجه

یکی از بهترین راه‌های آشنایی با عظمت مقام امام زمان عجل الله تعالی فرجه آشنا شدن و پذیرفتن مطالبی است که رسول خدا ﷺ در روز عید غدیر درباره معرفت ولایت امیرالمؤمنین علی علیه السلام و اوصیاء آن بزرگوار تا حضرت بقیة الله الأعظم ارواحنا فداه بیان نموده و فرموده‌اند مردم را تا روز قیامت از آن‌ها آگاه کنید.

جالب توجه است خطبه غدیر که پیامبر اکرم ﷺ آن را روز غدیر ایراد فرمودند و صد و بیست هزار نفر در آن سرزمین از آن آگاه شدند، از احادیث فوق متواتر است و هیچگونه تردیدی در صحّت آن وجود ندارد و صدها نفر از صحابه و تابعین آن را نقل کرده‌اند و بزرگترین علماء شیعه و علمای اهل تسنن آن را در کتاب‌های خود ذکر کرده‌اند.

همه باید از مطالب بسیار مهمی که رسول خدا ﷺ در خطبه غدیر بیان فرموده‌اند اطلاع داشته باشند و آن را در اختیار نزدیکان و آشنایان خود قرار دهند تا به دستور حضرت رسول اکرم ﷺ عمل کرده باشند. آن حضرت مطالب مهمی را که از مهم‌ترین آن‌ها، مقام ولایت حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام و امامان بعد از آن حضرت است بیان فرموده‌اند.

سخنانی که رسول خدا ﷺ در خطبه غدیر درباره عظمت مقام ولایت و امامت درباره حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداه فرموده اند ما را به مقام عظیم حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه آشنا می کند و به ما می آموزد که عظمت مقام آن حضرت چه قدر گسترده است و تا چه حد مسلمانان جهان وظیفه دارند با صفات و ویژگی های آن حضرت آشنایی داشته باشند و دیگران را نیز آگاه از آن حقایق نمایند. برای روشن شدن این واقعیت سخنان حضرت رسول اکرم ﷺ را درباره حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه نقل می کنیم.

گفتار رسول خدا ﷺ درباره

امام زمان عجل الله تعالی فرجه در خطبه غدیر

مَعَاشِرَ النَّاسِ إِنِّي نَبِيٌّ وَعَلِيٌّ وَصِيِّي .
 أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيْمَةِ مِنَّا الْقَائِمَ الْمَهْدِي .
 أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَى الدِّينِ .
 أَلَا إِنَّهُ الْمُنتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ .
 أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الحُصُونِ وَهَادِمُهَا .
 أَلَا إِنَّهُ غَالِبُ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ أَهْلِ الشَّرْكِ .
 أَلَا إِنَّهُ مُدْرِكُ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ .
 أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِديِنِ اللَّهِ .
 أَلَا إِنَّهُ العَرَّافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ .

أَلَا إِنَّهُ يَسِمُ كُلَّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ .
 وَكُلَّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ .
 أَلَا إِنَّهُ خَيْرُهُ اللَّهُ وَمُخْتَارُهُ .
 أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَالْمُحِيطُ بِهِ .
 أَلَا إِنَّهُ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّوَجَلَّ وَالْمُنْبِئُ بِأَمْرِ إِيْمَانِهِ .
 أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدُ السَّدِيدُ .
 أَلَا إِنَّهُ الْمَفْوُضُ إِلَيْهِ .
 أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ بَيْنَ يَدَيْهِ .
 أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةً وَلَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَلَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَلَا نُورَ إِلَّا عِنْدَهُ .
 أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَلَا مَنْصُورَ عَلَيْهِ .
 أَلَا وَإِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَحَكَمُهُ فِي خَلْقِهِ، وَأَمِينُهُ فِي سِرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ .

ای مردم! من نبی و علی وصی من است .

بدانید، که خاتم امامان علیهم السلام قائم مهدی، از ما است .

بدانید، که او آشکار کننده دین است .

بدانید، او از ستمکاران انتقام خواهد گرفت .

بدانید، او فاتح قلعه‌ها و نابودکننده آنها است .

بدانید، او مشرکان و دشمنان دین را نابود می‌کند .

بدانید، او خون بهای اولیای خدا را می‌گیرد .

بدانید، او یاری رسان دین خدا است.
بدانید، او از دریای وسیع حقیقت و معرفت می‌نوشد.
بدانید، که او هر کسی را به فراخور خودش مقام و رتبه می‌دهد.
بدانید، او برگزیده و منتخب خداوند است.
بدانید، او وارث علوم انبیاء و محیط بر حقائق آن است.
بدانید، او خبر دهنده از پروردگار و معرفتی کننده ایمان به او است.
بدانید، او صاحب عقل سلیم و ثبات در رأی و عمل است.
بدانید، امور دین الهی به او واگذار می‌شود.
بدانید، که پیامبران گذشته به وجود او بشارت داده‌اند.
بدانید، او حجت باقی خدا است و پس از او حجتی نیست، و حق تنها با اوست، و نور تنها نزد او می‌باشد.
بدانید، او همیشه پیروز است و کسی نمی‌تواند شکستش دهد.
بدانید، او ولی خدا در زمین، و حاکم او در میان بندگان، و امین اسرار و ظواهر خداست.^۱

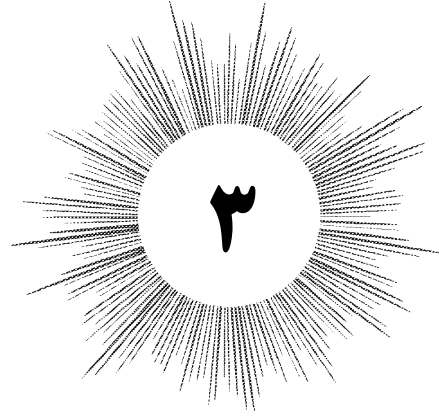
حضرت رسول اکرم ﷺ در موارد دیگری نیز از خطبه غدیر مردم را با مقام امام زمان عجل الله تعالی فرجه آشنا نموده‌اند.

رسول خدا ﷺ در خطبه عظیم غدیر مطالب بسیار مهمی را

درباره مقام ولایت حضرت امیرالمؤمنین و عظمت مقام آن بزرگوار و اوصیاء آن حضرت بالاخص درباره امام زمان عجل الله تعالی فرجه بیان فرموده‌اند و دستور داده‌اند که همگان تا روز قیامت این حقایق را به دیگران برسانند و آنان را آگاه کنند. در این باره در بخش آینده مطالبی را بیان می‌کنیم.

برای آشناسدن با مقام امام زمان عجل الله تعالی فرجه، شناخت عظمت ولایت اهل بیت علیهم السلام بسیار لازم است. به این جهت در بخش جداگانه‌ای به توضیح آن می‌پردازیم.

عظمت ولایت

اهل بیت علیهم السلام

عظمت اهل بیت علیهم السلام

عوالمی بسیار با عظمت و اسرارآمیز وجود دارد که از رازهای عجیب و شگفت‌انگیز آن‌ها آگاهی نداریم.

از عالم انوار، از عالم ارواح، از عالم اشباح، از عالم ملک و ملکوت، از عالم غیب و شهود و... چه اطلاعی داریم؟! از عالم مادی و غیر مادی چه می‌دانیم، از عالم مرئی و نامرئی چه آگاهی داریم! از عرش الهی گرفته تا آسمان‌ها و زمین چه خبری داریم؟ از میلیاردها میلیارد کهکشان و سحابی چه می‌دانیم؟ از اسرار عجیب زمینی که در آن زندگی می‌کنیم چه اطلاعی داریم؟ از مخلوقات که در زمین و در سراسر عالم هستی وجود دارند چه خبری داریم؟

آیا خداوند این همه عوالم و موجوداتی را که در آن‌ها هستند، بی‌هوده آفریده است؟! در قرآن کریم می‌خوانیم:

﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾^۱.

آنان که همواره خداوند را در حال ایستادن و نشستن و خوابیدن یاد کرده (و قلباً مورد توجه قرار می‌دهند)، و پیوسته در آفرینش آسمان‌ها و زمین اندیشه می‌کنند. (و از عمق دل می‌گویند:) پروردگارا! این جهان (جهان با عظمت) را بیهوده نیافریدی، تو (از هر عیب و نقصی) پاک و منزهی، ما را از عذاب آتش نگاه دار.

واضح است خلقت این همه عوالم بیهوده نیست و بی جهت خداوند آسمان‌ها و زمین را نیافریده است.

در سوره بقره می‌خوانیم:

﴿بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ﴾^۲.

(بدون سابقه ماده و نقشه و ابزار) پدیدآورنده آسمان‌ها و زمین است و زمانی که (به وجود آمدن) چیزی را اراده کند، فقط به آن می‌گوید: باش! پس بی درنگ موجود می‌شود.

۱. سوره آل عمران، آیه ۱۹۱.

۲. سوره بقره، آیه ۱۱۷.

خداوندی که با اراده خود همه چیز را آفریده است، چه کسی را خلیفه و جانشین خود قرار داده است؟

در زمینی که ما در آن زندگی می‌کنیم چه کسانی خلیفه و حجت الهی بر موجودات بوده و هستند؟ آیا خلافت آنان در انحصار کره زمین است؟

یا ولایت آنان فراتر از زمین و زمینیان است؟

در پاسخ به این سؤال باید گفت: کسانی که با قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم‌السلام آشنایی داشته باشند، هیچگاه ولایت جانشینان خلفاء الهی را در انحصار زمین و زمینیان نمی‌دانند. برای روشن شدن این مطلب به آیه ۷۲ سوره احزاب توجه کنید:

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾^۱.

ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم و آن‌ها از حمل آن سر بر تافتند و از به عهده گرفتن آن هراسیدند (و اظهار ناتوانی کردند) اما انسان آن را به عهده گرفت او بسیار ستمکار و بسیار نادان است.

امام صادق علیه‌السلام در تفسیر این آیه شریفه می‌فرماید:

۱. سوره احزاب، آیه ۷۲.

مَا مِنْ شَيْءٍ وَلَا مِنْ آدَمِيٍّ وَلَا إِنْسِيٍّ وَلَا جِنِّيٍّ وَلَا مَلَكٍ فِي
السَّمَاوَاتِ إِلَّا وَنَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا
وَقَدْ عَرِضَ وَلَا يَتَنَا عَلَيْهِ وَاحْتِجَّ بِنَا عَلَيْهِ فَمُؤْمِنٌ بِنَا وَكَافِرٌ
وَجَاحِدٌ حَتَّى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ.

سلیمان بن خالد گفت: از حضرت صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: نه هیچ چیز و نه از آدم و نه انس و نه جن و نه ملک در آسمان‌ها نیست، مگر اینکه ما حجّت بر آن‌ها هستیم. هیچ آفریده‌ای را خدا نیافرید، مگر این که ولایت ما را بر او عرضه داشت و به وسیله ما بر او حجّت را تمام کرد. بعضی ایمان به ما دارند و بعضی کافر و منکرند، حتی آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها.^۱

در این روایت امام صادق علیه السلام فرموده‌اند ما (معصومین علیهم السلام) حجّت خداوند بر همه مخلوقات در آسمان‌ها هستیم و ولایت ما بر همه عرضه شده که برخی پذیرفته و بعضی انکار کرده‌اند. عرضه ولایت معصومین علیهم السلام حتی بر مادیات مثل آسمان‌ها، زمین، کوه‌ها نیز عرضه شده است و همه آن‌ها در حدّ شعور مادی خود از آن آگاه شده‌اند.

این مطلب ثابت شده است که همه موجودات دارای درک و شعور هستند، حتی مادیات از درک و شعور مادی برخوردارند.

ائمه عليهم السلام صاحبان امر هستند

با استفاده از روایاتی که نقل کردیم یکی از شئون بسیار مهم ائمه عليهم السلام این است که اطاعت از آنان همچون پیروی از دستورات خدا و رسول او، واجب است و برای هیچ کسی مخالفت با فرمان ائمه عليهم السلام جایز نیست.

در قرآن کریم اطاعت و فرمانبرداری از دستورات آنان در ردیف اطاعت از فرمان حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله قرار گرفته است. خداوند در قرآن می فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید رسول او و صاحبان امر از شما را.

در این آیه شریفه یک بار فرمان: أَطِيعُوا دربارۀ خدا به کار برده شده است و یک بار برای رسول خدا و اولی الامر. یعنی همان اطاعتی که از رسول خدا صلی الله علیه و آله بر همگان واجب است، همان اطاعت از اولی الامر نیز بر همه واجب می باشد.

روایات بسیاری در تفسیر آیه شریفه وارد شده و علمای بزرگ شیعه و علمای اهل تسنن آنها را در کتاب‌های خود نقل کرده‌اند.

در این روایات، مطالب مهمی وجود دارد که بیان کننده عظمت فضایل ائمه اطهار علیهم السلام می باشد ما چهار روایت از روایات بسیاری که در تفسیر آیه شریفه: «أطيعوا الله» وارد شده نقل می کنیم:

روایت اول

۱- جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ﴾ ۱ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَرَفْنَا اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَمَنْ أُولُو الْأَمْرِ الَّذِينَ قَرَنَ اللَّهُ طَاعَتَهُمْ بِطَاعَتِكَ قَالَ هُمْ خُلَفَائِي يَا جَابِرُ وَأَيُّهُمُ الْمُسْلِمِينَ بَعْدِي أَوْلُهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، ثُمَّ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحُسَيْنُ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ (الْمَعْرُوفُ فِي التَّوْرَةِ بِالْبَاقِرِ وَسَدْرِكُهُ يَا جَابِرُ فَإِذَا لَقَيْتَهُ فَأَقْرِئْهُ مِنِّي السَّلَامَ) ثُمَّ الصَّادِقُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ سَمِيُّ وَكَنْيَتِي حُجَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَبَعِيَّتُهُ فِي عِبَادِهِ ابْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ ذَلِكَ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرَهُ عَلَى يَدَيْهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا ذَلِكَ الَّذِي يَغِيبُ عَنْ شَيْعَتِهِ

وَأَوْلِيَّائِهِ غَيْبَةً لَّا يَثْبُتُ فِيهَا عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ
امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ.

جابر بن عبدالله انصاری می‌گوید: هنگامی که خداوند آیه: ﴿يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ
مِنْكُمْ﴾ را بر پیامبرش محمد ﷺ نازل کرد، گفتم: «ای
رسول خدا! ما خدا و پیامبرش ﷺ را شناختیم، پس
اولوالامری که خداوند اطاعت از آنها را به اطاعت از شما
پیوند داده است، چه کسانی هستند؟» حضرت فرمود: «ای
جابر! آنها خلیفه و جانشین من و بعد از من امامان مسلمانان
هستند. اول علی بن ابی طالب، سپس حسن، بعد از او
حسین، بعد علی بن حسین، سپس محمد بن علی (که در
تورات به باقر معروف است؛ تو او را خواهی دید، پس وقتی او
را ملاقات کردی، سلام مرا به او برسان.) پس از او صادق،
جعفر بن محمد و بعد از او موسی بن جعفر، سپس علی بن
موسی، بعد محمد بن علی، بعد علی بن محمد، بعد حسن بن
علی و سپس امامی که هم نام و هم کنیه من است، حجت
خدا در زمین و بقیه او در میان بندگان است، فرزند حسن بن
علی، او کسی است که خداوند، ذکر و یاد خود را پس از
گشودن شرق و غرب به دست این امام، در زمین گسترش
می‌دهد. او کسی است که از دید شیعیان و دوستدارانش
مخفی می‌شود، به طوری که جز کسی که خداوند، ایمان قلبی

او را آزموده باشد، نمی‌تواند که بر اعتقاد امامتش ثابت قدم بماند»^۱.

تذکر چند نکته در پیرامون این روایت بی‌فایده نیست:

۱- اطاعت از دستورات اولی الامر واجب است همان گونه که پیروی نمودن از فرمایشات رسول خدا ﷺ بر همه واجب است.
۲- در این روایت رسول خدا ﷺ کسانی را که اولی الامر هستند نام برده‌اند، تا دیگران نتوانند چنین ادعایی کنند و خود را از افراد اولی الامر بدانند.

۳- آن بزرگواران که نام آنان در این روایت ذکر شده دوازده امام شیعیان هستند که اسم شریف آنها بیان شده جز امام دوازدهم که از آن حضرت به عنوان (ثم سمی وکنی) معرفی شده‌اند یعنی هم نام من و هم کنیه من ... و به اسم آن حضرت تصریح نشده است. که ظهور در عدم جواز تصریح به اسم مبارک آن حضرت (حداقل) در آن زمان) دارد.

۴- در این روایت تصریح شده که امام دوازدهم فرزند امام حسن عسکری علیه السلام هستند. پس قول بعضی از اهل تسنن که گفته‌اند: آن حضرت هنوز متولد نشده‌اند و نزدیک به زمان

۱. تفسیر اهل بیت علیهم السلام: ۳/ ۲۵۶، بحار الأنوار: ۳۶/ ۲۴۹، کمال الدین: ۱/ ۲۵۳، العدد القویه: ۸۵، المناقب: ۱/ ۲۸۲، إعلام الوری: ۳۹۷، کشف الغمه: ۲/ ۵۰۹، قصص الأنبياء: ۳۶۰، کفایه الأثر: ۵۳، عوالی اللئالی: ۴/ ۸۹، الصراط المستقیم: ۲/ ۱۴۳.

ظهورشان متولد می شوند، باطل است.

- ۵- در این روایت تصریح شده که تعداد خلفاء رسول الله و ائمه علیهم السلام دوازده نفر است بنابراین در باب (انّ الأئمة اثني عشر) ائمه علیهم السلام دوازده نفر هستند، مورد استدلال قرار می گیرد.
- ۶- در این روایت تصریح شده که اولین خلیفه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم علی بن ابی طالب علیه السلام هستند که بطلان قول چهارمین خلیفه بودن حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را ثابت می کند.
- ۷- نام امام پنجم در تورات ذکر شده که باقر است.
- ۸- پیشگویی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به جابر درباره زنده بودن او تا زمان امام باقر علیه السلام.
- ۹- ملاقات جابر با امام محمد باقر علیه السلام و رساندن سلام رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به آن حضرت که دلیل بر عظمت شأن امام باقر علیه السلام می باشد.
- ۱۰- در این روایت از مسأله غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه یاد می کنند و درباره سختی های بسیار زیاد آن می فرمایند که کسی بر عقیده امامت آن حضرت باقی نمی ماند مگر اینکه خداوند قلب او را به داشتن ایمان امتحان کرده باشد.

روایت دوم

۲- قال أمير المؤمنين علیه السلام: وَقَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِلْعِلْمِ أَهْلًا وَفَرَضَ

عَلَى الْعِبَادِ طَاعَتَهُمْ بِقَوْلِهِ ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۱ بِقَوْلِهِ ﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى
أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ﴾^۲.

امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرمودند: خداوند برای علم، عده‌ای را
اهل آن قرار داده و بر بندگان خود واجب کرده که از آن‌ها
اطاعت نمایند و فرموده است: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ و نیز فرمود: ﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى
اللَّهِ وَإِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ
يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ﴾^۳.

روایت سوم

۳- قال الإمام الصادق علیه السلام قَالَ عَزَّوَجَلَّ ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۴ وَقَالَ عَزَّوَجَلَّ
﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ﴾^۵ فَردَّ الْأَمْرَ أَمْرَ النَّاسِ إِلَى

۱. سورة نساء، آیه ۵۹.

۲. سورة نساء، آیه ۸۳.

۳. تفسیر اهل بیت علیهم السلام: ۳/ ۲۴۲، وسایل الشیعه: ۷/ ۷۴، بحار الأنوار: ۶۵/ ۲۶۴.

۴. سورة نساء، آیه ۵۹.

۵. سورة نساء، آیه ۸۳.

أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ الَّذِينَ أَمَرَ بِطَاعَتِهِمْ وَيَالرَّدِّ إِلَيْهِمْ.

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند فرموده است: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» و فرموده است: «وَلَوْ رَدُّهُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ»؛ پس خواستگاه هر کار که کار مردم باشد به اولی الامر آنها واگذار شده که دستور اطاعت و مراجعه به آنها [در این آیه] داده شده است.^۱

روایت چهارم

۴- أَبُو مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيُّ علیه السلام عَنْ آبَائِهِ عَنِ الْبَاقِرِ علیه السلام قَالَ أَوْصَى النَّبِيُّ صلی الله علیه و آله و سلم إِلَى عَلِيِّ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ثُمَّ قَالَ فِي قَوْلِ اللَّهِ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۲ قَالَ الْأَيْمَةُ (مِنْ وَنَدِ عَلِيِّ علیه السلام وَفَاطِمَةَ علیه السلام إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ).

امام عسکری علیه السلام از پدرانش روایت می‌کند: امام باقر علیه السلام فرمود: «پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به علی و حسن و حسین وصیت کرد سپس درباره این آیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾. فرمود: «مراد از اولی

۱. تفسیر اهل بیت علیهم السلام ۳/ ۲۴۲، الکافی: ۱/ ۲۹۵، وسایل الشیعه: ۲۷/ ۶۶.

۲. سوره نساء، آیه ۵۹.

الأمر، امامان از نسل علی عليه السلام و فاطمه عليها السلام تا قیامت برپا شود»^۱.

راز دشمنی با اولوا الامر

روایات درباره اولوا الامر و وجوب اطاعت از ایشان، و اینکه آنان چند نفر و چه کسانی هستند، بسیار است، ما در اینجا چند نمونه از آنها را نقل کردیم.

نکته‌های فراوانی در مجموعه این روایات وجود دارد که عمل کردن به آنها، جامعه بشریت را برای تشکیل زندگانی صحیح و سالم و پرورش قدرت‌های عظیمی که در نهاد انسان‌ها نهفته است، آماده و مهیا می‌سازد، تا به مقام معرفت دست یافته و بتوانند خداوند را به راستی و درستی عبادت کنند و با مقام عظیم ولایت آشنا شوند و کمال صداقت، مودت و محبت شدید اهل بیت عليهم السلام را به دست آورند. حضرت امیرالمؤمنین عليه السلام گفتاری بس با عظمت درباره اهمیت مودت که انسان‌ها در عصر ظهور به دست می‌آورند فرموده‌اند که قلب‌ها را سرشار از شادی می‌کند. حضرت امیرالمؤمنین عليه السلام می‌فرمایند:

۱. تفسیر اهل بیت عليهم السلام: ۳/ ۲۴۴، بحار الأنوار: ۲۳/ ۲۸۶، عیون أخبار الرضا عليه السلام: ۲/

۱۳۱، کمال الدین: ۱/ ۲۲۲.

المودّة أقرب نسب^۱

مودّت نزدیک‌ترین نسب است.

با آشنا شدن انسان‌ها با اولوا الامر و مودّت آن بزرگواران گوئی که نسبتی نزدیک با اهل بیت علیهم‌السلام دارند و یا همه از دوستان نزدیک خاندان وحی علیهم‌السلام هستند.

بدیهی است که یهود و سایر قدرت‌های بزرگ جهان دوست ندارند چنین روزگاری حتی در ذهن آن‌ها خطور کند، تا چه رسد به آن که شاهد چنین روزگاری باشند.

برای مقابله با فرا رسیدن چنین روزگاری با الهام از ابلیس و شیاطین به ایجاد موانع برای رسیدن جهان و جهانیان تلاش می‌کنند؛ هرچند آنان خود شیاطینی بزرگ هستند؛ ولی با الهام از ابلیس و شیاطین برنامه‌های خود را اجرا می‌کنند.

در قرآن کریم به الهام نمودن شیاطین به دوستان خود تصریح شده است.

خداوند می‌فرماید:

﴿إِنَّ الشَّيَاطِينَ لِيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ﴾^۲

شیاطین به سوی اولیاء خود وحی می‌کنند.

۱. غررالحکم: ۱۴، عیون الحکم والمواعظ: ۲۷.

۲. سورة انعام، آیه ۱۲۱.

قدرت‌های بزرگ با درس گرفتن از شیاطین برای جهان و جهانیان نقشه می‌کشند تا مردم جهان را از هدف اصلی آفرینش آنها و رسیدن به رمز خلقت و دست یافتن به آن باز دارند و در نتیجه حکومت شیطان در سراسر جهان همچنان ادامه داشته باشد و آنها را از خداوند و اولوا الامر دور و دورتر کنند تا حکومت الهی جهان را تسخیر نکند؛ ولی همانگونه که خود آنها می‌دانند این آرزویی است که به آن نخواهند رسید و سرانجام خداوند با نابود ساختن آنها حکومت خود را بر جهان مسلط می‌کند و جهانیان را با خاندان وحی علیهم‌السلام که اولوا الامر هستند آشنا می‌نماید و قلب‌های جنّ و انس را در سراسر جهان سرشار از محبت و مودت اهل بیت علیهم‌السلام می‌سازد.

علاوه بر صدها آیه‌ای که در قرآن کریم دلالت بر عظمت فوق العاده «صاحبان امر» که اهل بیت علیهم‌السلام هستند، می‌باشد در دعاها و زیارات نیز به مقام عظیم آن بزرگواران تصریح شده است. با توجه به عظمت مقام ولایت معصومین علیهم‌السلام استفاده می‌شود که تا چه حدّ ولایت آن بزرگواران توسعه دارد که هیچ یک از مخلوقات خداوند قابل مقایسه با آنان نیستند.

بنابراین کسی که متوسّل به حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحنا فداه - و یا یکی دیگر از معصومین علیهم‌السلام - می‌شود باید توجه داشته باشد که

به چه دربار رفیعی روی آورده است و به سوی چه قدرت بزرگی
 توجّه نموده و دست توسّل به سوی او دراز کرده است!

بدیهی است هر چه معرفت و یقین کسی که متوسّل شده است
 بیشتر باشد و هر چه سوز و گدازش زیادتر باشد، تأثیر توسّلش
 بیشتر خواهد بود.

یکی از نکته‌های مهمّ خطبه جاودانه غدیر

یکی از نکته‌های مهمّ در خطبه غدیر این است که حضرت بقیّه
 الله الاعظم صلوات الله علیه حجّت خدا بر تمام مخلوقات عوالم از اهل
 آسمان‌ها و زمین‌ها هستند. دلیل بر این مطلب فرمایش رسول
 خدا ﷺ در خطبه غدیر است که می‌فرماید:

أنا خاتم الانبياء والمرسلين والحجة على جميع المخلوقين
 من أهل السماوات والأرضين^۱

من خاتم همه انبیاء و مرسلین هستم و حجّت خداوند بر
 جمیع مخلوقات خداوند از اهل آسمان‌ها و زمین‌ها هستم.

جالب توجّه است که در این خطبه رسول خدا ﷺ تصریح
 فرموده‌اند که این مقام خود را به عنوان امامت و وراثت به نسل
 خودشان که دارای مقام امامت هستند داده‌اند.

بنابراین همانگونه که رسول خدا، پیامبر اعظم، حضرت محمد ﷺ حجت بر همه مخلوقات خداوند از اهل آسمانها و زمینها هستند، اوصیاء و جانشینان آن بزرگوار نیز دارای همان مقام میباشند. که اولین آنها حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و آخرین آنها حضرت بقیة الله الاعظم امام زمان عجل الله تعالی فرجه میباشند. این بزرگواران نیز همانند رسول خدا ﷺ دارای مقام ولایت میباشند و بر همه اهل آسمانها و زمینها حجت میباشند. همه مردم باید به این واقعیت ایمان داشته باشند و همانطور که در خطبه غدیر دستور فرموده اند مردم تا روز قیامت این حقیقت را به دیگران برسانند تا همه از آن آگاه و با اطلاع باشند. برای روشن شدن این مطلب به توضیح آن در حدی که لازم است میپردازیم:

حجت اهل بیت علیهم السلام در خطبه جهانی غدیر

در خطبه جهانی غدیر رسول خدا ﷺ بیش از پنجاه بار با مردم به عنوان (معاشر الناس) سخن فرموده اند نه معاشر المؤمنین یا به عنوان یا ایها الذین آمنوا... این تعبیر دلالت می کند که افرادی از حاضرین در صحرای غدیر ایمان به رسول خدا ﷺ نداشته اند، بلکه منافق بوده اند و تظاهر به اسلام می نموده اند.

همانگونه که رسول خدا ﷺ در آن خطبه به این واقعیت

تصریح فرموده‌اند.

در یکی از این عنوان‌ها حضرت رسول اکرم ﷺ فرمودند:

(معاشر النَّاسِ) إِنِّي ادْعُهَا إِمَامَةً وَوَرَاثَةً إِلَى عَقْبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَقَدْ بَلَغْتَ مَا أَمَرْتُ بِتَبْلِيغِهِ حِجَّةَ عَلِيٍّ كُلِّ حَاضِرٍ وَغَائِبٍ وَعَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِمَّنْ شَهِدَ أَوْ لَمْ يَشْهَدْ، وَلَدٌ أَوْ لَمْ يُولَدْ، فَلْيَبْلِغِ الْحَاضِرَ الْغَائِبَ وَالْوَالِدَ الْوَلَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَيَجْعَلُونَهَا مَلَكًا وَاعْتِصَابًا^۱

ای گروه مردم، من ولایت خود را به عنوان امامت و وراثت به نسلم تا روز قیامت واگذار می‌کنم و من آنچه را که مأمور به تبلیغ آن بودم ابلاغ نمودم که حجّت بر هر کسی چه حاضر و چه غائب می‌باشد و بر هر فردی، چه شاهد باشد یا نباشد به دنیا آمده باشد یا متولّد نشده باشد پس باید شخصی که حاضر است به غائب خبر دهد و پدر به فرزندش تا روز قیامت (این مطلب را اطلاع دهد) و به زودی این مقام امامت و وراثت را تبدیل به سلطنت و غصب می‌کنند.

آن چه که توجّه به آن بسیار لازم می‌باشد، این است که رسول خدا ﷺ مهمترین مسائل توحید، رسالت، امامت و قرآن را در خطبه غدیر یاد کرده‌اند و درباره معرفت به خداوند و شناخت

خودشان مطالب بسیار مهمی را عنوان فرموده‌اند. آنچه در این خطبه بسیار مورد توجه آن حضرت بوده این نکته است که مردم نسبت به مقام عظیم ولایت حضرت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ آشنا شوند و همچنین از پستی و خباثت کسانی که با آن حضرت به مخالفت می‌پردازند و مقام ولایت آن بزرگوار را انکار می‌کنند، به عنوان اهل ضلالت و گمراهی و ائمه کفر یاد می‌کنند. و همچنین از پیروان آنان تبری جسته و آنان را اهل جهنم معرفی می‌نمایند.

در روایت بسیار مهمی که نقل می‌کنیم حضرت رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تصریح فرموده‌اند که خطبه غدیر به دستور الهی بوده است و خداوند بزرگ ولایت، زعامت و سرپرستی اهل آسمان‌ها و اهل زمین را به حضرت امیرالمؤمنین علی عَلَيْهِ السَّلَامُ داده و پذیرش آن را به اهل آسمان‌ها و اهل زمین واجب کرده است.

ولایت اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

بر اهل آسمان‌ها و اهل زمین

قال سلمان الفارسي: كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي مَسْجِدِهِ إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَسَأَلَهُ عَنْ مَسَائِلَ فِي الْحَجِّ وَغَيْرِهِ فَلَمَّا أَجَابَهُ قَالَ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ حَجِيجَ قَوْمِي مِمَّنْ شَهِدَ ذَلِكَ مَعَكَ

أَخْبَرَنَا أَنْتَ فُئِمْتَ بَعْلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ قَوْلِكَ ١ مِنْ
 الْحَجِّ وَوَقَفْتَهُ بِالشَّجَرَاتِ مِنْ خُمٍّ فَأفْتَرَضْتَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ
 طَاعَتَهُ وَمَحَبَّتَهُ وَأَوْجَبْتَ عَلَيْهِمْ جَمِيعاً وَلَايَتَهُ وَقَدْ أَكْثَرُوا
 عَلَيْنَا مِنْ ذَلِكَ فَبَيَّنَّا لَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أذَلِكَ فَرِيضَةٌ عَلَيْنَا مِنْ
 الْأَرْضِ لِمَا أَدْنَتْهُ الرَّحِمُ وَالصَّهْرُ مِنْكَ أَمْ مِنَ اللَّهِ افْتَرَضَهُ
 عَلَيْنَا وَأَوْجَبَهُ مِنَ السَّمَاءِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ بَلِ اللَّهُ
 افْتَرَضَهُ وَأَوْجَبَهُ مِنَ السَّمَاءِ وَافْتَرَضَ وَلَايَتَهُ عَلَى أَهْلِ
 السَّمَاوَاتِ وَأَهْلِ الْأَرْضِ جَمِيعاً يَا أَعْرَابِيَّ إِنَّ جَبْرَيْلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 هَبَطَ عَلَيَّ يَوْمَ الْأَحْزَابِ وَقَالَ إِنَّ رَبَّكَ يُفَرِّتُكَ السَّلَامَ وَيَقُولُ
 لَكَ إِنِّي قَدْ افْتَرَضْتُ حُبَّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَمَوَدَّتَهُ عَلَى
 أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَأَهْلِ الْأَرْضِ فَلَمْ أَعْذَرْ فِي مَحَبَّتِهِ أَحَدًا
 فَمُرُّ أُمَّتِكَ بِحُبِّهِ فَمَنْ أَحَبَّهُ فَبِحُبِّي وَحُبِّكَ أَحَبَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَهُ
 فَبِبُغْضِي وَبُغْضِكَ أَبْغَضَهُ ... وَلِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْ عَمَلِهِ سَيِّدٌ
 وَحُبِّي وَحُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدُ الْأَعْمَالِ وَمَا تَقَرَّبَ بِهِ
 الْمُتَقَرَّبُونَ مِنْ طَاعِهِ رَبِّهِمْ. ٢

سلمان فارسی گفت: در مسجد پیامبر ﷺ نزد او نشسته بودیم. عربی بادیه نشین آمد و درباره حج از حضرت سؤالاتی پرسید. وقتی که پیامبر ﷺ جوابش را داد اعرابی گفت: ای

١. قفل قفلا و قفولا: رجوع من السفر.

٢. بشارة المصطفى: ٦٦ و ٦٧.

رسول خدا! حاجیان قومم که با شما به حج رفتند ما را خبر دار کردند که به هنگام بازگشت از حج و توقف در کنار درختانی در خمّ علی بن ابی طالب علیه السلام را بلند کردی و دوست داشتن، فرمانبرداری و ولایت او را بر تمام مسلمانان فرض کردی. در این باره سخنان زیادی با ما گفتند. ای رسول خدا! آیا این فرمان شما زمینی و به خاطر نزدیکی خونی علی علیه السلام با شما و دامادی او بود یا اینکه خدا آن را از جانب آسمان بر ما واجب کرد؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: البته که خداوند متعال آن را واجب کرده و از جانب آسمان واجب نموده و ولایت علی را بر تمام اهل آسمانها و زمین فرض نموده است. ای اعرابی! جبرئیل امین در روز جنگ احزاب بر من نازل شد و گفت: ای رسول خدا! خداوند متعال به تو سلام رساند و فرمود: من حبّ و مودّت علی بن ابی طالب علیه السلام را بر تمام اهل آسمانها و زمین واجب کرده‌ام و در این زمینه عذر هیچ کسی را قبول نخواهم کرد. امتت را فرمان ده تا او را دوست داشته باشند. هر کس او را دوست بدارد، پس به خاطر حبّ من و حبّ تو او را دوست دارم و هر کس با او دشمنی ورزد به خاطر بغض خودم و بغض تو او را دشمن خواهم داشت. و برای هر کسی از میان اعمالش سروری هست و دوست داشتن من و علی بن ابی طالب علیه السلام سرور تمام اعمال است که به واسطه آن تقرّب به خداوند با اطاعت از او صورت می‌گیرد.

سیطره ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بر عموم مخلوقات

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

با توجه به آن چه گفتیم ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه مخصوص به شیعیان نیست، بلکه عموم مردم جهان از وجود آن بزرگوار بهره‌مند هستند و الطاف و عنایات آن حضرت شامل همگان می‌باشد و جنّ و انس از قدرت ولایی آن حضرت استفاده می‌کنند همانگونه که همه از نور خورشید هر چند ابرهای تیره او را پنهان کرده باشد، بهره‌مند می‌شوند.

آیات و روایات بسیاری بر سیطره عمومی ولایت و حجّیت اهل بیت علیهم‌السلام بر جهان دلالت می‌کند که نمونه‌ای از آنها را در این کتاب نقل کردیم که مهمترین آنها خطبه جهانی غدیر است.

بهره‌گیری خصوصی

از قدرت ولایت امام زمان عجل الله تعالی فرجه

علاوه بر ولایت اهل بیت علیهم‌السلام بر عموم موجودات عالم و بهره‌گیری عموم موجودات از آن، عدّه زیادی از افراد از زعامت، ولایت و سرپرستی امام زمان عجل الله تعالی فرجه به صورت خصوصی نیز بهره‌مند می‌شوند و از قدرت ولایت آن حضرت استفاده می‌کنند، هر چند عموم مردم از آن بهره‌ای نداشته باشند.

این افراد بر اثر توسّل به حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحنا فداه و یا

راه کارهایی که شخصاً به آن می‌پردازند مورد توجه آن بزرگوار واقع شده و برای حل مشکلات و رسیدن به خواسته‌های خود، عنایات آن حضرت را به سوی خود جلب می‌کنند.

دعا، توسل، زیارت و اراده‌های آهنین برای انجام کارهایی که توجه امام زمان عجل الله تعالی فرجه را به انسان جلب می‌کند، از اموری است که از راه کارهای مهمی است که بسیاری از مردم وارد آن نمی‌شوند و یا چون دارای عزم و اراده آهنین نیستند - و یا به خاطر جهات دیگر - آن را به پایان نمی‌رسانند و در نتیجه به آنچه می‌خواهند دست نمی‌یابند.

بسیاری از افراد دوست دارند بدانند چرا بعضی از افراد در دعاها و توسلات خود به نتیجه می‌رسند و به حاجت خود دست می‌یابند اما عده‌ای دیگر به نتیجه نمی‌رسند و به خواسته خود نمی‌رسند؟

برای پاسخ به این سؤال جریان عجیبی را برای شما نقل می‌کنیم که در پایان آن فرمایش بسیار مهم حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه نقل شده که پاسخگوی این سؤال است.

توجه به فرمایش آن حضرت و عمل نمودن به آن، راهگشای بسیار مهمی است برای حل مشکلات و رسیدن به اهدافی که به نظر غیر ممکن می‌باشد.

جریان مهمّ یک فرد هندو، و توّسل او به امام زمان عجل الله فرجه

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

یکی از تجّار و ثروتمندان هندو مذهب علاقهٔ بسیاری به اقامهٔ عزاداری امام حسین علیه السلام داشت. او هر چند مسلمان نبود ولی هر سال در ایّام عاشورا پول بسیار زیادی در اختیار شیعیان قرار می‌داد تا خرج مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام کنند.

او پس از سال‌ها کمک به شیعیان برای تشکیل مجالس ایّام عاشورا مورد دشمنی شدید دشمنان قرار گرفت و او را متّهم به قتل نموده و در دادگاه پروندهٔ سنگینی برای او تشکیل دادند و توانستند حکم اعدام او را بگیرند. مرد ثروتمند هندو، برای نجات خود افرادی را وکیل کرد تا حکم اعدام او را باطل نموده و او را از مرگ و آبروریزی نجات دهند؛ ولی نتیجهٔ تلاش وکیل‌های او در دادگاه به جایی نرسید و حکم اعدام او در چند روز آینده به قوّت خود باقی ماند. او پس از آن که کاملاً ناامید شد خدمت یکی از علمای شیعه بنام «سید بن علی» رسید و جریان تهمتی را که به او نسبت داده‌اند و اینکه تمام تلاش‌های او برای نجات خودش از این گرفتاری که بی‌نتیجه مانده برای آن عالم شیعه نقل کرد و از ایشان خواست که اگر چاره‌ای برای گرفتاری او می‌دانند بگویند تا از مرگ حتمی نجات یابد. آن عالم می‌گوید:

«با خودم فکر کردم که هر چند او بت پرست است، اما همه خلایق از نعمت وجود امام زمان ارواحنا فداه برخوردارند. این شخص نیز به برکت وجود امام زمان علیه السلام موجود و از رعایای آن حضرت محسوب است؛ از این رو به وی گفتم: صبح روز جمعه لباس تمیزی بپوش و به قبرستان مسلمانان برو و صدا بزنی: «یا اباصالح المهدی!» چرا که به اعتقاد ما چنانچه مردم در مشکلات به ایشان متوسل شوند، نتیجه می‌گیرند. تو نیز به آن حضرت متوسل شو، شاید نتیجه بگیری.

سید از قول شخص یاد شده می‌گوید: من این کار را انجام دادم. شخصی نزد من آمد و فرمود: مشکل تو چیست؟ مشکلم را گفتم و عرض کردم: «سید فرزندی علی» مرا راهنمایی کرد که به شما توسل جویم.

آن جناب پس از شنیدن مشکل من فرمود: «مشکل تو حل شد. نگران نباش!» عرض کردم: با وجود غیر مسلمان بودن و عدم معرفت من نسبت به شما مشکل مرا حل کردید، پس چرا گرفتاری‌های مسلمانان معتقد به خود را حل نمی‌کنید؟

ایشان فرمودند: اگر مسلمانان، با این حال که تو داری و حاجت خود را خواستی حاجت خویش را از ما بخواهند، مشکل آنان را نیز حل خواهیم کرد.

پس از این جریان شخص یاد شده روز دوشنبه در دادگاه حاضر شد و قاضی حکم تبرئه وی را صادر کرد.

او گفته است: «من اصلاً علّت تغییر حکم را نفهمیدم و در حالی که پول فراوان و وکلای بسیار در حلّ مشکل من کارساز نشد، توسّل به امام شما مشکل مرا حل کرد و قاضی به یک باره از حکمش برگشت و مرا تبرئه کرد!»^۱.

دو نکته درباره تشرّف مرد هندو مذهب

خدمت امام زمان عجل الله تعالی فرجه

درباره تشرّف خدمت حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحفداه و انواع و اقسام آن و همچنین آثار آن، مطالب زیادی وجود دارد که بحث درباره آن‌ها در اینجا ضرورت ندارد اما درباره تشرّف مرد هندو خدمت حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحفداه باید دو نکته را تذکر دهیم زیرا توجّه به آن مهمّ است:

امام زمان حجّت خداوند بر همه هستند

هرچند به آن حضرت ایمان نداشته باشند

۱- همانگونه که از خطبه جاودانه غدیر استفاده می شود پیامبر

خدا ﷺ حجّت خداوند بر اهل آسمان‌ها و زمین هستند و

جانشین او می باشند.

مقام جانشینان رسول خدا ﷺ نیز همانند مقام آن حضرت است. بنابراین حضرت بقیة الله الأعظم عجل الله تعالی فرجه نه تنها حجّت بر اهل زمین؛ بلکه حجّت بر اهل آسمانها و زمینها هستند. جالب توجه است که آن بزرگوار حجّت بر اهل آسمانها و زمینها هستند که از آن استفاده می شود بعضی از اهل زمین هر چند معتقد به آن بزرگوار نباشند ولی امام زمان عجل الله تعالی فرجه حجّت و جانشین خداوند حتّی برای آنان که معتقد به امامت و ولایت آن حضرت نیستند، می باشند.

بنابراین حتّی کسانی که معتقد به ولایت و امامت آن حضرت نیستند اگر به خداوند یا به امام زمان عجل الله تعالی فرجه پناهنده شوند، پاسنگوی آنها حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه می باشند. مرحوم محدّث نوری در کتاب «نجم الثاقب» نمونه‌هایی از آنها را نقل کرده‌اند.

توسّل مرد هندو به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه و تشرّف او خدمت آن امام رئوف، یکی از مهم ترین جریاناتی است که دلالت می کند حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه حجّت خداوند بر همه اهل زمین هستند چه ایمان و اعتقاد به آن حضرت داشته باشند یا نداشته باشند.

چرا امام زمان عجل الله تعالی فرجه حاجت مرد هندو را روا ساختند

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

۲- این نکته که چگونه یک فرد هندو توانست حاجت خود را حضوراً به خلیفه و جانشین خداوند یعنی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه عرض کند؟ - با اینکه او ایمان و اعتقاد به امام زمان نداشت، بسیار مهم است و برای هر کسی که بتواند آن را انجام دهد بسیار تحوّل آفرین و با ارزش می باشد.

به این جهت با اختصار به توضیح آن می پردازیم تا روشن شود چگونه یک فرد هندو توانست حاجت خود را از ولی عالم امکان حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بگیرد.

برای روشن شدن این نکته به این مطلب توجه کنید:

مقام اهل بیت علیهم السلام آن قدر جاذبه و کشش دارد که حتی گاهی کسانی را که به دین اسلام اعتقاد ندارند، جذب می کند به گونه ای که محبت و علاقه آن بزرگواران در قلب آنان جای می گیرد.

این واقعیت در افراد هندو بسیار وجود دارد به طوری که گاهی از شعرای آنها بیشتر اشعار خود را در مدح اهل بیت علیهم السلام مخصوصاً امام حسین علیه السلام سروده اند.

گاهی برخی از آنان ثروت های هنگفتی را در اختیار شیعیان قرار می دهند تا آنان بتوانند به خوبی مجالس عزاداری امام حسین علیه السلام را اداره کنند.

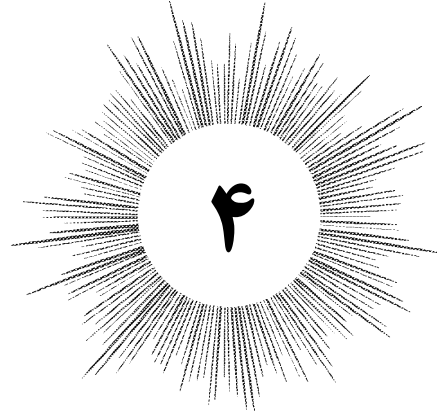
به نظر می‌رسد مرد هندو که جریان او را نقل کردیم به دو جهت توانسته است حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه را در هاله‌ای از نظر مشاهده کند و حاجت خود را از سرور عالمیان بگیرد:

۱- محبت شدید او به امام حسین علیه السلام و پرداختن پول بسیار زیادی که هر سال قبل از ماه محرم در اختیار شیعیان قرار می‌داد تا آن‌ها به خوبی بتوانند عزاداری کنند، سرانجام اثر خود را آشکار کرد؛ زیرا او را مورد توجه حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه قرار داد.

۲- توسل مرد هندو به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه پنج ساعت با حالت انقطاع و اضطرار کامل ادامه یافته و سبب شده که عنایت آن حضرت را به سوی خود جلب نموده و آن حضرت مشکل او را برطرف نمودند.

نتیجه‌ای که از این جریان می‌گیریم این است که کسی با چنین حالت انقطاعی به توسل خود ادامه دهد، امام زمان عجل الله تعالی فرجه که جانشین خداوند بر همه هستند حاجت او را بر آورده می‌کنند، ولی متأسفانه توسلات ما طولانی نیست و حالت انقطاع مداوم ندارد و با حواس پرتی است.

از سیطره و عظمت مقام ولایت اهل بیت علیهم السلام سخن گفتیم، به این جهت سزاوار است درباره معرفت اهل بیت علیهم السلام و راه به دست آوردن آن و همچنین موانع بدست آوردن آن مطالبی را بیان کنیم.

معرفة

اهل بيت عليهم السلام

معرفت مقام اهل بیت علیهم السلام

یکی از عوامل مهمی که نقشه‌های دشمنان امام زمان عجل الله تعالی فرجه در دوستان آن بزرگوار تأثیرگذار بوده، این است که آنان با مقام عظیم ولایت آن حضرت درست آشنایی کافی نداشته و از آگاهی لازم و شناخت صحیح حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداه برخوردار نبوده‌اند.

اگر دوستان امام زمان عجل الله تعالی فرجه با اوصاف و ویژگی‌های آن حضرت آشنا بودند، هیچگاه فریب دشمنان را نمی‌خوردند و گرفتار نقشه‌های گمراه‌کننده گمراهان نمی‌شدند. اما متأسفانه بر اثر نداشتن شناخت و آگاهی لازم از شخصیت حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه، برخی از آنان آگاهانه یا ناخودآگاه از آن بزرگوار غافل شده و از صف دوستان واقعی آن حضرت جدا شده و گاهی به فرقه‌های گمراه و گمراه‌کننده پیوستند.

آثار معرفت و عظمت آن

یکی از اموری که ما را متوجه به خداوند و جانشینان او می‌نماید و لازم است به آن توجه داشته باشیم، مسأله معرفت و شناخت خداوند و جانشینان او و عظمت مقام آنان می‌باشد. کسی که واقعاً در راه معرفت پروردگار و شناخت صحیح ائمه اطهار علیهم‌السلام گام بر می‌دارد و با لطف و عنایت آن بزرگواران، قلبش از انوار تابناک معارف الهیّه خاندان وحی روشن می‌شود، به این وسیله و از این راه، با وظیفه‌های دیگر خود آشنا می‌گردد و متوجه می‌شود که غفلت از امام عصر ارواحنا فداه زشت و ناپسند است. این نورانیت بر اثر درخشیدن نور امام علیه‌السلام است؛ زیرا امام علیه‌السلام در هر زمانی قلب دوستان واقعی خود را نورانی و روشن می‌سازد. اکنون به این روایت جالب توجه کنید:

عن أبي خالد الكابلي قال: سألت أبا جعفر عليه السلام عن قول الله عز وجل ﴿فَأَمِّنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا﴾^۱. فقال: يا أبا خالد، النور والله الأئمة من آل محمد عليهم السلام إلى يوم القيامة، وهم والله نور الله الذي أنزل، وهم والله نور الله في السماوات وفي الأرض. والله يا أبا خالد، لنور الإمام في قلوب المؤمنين أنور من

الشمس المضيئة بالنهار، وهم والله ينورون قلوب
المؤمنين، ويحجب الله عزوجل نورهم عن يشاء فتظلم
قلوبهم.

والله يا أبا خالد، لا يحبنا عبد ويتولانا حتى يطهر الله قلبه،
ولا يطهر الله قلب عبد حتى يسلم لنا، ويكون مسلماً لنا،
فإذا كان مسلماً لنا سلمه الله من شديد الحساب، وآمنه من
فزع يوم القيامة الأكبر.^۱

ابو خالد کابلی می‌گوید: از امام محمد باقر علیه السلام در مورد آیه
شریفه که می‌فرماید: «پس ایمان بیاورید به خدا و پیامبر او و
نوری که فرو فرستادیم» پرسیدم.

حضرت فرمود: ای ابو خالد؛ به خدا سوگند، منظور از نور
همان امامان از آل محمد علیهم السلام تا روز قیامت می‌باشد.
به خدا سوگند؛ آنان همان نور خداوند هستند که فرو فرستاده
است.

به خدا سوگند؛ آنان نور خدا در آسمان‌ها و زمین می‌باشند.
به خدا سوگند ای ابو خالد؛ نور امام در قلب‌های مؤمنین
تابناک‌تر از خورشید فروزان در روز است.

به خدا سوگند؛ آنان قلب‌های مؤمنین را روشن می‌سازند، و
خداوند نور آنان را از هر کس که بخواهد پنهان می‌نماید، پس

قلب‌هایشان تاریک می‌شود.

به خدا سوگند ای ابو خالد؛ هیچ بنده‌ای به ما محبت نمی‌ورزد و ولایت ما را نمی‌پذیرد مگر بعد از آنکه خداوند دل او را پاک نماید، و دل هیچ بنده‌ای را خداوند پاک نمی‌گرداند تا این که منقاد و تسلیم ما شود و سر سازش با ما داشته باشد. پس هنگامی که با ما سازش داشت، خداوند او را از سختی‌های حساب (در روز قیامت) سالم نگه می‌دارد، و او را از ترس و وحشت روز بزرگ قیامت ایمن می‌گرداند.

آیا ممکن است کسی که قلبش به نور امام زمان ارواحفاده نورانی و روشن شده از آن حضرت غافل باشد؟^۱

ویژگی‌های صاحبان معرفت

در کلام امیرالمؤمنین علیه السلام

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام درباره اوصاف صاحبان معرفت که اولیاء خدا هستند، در خطبه «همام» می‌فرمایند:

عظم الخالق في أنفسهم، وصغر ما دونه في أعينهم، فهم والجنة كمن رأها فهم على أرائكها متكئون، وهم والنار كمن أدخلها فهم فيها يعذبون.

خالق یکتا در نظر ایشان با عظمت و بزرگ است و غیر او به

چشم آنها کوچک و ناچیز است، باور آنها نسبت به بهشت مانند کسی است که آن را می بیند و بر تخت های آن تکیه زده است، و اعتقاد آنها نسبت به دوزخ مانند کسی است که در آن وارد شده و گرفتار عذاب است (و این بالاترین مرتبه یقین یعنی حق یقین است).

دل های آنها اندوهگین و مردم از بدی آنها در امانند، بدن های ایشان لاغر و ضعیف و خواسته های دنیوی آنها کم و سبک می باشد، عفت نفس دارند (یعنی تن به آلودگی ها و پستی ها و رذایل نمی دهند و اسیر شهوات نیستند و بخاطر آنچه ناچیز است خود را دچار حقارت نمی کنند) معرفت آنها (یا معونت و یاری آنها) به دین خدا زیاد است.

دنیا را که دوران اندک و محدودی دارد با صبر و شکیبایی به پایان می رسانند، ولی راحتی و آسایش بسیار طولانی به دنبال خواهند داشت، و این تجارت سودمندی است که خداوند بخشنده برای آنها آسان نموده است.

آنها مردمان باهوش و زیرکی هستند که هرگاه دنیا به آنها روی آورد (و با زرق و برق و زینت های خود سر راه آنها دام بگستراند) ایشان روی خوش نشان ندهند، و چون بدنبال آنها براه افتد، آن را خسته و ناتوان سازند، و هرگز جواب مثبت ندهند.

هر فرصتی که پیدا کنند در انجام اعمال پاکیزه برای خداوند شتاب می کنند، هرگز به اعمال نیک اندک راضی نمی شوند، و

هیچگاه اعمال زیاد خود را بسیار نمی‌شمارند، و در هر حال خود را در پیشگاه الهی مقصّر می‌دانند. دائماً نفس خود را به عیب و نقصان متّهم می‌سازند، و از اعمالی که انجام می‌دهند ترسناکند.

هرگاه یکی از ایشان مدح و ستایش شود، از آنچه درباره‌اش می‌گویند می‌ترسد و می‌گوید:

أنا أعلم بنفسي من غيري، وربّي أعلم بي، اللهم
لا تؤاخذني بما يقولون، واجعلني خيراً ممّا يظنون، واغفر
لي ما لا يعلمون فإنّك علام الغيوب وساتر العيوب.

من از دیگران به حال خودم آگاه‌ترم، و خدای من به حال من از خودم داناتر است، خداوندا به آنچه اینها درباره‌ام می‌گویند مرا مؤاخذه مکن، و بهتر از آنچه نسبت به من گمان دارند مرا قرار بده، و آن گناهایی را که از من سرزده و اینها نمی‌دانند بیامرز، همانا تو دانای نهان، و پوشاننده عیب‌ها هستی.

دیگر از نشانه‌های هر کدام از آنها این است که می‌بینی در امور دینی بسیار قوی و توانا می‌باشد، در عین مدارا کردن و نرمی با مردم احتیاط کار و دوراندیش است، ایمان او همراه با یقین است.

در تحصیل علم و دانش اندوزی حریص و در آموختن احکام شرعی از فهم والایی برخوردار است، علم خود را با بردباری و تحمل سختی‌ها زینت می‌دهد، در حالی که با خوشرویی و

نرمی رفتار می‌کند باهوش و زیرک است.

در هنگام ثروتمندی میانه روی را از دست نمی‌دهد، و در زمان فقر و ناداری خود را آراسته و بی‌نیاز نشان می‌دهد، در بلاها و گرفتاری‌ها صبور، و در حال عبادت پروردگار خاشع می‌باشد.

با رنج‌دیدگان مهربان، و در راه حق از عطا و بخشش خودداری نمی‌کند، در تحصیل معاش ملایم و معتدل رفتار می‌کند و همه همت و توان خود را صرف آن نمی‌نماید، در پیدا کردن مال حلال می‌کوشد، پر طمع نیست، و به ناپاکی‌ها و زشتی‌ها چشم طمع نمی‌دوزد و رغبتی از خود نشان نمی‌دهد.

در طریق هدایت پرشور و بانشاط است، و شهوت‌ها و تمایلات نفسانی خود را کنترل می‌کند، و در انجام کارهای نیکو استقامت می‌ورزد، آنچه را که نمی‌داند او را مغرور نمی‌کند، حساب و بررسی را نسبت به آنچه عمل کرده ترک نمی‌کند، خود را در انجام تکلیف مقصر و تنبل می‌داند و از کارهای خوبی که انجام می‌دهد هراس دارد.

...دیگران را با القاب زشت صدا نمی‌زند، به کسی ستم نمی‌کند و به حق او تجاوز نمی‌نماید، حسادت بر او چیره نمی‌شود، به همسایه زیان نمی‌رساند، مصیبت دیده را سرزنش نمی‌کند.

مؤدّ للأمانات، عامل بالطاعات، سریع إلى الخیرات،

بطيء عن المنكرات، يأمر بالمعروف ويفعله، وينهى عن المنكر ويجتنبه.

امانت‌ها را به اهل آن‌ها و صاحبانش رد می‌کند، در اطاعت و فرمانبرداری از دستورات الهی کوشا می‌باشد، خوبی‌ها را با شتاب انجام می‌دهد و تأخیر نمی‌اندازد، در کارهای زشت رغبتی نشان نمی‌دهد، به خوبی‌ها دستور می‌دهد و خود عمل می‌کند، از بدی‌ها مردم را باز می‌دارد و خود اجتناب می‌ورزد. با جهالت و نادانی در کارها وارد نمی‌شود، و به عجز و ناتوانی از مدار حق خارج نمی‌گردد، اگر خاموشی اختیار کند سکوتش او را خسته نکند و اگر سخن بگوید کلامش او را درمانده نسازد، در هنگام خنده صدای خود را بلند نکند بلکه خنده او تبسم است، به آنچه خداوند برایش مقدر نموده قانع است و اکتفا می‌کند، خشم و غضب او را به تاخت و تاز وادار نکند. خواهش‌های نفسانی و بخل و آز بر او چیره نگردد، با مردم از روی بصیرت و آگاهی معاشرت کند و با خوشی و سازش جدا شود، صحبت می‌کند تا بهره‌مند شود و سود ببرد، پرسش می‌کند تا مطلبی را بفهمد، خودش را در زحمت می‌اندازد، و مردم از او در رفاه و آسایشند، به مردم راحتی و آسایش بخشیده و جان خود را بخاطر آخرتش در رنج و زحمت انداخته است، اگر بر او ستم شود صبر می‌کند تا خدای متعال او را یاری و امداد کند.

او به گذشتگان از اهل خیر اقتدا نموده است و خود الگوی خوبی

برای نیکوکاران و خیرخواهان آینده است، آن‌ها کارگزاران الهی و فرمانبردار دستورات خداوند و چراغ‌های روشن در روی زمین و در میان بندگان او هستند، آن‌ها شیعیان و دوستان ما هستند، از ما و با ما می‌باشند، آه چقدر مشتاق دیدار آن‌ها هستم^۱،^۲

* * *

تأثیر وجود اولیاء الهی و صاحبان معرفت در جامعه

وجود اولیاء خداوند در میان مردم - هر چند که ناشناخته باشند - دارای تأثیر بسیار مهمی در جامعه برای برطرف شدن آنچه بر اثر گناه گناهکاران باید بر سر جامعه فرود آید، می‌باشد. وجود این گونه افراد در جامعه سبب برطرف شدن غضب خداوند و یا کم شدن آن می‌شود و در نتیجه سبب کم شدن عذاب الهی بر مردم می‌شود؛ مگر آن که طغیان مردم در راه فساد و گناه از حد بگذرد.

بدیهی است این گونه افراد که راه یافته به مقام معرفت و ولایت

۱. کنزالفوائد: ۱/ ۸۹، امالی مفید: ۷۸، بحار الأنوار: ۶۸/ ۱۹۲ ح ۴۸، تاریخ بغداد:

۱۶۲/۷، امالی صدوق: ۶۶۵ ح ۲ مجلس ۸۴، فضائل الشیعة: ۹۶ ح ۳۵ (با کمی

اختلاف)، نهج البلاغة: خطبه ۱۹۳، سلیم بن قیس: ۲۳۸.

۲. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت (علیهم السلام): ۱/ ۸۶۰.

هستند، بر عموم افراد جامعه حق دارند و مردم وظیفه دارند به خاطر وجود آنها خداوند را شکر کنند.

برای آشناسدن با مقام صاحبان معرفت در این روایت دقت

کنید:

اولیاء خدا

در عصر غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه

درود خداوند بر یاوران اهل بیت علیهم السلام

آنان اولیاء واقعی خداوندند

فِي خَبْرِ اللُّوحِ: ثُمَّ أَكْمَلُ ذَلِكَ بِإِنِّهِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ عَلَيْهِ
 كَمَالُ مُوسَى وَبَهَاءُ عِيسَى وَصَبْرُ أَيُّوبَ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ فِي
 زَمَانِهِ وَ يَتَهَادُونَ رُءُوسَهُمْ كَمَا يَتَهَادَى رُءُوسُ التُّرُكِ وَ
 الدَّيْلَمِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُحْرَقُونَ وَ يَكُونُونَ خَائِفِينَ مَرْعُوبِينَ
 وَجِلِينَ تُصْبِغُ الْأَرْضُ بِدِمَائِهِمْ وَ يَفْسُو الْوَيْلُ وَ الرَّنِينَ فِي
 نِسَائِهِمْ أَوْلِيَاكَ أَوْلِيَايَ حَقًّا بِهِمْ أَرْفَعُ كُلَّ فِتْنَةٍ عَمِيَاءَ
 حِنْدِسٍ وَ بِهِمْ أَكْشِفُ الزَّلَازِلَ وَ أَدْفَعُ الْأَصَارَ وَ الْأَغْلَالَ
 ﴿أَوْلِيَاكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتُ مَنْ رَبِّهِمْ وَ رَحْمَةٌ وَ أَوْلِيَاكَ هُمْ
 الْمُؤْتَدُونَ﴾^۱.

«... آنگاه رسالت خود را به وسیله فرزند او که رحمت برای عالمیان است و دارای کمال موسی و نورانیت عیسی و صبر ایوب می‌باشد، کامل می‌گردانم. دوستان من در زمان (غیبت) او خوار می‌گردند و سرهای آن‌ها را مانند سرهای ترک و دیلم به ارمغان می‌برند. آن‌ها به قتل می‌رسند و سوخته می‌شوند، بیمناک و مرعوب و هراسان هستند، زمین از خون آن‌ها رنگین می‌شود و صدای زنان آن‌ها به آه و ناله بلند می‌گردد. آن‌ها دوستان حقیقی من هستند. آشوب‌های سهمگین را به وسیله آن‌ها از میان بر می‌دارم، و به وسیله آن‌ها زلزله‌ها و سختی‌ها و گرفتاری‌ها را برطرف می‌سازم. «أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَواتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ»، بر ایشان درودها و رحمتی از پروردگارشان [باد] و راه یافتگان [هم] خود ایشانند»^۱.

محبت راه مهمی برای کسب معرفت

امام زمان ارواحنا فداه

محبت آثار بسیار فراوانی دارد. هر چه قدر محبت بیشتر و شدیدتر باشد و محبوب، عظمت و مقام بیشتری داشته باشد، محبت او آثار مهمتری را در انسان ایجاد می‌کند. بنابراین برای به دست آوردن صفات برجسته معنوی و

۱. بحارالانوار: ۳۶/۱۹۵.

قدرت‌های عظیم نفسانی باید به دو نکته توجه کنیم:
۱- محبت خود را باید بیفزاییم تا به حدّ مودّت که محبت بسیار زیاد است برسانیم.

۲- چون محبت، آثار و صفات محبوب را در محبّ ایجاد می‌کند باید تلاش کنیم محبت شدید و مودّت را در امور جزئی و مادی مصرف نکنیم، بلکه آن را درباره مهم‌ترین شخصیت‌های عالم هستی که محمّد و آل محمّد صلوات الله علیهم اجمعین، هستند به کار بیندازیم.

هر چه قدر محبت و دوستی ما به اهل بیت علیهم‌السلام کامل‌تر باشد از آثار، صفات و قدرت‌های آن بزرگواران بیشتر استفاده می‌کنیم و بر یقین و معرفت ما افزوده می‌شود.

با توجه به آنچه گفتیم محبت شدید و مودّت اهل بیت علیهم‌السلام که بر هر انسانی واجب است، مقدمه ایجاد ازدیاد و بیشتر شدن معرفت انسان می‌گردد. در روایات وارد شده است:

المعرفة من صنع الله في القلب مخلوقة^۱

معرفت کار خداوند است که در قلب ایجاد می‌شود.

هر چند معرفت را خدا باید به انسان بدهد، ولی چون انسان محبت و مودّت محمّد و آل محمّد علیهم‌السلام را در قلب خود جای دهد

محبوب خداوند می شود و چون محبوب خداوند شود، خدا معرفت را در قلب محبوب خود که محبت و مودت اهل بیت علیهم السلام را در قلب خود جای داده، قرار می دهد. پس محبت و مودت خاندان وحی علیهم السلام سبب جای گزین شدن معرفت در وجود انسان می شود.

معرفت خداوند معرفت امام زمان علیهم السلام است

امام صادق علیه السلام درباره معرفت خداوند و معرفت امام زمان علیه السلام

می فرماید:

خَرَجَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عليه السلام ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ
 بَعْدَ الْحَمْدِ لِلَّهِ جَلَّ وَعَزَّ وَالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ صلوات الله عليه رَسُولِهِ
 يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ وَاللَّهُ مَا خَلَقَ الْعِبَادَ إِلَّا لِيَعْرِفُوهُ فَإِذَا
 عَرَفُوهُ عَبَدُوهُ فَإِذَا عَبَدُوهُ اسْتَعْنَوْا بِعِبَادَتِهِ عَنْ عِبَادَةِ مَنْ
 سِوَاهُ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ يَا بَيْتِ أُمَّي وَأُمِّي يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَا
 مَعْرِفَةُ اللَّهِ قَالَ مَعْرِفَةُ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ إِمَامَهُمُ الَّذِي يَجِبُ
 عَلَيْهِمْ طَاعَتُهُ. ١

امام صادق علیه السلام فرمودند: روزی امام حسین علیه السلام با اصحابش می رفتند. امام بعد از حمد خدای عزوجل و درود بر پیامبر صلوات الله عليه فرمود: به خدا قسم خداوند بندگان را خلق نکرد، مگر آنکه او را بشناسند. وقتی شناختند عبادت کنند؛ وقتی

عبادت کردند از بندگی غیر او بی نیاز شوند. شخصی گفت: پدر و مادرم به فدای تو ای فرزند رسول خدا! شناخت خدا چیست؟ فرمود: اینکه اهل هر زمانی، امامی را که اطاعتش واجب است بشناسند.

محبت راهی مهم

برای انس گرفتن با امام زمان ارواحنا فداه

برای انس گرفتن با امام زمان ارواحنا فداه باید نسیم محبت آن حضرت را به هیجان درآورده تا آدمی به آن بزرگوار مانوس شود و قلبش آکنده و سرشار از محبت و علاقه حضرت مهدی ارواحنا فداه گردد؛ زیرا هرگاه دوستی و محبت به هر چیزی تحریک شده و به هیجان آید، آدمی به آن چیز انس می‌گیرد.

حضرت امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

«... إِذَا تَجَلَّى ضِيَاءُ الْمَعْرِفَةِ فِي الْفُؤَادِ هَاجَ رِيحُ الْمَحَبَّةِ، وَإِذَا هَاجَ رِيحُ الْمَحَبَّةِ اسْتَأْنَسَ ظِلَالُ الْمَحْبُوبِ وَآثَرَ الْمَحْبُوبَ عَلَى مَا سِوَاهُ...»^۱

... آن گاه که نور معرفت در قلب کسی تابناک گردد، نسیم محبت وزیدن می‌گیرد. و آن گاه که نسیم دوستی بوزد، به سایه محبوب انس می‌گیرد و او را بر غیر او برمی‌گزیند...

بنابراین اگر خواهان انس پیدا نمودن به امام عصر ارواحنا فداه هستید باید قلب خود را سرشار از دوستی آن حضرت نموده و نسیم محبت آن بزرگوار را در وجود خود به حرکت و هیجان درآورید.

پس راه انس گرفتن با آن حضرت، دوستی و محبت فراوان آن بزرگوار است و دعا برای ظهور و زیارت و توسل به امام زمان ارواحنا فداه، سبب افزایش محبت و دوستی آن حضرت می باشد.

قسمتی از قنوت امام حسن عسکری علیه السلام

درباره انس با امام زمان عجل الله تعالی فرجه می خوانیم:

... مَعَ مَا يَتَجَرَّعُهُ فَيْكَ مِنْ مَرَاذَاتِ الْغَيْظِ الْجَارِحَةِ
 بِحَوَاسِّ [بِمَوَاسِي خ] الْقُلُوبِ، وَمَا يَعْتَوِرُهُ مِنَ الْعُغُومِ،
 وَيَفْزَعُ عَلَيْهِ مِنْ أَحْدَاثِ الْخُطُوبِ، وَيَشْرَقُ بِهِ مِنَ الْغُصَصِ
 الَّتِي لَا تَبْتَلَعُهَا الْحُلُوقُ وَلَا تَحْنُو عَلَيْهَا الضُّلُوعُ عِنْدَ نَظَرِهِ
 إِلَى أَمْرِ مِنْ أَمْرِكَ، وَلَا تَنَالُهُ يَدُهُ بِتَغْيِيرِهِ وَرَدَّهُ إِلَى مَحَبَّتِكَ.
 فَاشْدُدِ اللَّهُمَّ أَرْزَهُ بِنَصْرِكَ، وَأَطِلْ بَاعَهُ فِيمَا قَصَرَ عَنْهُ مِنْ
 إِطْرَادِ الرَّاتِعِينَ فِي حِمَاكَ، وَزِدْهُ فِي قُوَّتِهِ بِسُطَّةٍ مِنْ
 تَأْيِيدِكَ، وَلَا تُؤْخِشْنَا مِنْ أُنْسِهِ، وَلَا تَخْتَرِمُهُ دُونَ أَمَلِهِ مِنْ
 الصَّلَاحِ الْفَاشِي فِي أَهْلِ مِلَّتِهِ، وَالْعَدْلِ الظَّاهِرِ فِي أُمَّتِهِ.

افزون بر آن چه گفته شد، تلخی سختی‌ها و رنج‌های خشمی

که قلب را مجروح می‌کند، در راه تو جرعه جرعه می‌نوشد؛ غم‌هایی را که پیوسته به او می‌رسد، تحمّل می‌کند؛ امور دردناکی که تازه به او می‌رسد که هر لحظه تازه‌تر می‌شود؛ غصّه‌هایی که در گلوی مانده و از حلقوم فرو نمی‌رود، و کمر انسان توان تحملش را ندارد؛ تحمّل می‌کند. این‌ها در هنگامی است که به دستوری از دستورات و کارهای تو می‌نگرد، ولی دستش کوتاه است و نمی‌تواند آن دستور دگرگون شده را تغییر دهد و آن گونه که تو دوست داری قرارش دهد.

خدایا؛ با یاریت پشتش را محکم گردان، و توانائی‌اش بده در مورد آنچه نتوانسته انجام دهد از دور کردن خوشگذران‌ها در راه حرام و معصیت تو؛ و نیروی او را از جهت باز شدن دستش با تأیید خودت افزایش بده؛ ما را از اُنس گرفتن با او مگریزان (به وحشت مینداز)؛ آرزویش را - که درستی و اصلاح فراگیر امور مردمش و عدالت آشکار در بین‌شان است - بر باد مده و ناامیدش مساز.^۱

در این دعا از خداوند می‌خواهیم:

«ولا توحشنا من اُنسه»؛

«ما را از اُنس گرفتن با او به وحشت مینداز».

۱. مهج الدعوات: ۸۵، البلد الامین: ۶۶۰، و مصباح المتهدّج: ۱۵۶ (با اندکی تفاوت)،

همانگونه که محبت شدید زمینه ساز ایجاد معرفت در قلب انسان است معرفت نیز سبب انس و محبت شدید به امام زمان ارواحفاده می شود.

بدترین مردمان و بهترین آنان

از نظر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام

آیا بهترین خوبی‌ها چیست و بدترین بدی‌ها و گناهان کدام است؟

چه چیزی از همه امور ما را به سوی خوبی‌ها می‌کشاند و چه گناه و سیئه‌ای ما را در صف گناه کاران و بدکاران قرار می‌دهد؟
حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام پاسخ این دو سؤال را در جمله‌ای کوتاه بیان فرموده‌اند:

أَحْسَنُ الْحَسَنَاتِ حَبِّنا وَأَسْوَأُ السَّيِّئَاتِ بَغْضُنَا^۱.

نیکوترین حسنه‌ها و کارهای خوب محبت ما اهل بیت علیهم السلام است. و بدترین بدی‌ها و سیئات بغض ما اهل بیت علیهم السلام است.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روایتی دیگر می‌فرمایند:

أَشَدُّ النَّاسِ عَمًّا مَنْ عَمِيَ عَنْ حَبِّنا وَفَضَلْنَا وَنَاصِبِنَا الْعَدَاوَةَ

بلا ذنب سبق منا اليه الاّ انا دعوناہ إلى الحق ودعاه سوانا
 إلى الفتنة والدنيا فأثرها ونصب العداوة لنا.

سخت‌ترین مردم بحسب کوری کسی است که کور شده از
 دوستی ما و فضیلت ما، و آشکار کرده از برای ما دشمنی را
 بی‌گناهی که پیشی گرفته باشد از ما بسوی او، مگر این که ما
 خوانده‌ایم او را بسوی حق و خوانده است او را غیر ما بسوی
 فتنه و دنیا، پس اختیار کرده‌اند دنیا را و برپا داشته‌اند دشمنی
 را از برای ما.

مراد به «ما» آن حضرت صلوات الله وسلامه علیه و اولاد اطهار ایشان
 هستند صلوات الله وسلامه علیهم أجمعین.

اسعد الناس من عرف فضلنا، وتقرب إلى الله بنا، واخلص
 حبنا، وعمل بما إليه ندبنا، وانتهى عما عنه نهينا فذاك ممّا
 وهو في دار المقامة معنا.

نیکبخت‌ترین مردم کسی است که بشناسد فضیلت ما را،
 و نزدیکی بجوید بسوی خدا به وسیله ما، (یعنی بدوستی ما یا
 به اطاعت و انقیاد ما) و خالص گرداند دوستی ما را (یعنی
 دوست دارد ما را فقط برای تقرب به خدا نه از برای غرض
 دیگر یا آمیخته بدوستی دشمنان ما نگرداند) و عمل کند به آن
 چه بسوی او خوانده‌ایم ما، و باز ایستد از آنچه از آن نهی
 کرده‌ایم ما، پس چنین کسی از ماست و او در خانه اقامت یعنی

همنشینی با دشمنان اهل بیت علیهم السلام از موانع معرفت است

از محبت اهل بیت علیهم السلام امواجی صادر می شود که در افکار و اعمال شخصی که همنشین محب اهل بیت علیهم السلام است اثر می گذارد و او را به سوی افکار و کرداری که محبت اهل بیت علیهم السلام انجام می دهند می کشاند و همچنین بغض اهل بیت علیهم السلام دارای امواجی است که فردی را که همنشین اوست به سوی دشمنی خداوند و اهل بیت علیهم السلام می کشاند.

در روایتی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام به وجود امواج منفی در بغض اهل بیت علیهم السلام تصریح نموده و فرموده اند:

لبغضنا (لمبغضنا) امواج من سخط الله سبحانه.^۲

برای بغض ما (اهل بیت علیهم السلام) (یا کسی که بغض ما را دارد) امواجی از غضب خداوند سبحان است.

در صورتی که بغض اهل بیت علیهم السلام دارای امواجی از غضب خداوند است، محبت آن بزرگواران هم دارای امواجی از رحمت خدا است. پس برای رسیدن به رحمت الهی و دور شدن از غضب

۱. شرح غررالحکم و دررالکلم: ۴۶۱/۲.

۲. تصنیف غررالحکم: ۱۱۷، شرح غررالحکم: ۳۲/۵.

خداوند، باید محبت اهل بیت علیهم‌السلام را در قلب خود جای دهیم و از بغض آنان و همچنین از همنشینی با مبغضین آن بزرگواران که از بزرگترین موانع معرفت است دوری کنیم.

یکی دیگر از موانع مهم معرفت

از موانع مهم معرفت، تابع بودن نفس انسان و خواستگاه او با آنچه پیش می‌آید، می‌باشد. در صورتی که رفتار انسان به گونه‌ای باشد که حوادث روزگار، او را به این سو و آن سو بکشانند و از خود همت و اراده‌ای نداشته باشد، همراه با چرخش اشتباه زمانه، روانه چاه یا چاله خواهد شد؛ ولی اگر از خود اراده داشته و هدفی را در سر بپروراند و در اندیشه و فکر رسیدن به آن باشد، بدیهی است خود را از گردونه چرخش زمانه جدا می‌کند و راهی را طی می‌کند که در آن، چاه و چاله وجود نداشته باشد.

گاهی پیروی از هواهای نفسانی بر اثر عوامل جسمانی است.

باید برای رهایی از هواهای نفسانی، عامل آن شناخته شود، تا انسان بتواند با برطرف کردن نقص‌هایی که در مزاج و جسم انسان است، خود را از پیروی از هواهای نفسانی نجات دهد. وگرنه همچنان گرفتار ضعف و سستی باقی خواهد ماند.

یکی از علل ضعف و سستی، بلغمی مزاج بودن است که سبب وارفتگی و بی‌هدف بودن می‌شود و انسان را تابع پیش‌آمدها

می‌سازد. تخیلات و توهمات، آدمی را از حرکت و تلاش بازمی‌دارد و به یک عنصر بی‌اثر، بی‌تحرک و بی‌فایده تبدیل می‌کند.

هر شیعه‌ای باید در راه متعادل ساختن مزاج و برطرف نمودن امراض جسمانی خود که در راه رسیدن به مراحل روحی و معنوی، انسان را دچار مشکل می‌سازد، تلاش کند.

باید بدانند با توقف و رکود، با نشستن و دست روی دست گذاردن و یا با بذله‌گویی و وقت‌گذرانی به جایی نمی‌رسد. اگر انسان بنشیند و به جای تلاش و کوشش، فکر و خیالش را آزاد بگذارد تا به هر طرف بچرخد و او را به هر سو بکشاند، هیچگاه پیشرفت نخواهد کرد و با از دست دادن عمر، هستی خود را بر باد می‌دهد.

کسانی که در راه امام زمان ارواحنفاه قدم گذارده و به جایی رسیده‌اند از بسیاری از خواسته‌های نفسانی دست برداشته و عقل و خرد خود را پرورش داده‌اند، و قلب خود را پاک ساخته‌اند. از خواندن سرگذشت آنان و آشنا شدن با رفتار و کردار آنان می‌فهمیم که بسیاری از خواسته‌های نفسانی را زیر پا گذارده‌اند و از انواع دل‌بستگی‌ها به دنیا دست برداشته‌اند. به این جهت توانسته‌اند از نردبان ترقی بالا روند، همانگونه که آنان محبت شدید امام زمان

ارواحنا فداء را در قلب خود جای داده‌اند، آن حضرت نیز دوستی آنان را در قلب خود قرار داده‌اند. قبل از آنکه سرگذشت نمونه‌ای از این افراد را برای شما تعریف کنیم، گفتاری بسیار مهم از فرمایش‌های حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را برای شما نقل می‌کنیم تا بدانیم این گونه افراد از چه چیزهایی دست برداشته‌اند تا توانسته‌اند به مقامات عالیه راه یابند.

به فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام توجه کنید:

ينبغي للعاقل أن يحترس من سكر المال وسكر القدرة
وسكر العلم وسكر المدح وسكر الشباب فإن لكل ذلك
رياحاً خبيثة تسلب العقل وتستخف الوقار.^۱

سزاوار است که شخص عاقل پرهیز کند از مستی ثروت و از مستی قدرت و از مستی علم و از مستی ستایش و مستی جوانی؛ زیرا برای هر یک از این‌ها امواج خبیثه‌ای که عقل را می‌رباید و وقار را سبک می‌گرداند.

در این روایت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام شش نوع از انواع مستی‌های دنیا را می‌شمارند و می‌فرمایند از هر کدام از این مستی‌ها امواجی صادر می‌شود که عقل را می‌زداید و وقار را کم می‌کند. در این روایت داشتن مال و ثروت یا قدرت یا علم اگر برای

خدا باشد. مورد مذمت قرار نگرفته‌اند، ولی مست شدن و از خود بی خود شدن به خاطر ثروت یا قدرت و ریاست و یا علم و... انسان را از صف خردمندان خارج می‌کند و دنیا و آخرت او را به تباهی می‌کشاند، و در نتیجه از معرفت خداوند و اهل بیت علیهم السلام باز می‌ماند.

متأسفانه بسیاری از جوانان اگر مال و ثروت یا قدرت و ریاست یا علم و دانش و... نداشته باشند و به سکر آن‌ها گرفتار نشوند به مستی جوانی گرفتار می‌شوند؛ ولی گاهی جوانانی پیدا می‌شوند که این مستی‌ها حتی مستی جوانی را زیر پا گذارده و امواج خبیث و منفی را از خود دور ساخته و با تهذیب نفس، خود را با وقار ساخته‌اند.

اکنون نمونه‌ای جالب از این گونه افراد را نقل می‌کنیم و سپس به ادامه مطلب می‌پردازیم:

یکی از خوبان روزگار

آیت الله حاج میرزا حسن لواسانی در کتاب خود «کشکول آیت الله لواسانی» داستان شنیدنی و شگفت‌انگیزی را از عظمت و معنویت و مقام مردی آورده است که به ظاهر خادم مدرسه زنجان بود اما در حقیقت بدلی از ابدال و واسطه‌ای از وسایط فیض. مردی که در اوج پرواپیشگی و درستکاری و صداقت و اخلاص بود و

مورد عنایت امام عصر علیه السلام قرار داشت.

استاد بزرگوار آقا شیخ محمد می گوید: من در یکی از مدارس زنجان در دوران طلبگی خویش در حجره‌ای سکونت داشتم و در این مدرسه خادم صالح و درستکاری بود که حجره‌اش در راهروی در ورودی و خروجی مدرسه قرار داشت.

یکی از شب‌ها طبق معمول برای خواندن نافله برخاستم که با منظره عجیبی رو به رو شدم ...

جریان بدین گونه بود که وقتی از کنار حجره خادم برای وضو عبور می کردم دیدم نور و روشنایی خیره کننده و بی سابقه‌ای فضای اتاق را در بر گرفته است ...

حس کنجکاوی مرا به سوی اطاق خادم کشاند. از لابه لای درب منظره شگفت انگیزی را دیدم ... در یک سو خادم مدرسه را دیدم که در کمال ادب و تواضع در گوشه‌ای نشسته و به سخنان کسی گوش می دهد و به طور مکرر خود را فدای او می نماید و می گوید: «سرورم، مولایم، جانم به قربانت».

و از سوی دیگر هرچه دقت کردم فرد دیگری را ندیدم .. اما گفتگوی آن دو را می شنیدم گرچه سخنان آنان را نمی فهمیدم و از طرف سوّم دیدم چراغ خادم خاموش است اما حجره‌اش نورباران است.

ساعتی از شب به همان حال بر من گذشت و هر لحظه بر تعجب و حیرتم افزون گشت... دیگر وقت نافله می‌گذشت به همین جهت برای خواندن نماز رفتم اما همه فکر در اطاق خادم و منظره حیرت آوری بود که آنجا دیده بودم.

صبح فرا رسید به حجره خادم آمدم دیدم تاریک و در هم بسته است گویی که او در خواب است...

در زدم اما از منظره سحرگاه خبری نبود از خود او پرسیدم، انکار کرد و اصرار من بر انکار او افزود.. او را سوگند دادم که «نه اشتباه دیده‌ام و نه در خواب دیده‌ام .. جریان چه بود؟»

حالش منقلب شد و گفت: «واقعیت را می‌گویم اما به سه شرط»؛

گفتم: «شرایط چیست؟»

گفت:

- ۱- تا زمانی که زنده هستم این راز پوشیده باشد ...
- ۲- از این پس چون گذشته با من رفتار کنی بدون هیچ احترام و تواضع خاص ...

۳- کاری به رفتار عادی طلبه‌ها نداشته باشی .

شرایط سه‌گانه را به جان پذیرفته و به انجام آن متعهد شدم.

آنگاه گفت: «دوست عزیز واقعیت این است که گاه سالارم امام

عصر عاشیلا از من دلجویی و تفقد می کنند و امشب یکی از آن شبها بود.»

بدنم لرزید و دگرگون شدم و چون دریافتم که راست می گوید، چنان شیفته او شدم که می خواستم خود را به پاهای او انداخته و ببوسم اما چون تعهد گرفته بود چاره ای جز شکیبایی نداشتم... به حجره خود بازگشتم اما چه بازگشتی... زمین بر من تنگ شده بود و دنیا در نظرم تاریک و راهی نیز برای اظهار آن راز بزرگ به دوستانم نداشتم... روزهایی چند گذشت نیمه شبی بود که احساس کردم درب حجره ام را به طور آهسته می زنند.. درب را گشودم دیدم خادم مدرسه است...

سلام کرد و گفت برای خداحافظی آمده ام و پیدا بود که هم نگران و اندوهگین به نظر می رسد و هم بسیار شتاب داشت... پرسیدم: «کجا؟»

گفت: «من رفتم. حجره و اثاثیه آن مال شما»؛

گفتم: «آخر کجا...»؛

گفت: «یکی از یاران امام عصر عاشیلا جهان را بدرود گفته است مرا فراخوانده اند تا به حضورش شرفیاب شوم و وظیفه او را به عهده بگیرم.»

و عجیب اینکه هنوز سخنش به اتمام نرسیده بود که از نظرم

ناپدید شد و من هر کجا در پی او گشتم او را در مدرسه نیافتم ...
بی اختیار فریادی کشیدم که همه طلبه‌ها بیدار شدند و اطراف
مرا گرفتند. من جریان را برای آنان گفتم و آنان مرا نکوهش کردند
که چرا تاکنون آنان را در جریان نگذاشته‌ام ...

به آنان گفتم: «دوستان مرا نکوهش نکنید که دلیل داشتم.»

پرسیدند: «چه بود؟»

گفتم: «از من عهد گرفته بود.»^۱

* * *

آری خادم مدرسه با تلاش و کوشش بسیار در ترک هواهای
نفسانی، توانست خود را به مقام معرفت برساند و از
خدمت گذاران و مقربان امام عصر ارواحنا فداه قرار دهد.

اهمیت خودشناسی

برای شناختن موانع معرفت

در این زمان که عصر غیبت است و دشمنان دین با تمام توان
خود به مردم ظلم و ستم می‌کنند، متأسفانه بسیاری از افراد به جای
چاره‌جویی و پیدا کردن راه نجات از آن غفلت نموده، به
خوشگذرانی و بذله‌گویی پرداخته و عمر گران‌بهای خود را از

دست داده و هیچ‌گونه آگاهی از قدرت‌های فکری و روحی خود ندارند و در نتیجه با از دست دادن عمر خود هستی خود را به نیستی می‌کشانند. گویی که انسان‌ها برای پیروی از خواسته‌های پست نفسانی و شیطانی آفریده شده‌اند.

گرچه این هوس‌رانی‌ها در نسل‌های گذشته بشر به خاطر مخالفت مردم با دستورهای زندگی‌ساز پیامبران الهی وجود داشته است؛ ولی در این روزگار انواع وسیله‌های خوشگذرانی و اسباب هوس‌رانی‌ها بسیار شده است. اگر جامعه ما با دستورات اهل بیت علیهم‌السلام آشنا بود و از آن‌ها پیروی می‌نمود، این گونه گرفتار وسیله‌های هوس‌رانی که دشمنان دین از آن ترویج می‌کنند، نمی‌شد. اهل بیت علیهم‌السلام از صدر اسلام پیروان خود را از هوس‌رانی‌ها و بذله‌گویی‌ها بر حذر می‌داشتند.

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام شیعیان را از این گونه زندگی بر حذر داشته و مقام شیعه را بسیار بالاتر از انجام این گونه برنامه‌ها معرفی کرده‌اند.

حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام سیمای شیعیان و دوستان خود را برتر از مردمان دیگر می‌دانند.

نوف بکالی^۱ می‌گوید:

۱. بکالی - به کسره باء - منسوب به بکاله نام روستایی از یمن است، و از نزدیکان

حاجت و نیازی مرا به سوی امیرالمؤمنین علیه السلام می کشانید. برای شرفیاب شدن به محضر آن حضرت جنذب بن زهیر، و ربیع بن خثیم و پسر خواهر او همام بن عباد بن خثیم را که از اصحاب برنس^۱ و از عابدان و زاهدان زمانش بود به همراه خود بردم و همگی شوق دیدار امیر مؤمنان علی علیه السلام را در سر داشتیم. آن حضرت را وقتی ملاقات کردیم که از خانه خارج شده بود و به طرف مسجد می رفت، با آن حضرت به راه افتادیم، در بین راه به چند نفر آدم های تن پرور و خوشگذران برخورد کردیم که به بذله گویی مشغول بودند، همین که دیدند امام علیه السلام به طرف آنها می آید، فوراً از جا برخاستند و سلام عرض کردند، امیر مؤمنان علیه السلام به آنها جواب داد و سپس فرمود:

از چه گروه و طایفه ای هستید؟

عرض کردند: عدّه ای از شیعیان شما هستیم ای امیر مؤمنان.

امام علیه السلام فرمود: خیر است، بعد از آن فرمود:

یا هؤلاء؛ ما لی لا اری فیکم سمة شیعتنا، و حلیة أحببتنا

أهل البیت؟

ای افراد مرا چه شده که در چهره شما سیمای شیعه و

→ حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام بوده است.

۱. برنس؛ نوعی کلاه بلند بود که عابدان آن را در صدر اسلام می پوشیدند.

ویژگی‌های دوستان اهل بیت را نمی‌بینم.
آن گروه از روی حیا و شرمندگی سر خود را پایین انداختند ...

سئوالی که در اینجا به ذهن می‌آید این است که چرا بسیاری از جوانان و یا افراد دیگر عمر خود را به هرزه‌گویی، خوشگذرانی و تن‌پروری می‌گذرانند؟ چرا همیشه فرصت‌ها را از دست می‌دهند و همواره به تفریح‌های ناسالم و ویران‌گر می‌پردازند؟ چرا هستی خود را نابود می‌کنند و در مسیر باطل قدم می‌گذارند؟

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در کلمات قصار خود، مطالب بسیار مهمی را بیان فرموده‌اند که با دقت نمودن در آن‌ها و با عمل نمودن به آن‌ها زندگی انسان‌ها پربار شده و مسیر خود را به سوی تکامل روحی و معنوی پیدا می‌کنند.

خودشناسی و معرفت نفس یکی از مسائل مهمی است که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام آن را بیان نموده‌اند.

از مطالبی که اهل بیت علیهم السلام درباره عظمت جایگاه انسان - اگر خود را به آن برسانند - فرموده‌اند، اهمیت این کلام روشن می‌شود.

خودشناسی

راهی برای فرار از موانع معرفت

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان زمام عبد الله تعالی فرجه

یکی از مهم‌ترین عوامل گرفتار شدن انسان‌ها به رفتارهای زشت و ناپسند، این است که خودشان را نمی‌شناسند، از ارزش خود آگاهی ندارند، و از قدرت‌های نهفته در وجودشان آگاه نیستند.

متأسفانه بسیاری از افراد به خاطر مانوس نبودن با روایات و فرمایشات اهل بیت علیهم‌السلام، به بسیاری از مطالب مهم حتی درباره خودشناسی توجه ندارند.

در روایت بسیار مهمی از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نقل شده است که آن حضرت فرمودند:

ناجی داود ربّه فقال: إلهي لكلّ ملك خزانة، فأين خزانتك؟

قال جلّ جلاله: لي خزانة أعظم من العرش، وأوسع من الكرسي، وأطيب من الجنة، وأزین من الملكوت: أرضها المعرفة، وسماؤها الإیمان، وشمسها الشوق، وقمرها المحبّة، ونجومها الخواطر، وسحابها العقل، ومطرها الرحمة، وأثمارها الطاعة، وثمرها الحكمة.

ولها أربعة ابواب: العلم والحلم والصبر والرضا؛ ألا وهي

«القلب»^۱.

داود با خدای خود مناجات کرد و گفت: خدای من؛ هر

پادشاهی خزانه‌ای دارد خزانه تو کجاست؟

خداوند جلّ جلاله فرمود: برای من خزانه‌ای است که از عرش

باعظمت‌تر و از کرسی، وسیع‌تر و از بهشت، پاکیزه‌تر و از

ملکوت، بازینت‌تر است:

زمین آن، معرفت و آسمان آن، ایمان و خورشید آن، شوق و

ماه آن، محبت و ستارگان آن، خطورها و ابر آن، عقل و باران

آن، رحمت و میوه‌های آن، طاعت و نتیجه آن، حکمت است.

و برای آن، چهار درب است: علم، حلم، صبر و رضا؛ آگاه

باش که آن، قلب است.^۲

با توجه به این روایت متوجه می‌شویم که تا چه اندازه

«قلب» اهمیت دارد و انسان می‌تواند با پاکسازی آن به چه مراحل

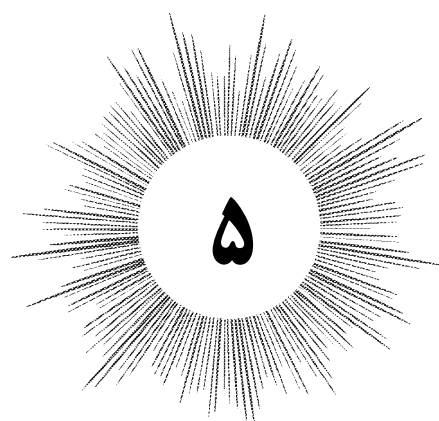
مهمی راه یابد؛ زیرا با پاک شدن «قلب» هواهای نفسانی نابود

می‌شود و بزرگترین مانع توقف و عدم پیشرفت، از سر راه انسان

برداشته می‌شود.

۱. بحار الأنوار: ۵۹/۷۰.

۲. صحیفه رضویه: ۶۲، از بحار الأنوار: ۵۹/۷۰.

نقش معرفت در
وظائف عصر غیبت

نقش معرفت در وظائف عصر غیبت

در پیرامون «مقام معرفت» مطالبی را عنوان کردیم و درباره عظمت آن حقایقی را بیان نمودیم و از کوتاهی‌ها و تقصیرهای جامعه شیعه در طول قرن‌ها نسبت به امام زمان ارواحناده و سایر اهل بیت علیهم‌السلام سخن گفتیم.

ما درباره «معرفت و آثار آن» نیاز به تحقیق و نوشتاری بسیار مفصل و مهم داریم که این کتاب گنجایش آن مطالب را ندارد؛ ولی در این بخش به مناسبت موضوع این نوشته، چند نمونه از وظیفه‌های عصر غیبت را عنوان نموده و نقش «معرفت» را در آن‌ها بیان می‌کنیم تا از تقصیر و کوتاهی خود نسبت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه بیشتر آشنا شویم و صمیمانه و با تمام وجود از آن امام رؤوف و مهربان عذرخواهی نموده و با طلب عفو و بخشش از آن بزرگوار غفلت‌های گذشته خود را جبران کنیم.

همانگونه که می‌دانیم «معرفت» در همه ابعاد اعتقادی ما نقش مهمی دارد و بسیار مؤثر است.

ما در این بخش سه نمونه از وظیفه‌های مهم عصر غیبت را عنوان می‌کنیم و آثار مهم «معرفت» را در آن‌ها بیان می‌کنیم.

۱- انتظار

انتظار یکی از مهمترین صفات اولیاء خدا در زمان غیبت است و در روایتی که امام سجاد علیه السلام درباره انتظار به ابو خالد کابلی فرموده‌اند، به این حقیقت تصریح فرموده‌اند که انتظار ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه، از بزرگترین نوع فرج است. امام سجاد علیه السلام می‌فرمایند:

انتظار الفرج من أعظم الفرج^۱

انتظار فرج از بزرگترین نوع فرج است.

امام زین العابدین علیه السلام در این فرمایش نکته مهمی را به ما تعلیم می‌دهند که باید در آن دقت کنیم.

برای توضیح مطلب به این نکته توجه کنید: افرادی از منتظران در گوشه و کنار جهان برای ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه دعا می‌کنند و هر هفته ساعتی را به یاد آن حضرت می‌گذرانند و برای

تعجیل ظهور آن بزرگوار دعا می‌کنند، گرچه این افراد با کسانی که نسبت به ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه بی تفاوت هستند فرق دارند؛ ولی باید به این مطلب توجه داشته باشیم که ما اگر سال‌های سال به این مقدار اکتفا کرده و گاه‌گاهی در طول هفته ساعتی از امام زمان ارواحنا فداه یاد کرده و برای آن حضرت دعا کنیم، وظیفه خود را انجام نداده‌ایم، یعنی اگر ساعتی را به یاد آن بزرگوار بوده‌ایم بسیاری از ساعات را به اموری سرگرم شده‌ایم که در نتیجه از آن حضرت غافل شده‌ایم، بنابراین، فرمایش امام سجاد علیه السلام درباره عظمت مقام انتظار در ما مصداق پیدا نکرده است و ما به سبب انتظار به عظیم‌ترین راه گشایش دست نیافته‌ایم زیرا به خاطر عدم معرفت از مقام عظیم انتظار آن را در متن زندگی خود قرار نداده‌ایم.

انتظار در حاشیه زندگی ما قرار دارد!

ما باید بدانیم هنوز در اول راه هستیم، هر چند سال‌ها در آن قدم گذارده باشیم. آیا می‌شود گفت که ما منتظر ظهور امام زمان هستیم در حالی که گرفتار زندگی شخصی، خانوادگی و اجتماعی خود و با هدف زندگی و حیات واقعی فاصله داریم!

متأسفانه ما مسأله انتظار را در حاشیه زندگی قرار داده‌ایم، و با بی‌توجهی به آن، آن را از دست داده‌ایم و به امور بی‌ارزش و غیر

مهم پرداخته و لحظات زندگی خود را ضایع نموده و از دست داده ایم.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمایند:

من اشتغل بغير المهم ضیع الایم^۱.

کسی که خود را به کار غیر مهم مشغول کند، کار مهم تر را ضایع می کند.

در روایت جالب دیگری حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمایند:

لَا تَجْعَلْ أَكْبَرَ هَمِّكَ بِأَهْلِكَ وَوُلْدِكَ فَإِنَّهُمْ إِنْ يَكُونُوا أَوْلِيَاءَ
اللَّهِ سُبْحَانَهُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ وَلِيِّهٖ وَإِنْ يَكُونُوا أَعْدَاءَ اللَّهِ
فَمَا هُمُّكَ بِأَعْدَاءِ اللَّهِ.^۲

بزرگترین هم و غم خود را برای اهل خودت و فرزندان قرار نده، زیرا که آنان اگر از اولیاء خداوند سبحان باشند خداوند ولی خود را ضایع نمی کند و اگر از دشمنان خداوند باشند، پس چرا هم و غم خود را برای دشمنان خدا قرار داده ای.

نکته ای که باید به آن توجه داشته باشیم این است که از کلام حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام استفاده می شود، که مهم ترین هم و غم خود را، زن و فرزند خود قرار ندهیم و همچنین از کسانی که اهل و

۱. شرح غررالحکم: ۳۰۱۷.

۲. شرح غررالحکم: ۱۰۳۹۲.

فرزندان خود را رها می‌کنند، نباشیم. هر کسی باید وظیفه دینی خود را نسبت به خانواده خود انجام دهد، و همانگونه که واجب است از نظر آشناسازی آنان با مسایل اعتقادی کار کند از نظر مادی هم باید وظیفه خود را نسبت به آنان انجام دهد.

ما باید از کارهای بیهوده و بی‌ارزش دوری کنیم حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در این باره می‌فرماید:

دع ما لا یعنیک، واشتغل بمهمک الذی ینجیک^۱

رها کن آنچه که برای تو فایده‌ای ندارد و خود را به کار مهمی که نجات بخش توست مشغول ساز.

بنابراین فرمایش ما باید همّت خود را از کارهای بیهوده و یا غیر مهم به سوی کارهای مهم و مهم‌تر جذب کنیم و کارهایی را که نجات بخش ما می‌باشد، انجام دهیم تا در راه بافضیلت‌ترین افراد همه اعصار قدم بگذاریم.

رسیدن به حالت انتظار در مرحله اعلای آن به قدری سخت است که از آن به عنوان بافضیلت‌ترین جهاد امّت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم تعبیر شده. این نکته واضح است که، انتظار اگر در حاشیه زندگی باشد، هیچگاه نمی‌توان از آن به عنوان برترین جهاد امّت نام برد؛ پس روایاتی که از منتظران به عنوان برترین افراد همه زمان‌ها نام

۱. شرح غررالحکم: ۳/۳۰۱۷.

برده‌اند، یا انتظار را بافضیلت‌ترین جهاد امت نامیده‌اند شامل هر گونه انتظاری نمی‌شود.

رسول خدا ﷺ فرموده‌اند:

افضل جهاد امتي انتظار الفرج^۱

برترین جهاد امت من انتظار فرج است.

انتظاری که سبب تلاش و کوشش در راه خدمت‌گزاری به امام زمان عجل الله تعالی فرجه نباشد، چگونه می‌توان آن را بافضیلت‌ترین جهاد بدانیم.

این روایت به خوبی دلالت می‌کند کسانی که انتظار را در متن زندگی خود قرار داده‌اند، چه سختی‌ها و تلخی‌های فراوانی را تحمل نموده‌اند که دارای مرحله‌ی اعلای انتظار شده‌اند.

درمسألة انتظار امام زمان عجل الله تعالی فرجه

توجه به سه نکته لازم است

اگر کسی بخواهد هر چه بیشتر به امام زمانش خدمت کند باید به سه نکته معرفت داشته باشد و با توجه به آن‌ها خود را آماده خدمت‌گزاری و بندگی برای مولای خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه بنماید.

۱- آشنایی با عصر غیبت

نکتهٔ اوّل توجه به غربت امام زمان عجل الله تعالی فرجه و عصر غیبت و آشنا بودن با وضع اسفانگیز مردمان سراسر جهان است. یک فرد منتظر که خود را برای امام زمان ارواحنا فدا می‌خواهد - نه امام زمان را برای خودش - باید بداند تا وقتی که کرسی حکومت عدل جهانی در اختیار صاحب آن نباشد و ستمگران جهان و قدرت‌های بزرگ شیطانی حلقوم مظلومان جهان را می‌فشارند و بر مردم حکومت می‌کنند، وضع اسف بار انسان‌ها روز به روز سخت‌تر و شدیدتر خواهد شد.

۲- آشنایی با عصر ظهور

نکتهٔ دوّم که متأسفانه تاکنون توجه به آن بسیار کم و اندک بوده است معرفت و آشنایی با عصر ظهور و گسترش عدل و داد در سراسر جهان و فراگیر شدن علم و دانش، معرفت و بینش، قدرت و توانایی در تمام عالم، ایجاد همهٔ خوبی‌ها و آرزوهای انسانی و نابودی همهٔ ستمگران و آثار ظلم و ستم در پهنهٔ گیتی می‌باشد. اگر انسان در پیرامون عصر ظهور توجه کند، در آن دقیق شود و با تمرکز شدید فکر، خود را در آن روزگار تصوّر کند و با توجه به اینکه سرانجام چنین روزگاری خواهد رسید و امام غریب ما که الآن هم سرور عالم هستند بر سراسر جهان حکومت می‌کنند،

همواره در آرزوی فرا رسیدن آن روزگار خواهد بود.
 دقت در این امور درکالبد منتظران امام زمان ارواحنا فدا، جان تازه‌ای می‌دمد، قلب آنان را سرشار از امید و آرزو می‌کند و آنان را از خستگی و ضعف نجات می‌دهد.

۳- معرفت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه

نکته سوم این است که در عصر امامت امام زمان ارواحنا فدا، شیعیان وظیفه‌ای بسیار بیشتر از افرادی که در عصر قبل از امامت امام زمان عجل الله تعالی فرجه، زندگی کرده‌اند، دارند.

همانگونه که شیعیانی که در زمان‌های قبل از غیبت زندگی کرده‌اند، در عصر و زمان هر امامی که بوده‌اند نسبت به آن امام وظیفه بیشتری به عهده داشته‌اند، ما نیز که در زمان امامت امام زمان عجل الله تعالی فرجه زندگی می‌کنیم از شیعیانی که در زمان بقیه امامان علیهم‌السلام بوده‌اند، وظیفه بیشتری درباره امام زمان عجل الله تعالی فرجه به عهده داریم. این واقعیتی است که نیاز به بحث و گفتگو ندارد؛ ولی برای آن که این حقیقت برای همگان واضح و روشن شود، اندکی به توضیح آن می‌پردازیم.

قبل از پرداختن به این مطلب، لازم است دو نکته را بیان کنیم:

- ۱- هر شیعه‌ای در زمان هر یک از ائمه علیهم‌السلام، باید به مقام عظیم ولایت همه دوازده امام علیهم‌السلام معرفت داشته باشد و معرفت خود را

به مقام چهارده معصوم علیهم السلام افزایش دهد. بنابراین هر شیعه در هر زمان نه تنها باید آشنا به مقام عظیم امام زمان خود باشد، بلکه باید متوجه به عظمت سایر امامان علیهم السلام باشد و هیچگونه کم توجهی نسبت به هیچ یک از ائمه علیهم السلام نداشته باشد، اگر چه در زمان آن بزرگواران نبوده است.

۲- نکته دیگری که حتماً باید به آن توجه داشته باشیم این است بعضی از امامان ما شرایط و ویژگی‌های خاصی داشته‌اند که باید همه شیعیان در طول تاریخ امامت آن بزرگواران به آن ویژگی‌ها توجه خاصی داشته باشند و هیچگونه بی توجهی و یا کم توجهی به آن خصوصیت‌ها نداشته باشند:

توجه خاص شیعیان

به حضرت امیرالمؤمنین و امام حسین علیهم السلام

همه شیعیان جهان در هر عصر و زمانی که باشند باید توجه خاصی به حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام داشته باشند؛ زیرا حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام با عظمت ولایتی که دارند مظلوم‌ترین فرد جهان در همه اعصار و زمان‌ها می‌باشند؛ علاوه بر اینکه آن حضرت ابوالائم علیه السلام و دارای ویژگی‌های عظیمی هستند که مخصوص آن حضرت می‌باشد.

همچنین شیعیان جهان در هر عصر و زمانی که باشند باید توجه

خاصی به حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام داشته باشند. روایاتی که درباره اهمیت و عظمت زیارت و عزاداری برای آن حضرت وارد شده بیش از همه امامان علیهم السلام می باشد و شیعیان در عصر و زمان هر امامی که باشند باید برای اقامه عزا و اشک و ناله برای امام حسین علیه السلام بیش از عزاداری برای سایر معصومین علیهم السلام فداکاری کنند.

پس از بیان این مطلب، توجه شما را به این واقعیت جلب می کنیم:

* * *

انسان‌ها در قید زمان و مکان هستند، یعنی اگر در مکانی یا زمانی حضور جسمانی دارند، در آن لحظه در مکان‌ها و زمان‌های دیگر حضور جسمانی ندارند.

مکان و زمان برای کسی که حضور جسمانی در آن مکان یا زمان دارد ایجاد وظیفه می کند.

این تقید برای همه انسان‌ها هست، (هر چند افراد خاصی که دارای قدرت‌های فوق العاده هستند، از این امر جدا و مستثنی می باشند) حال اگر شخصی در شهری زندگی می کند که حرم یکی از اهل بیت علیهم السلام در آن جا است، نسبت به مردم سایر شهرها وظیفه بیشتری برای زیارت آن مکان مقدس دارد. یعنی اگر کسی در

نجف اشرف زندگی می‌کند و وظیفه او نسبت به زیارت حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام بیشتر از سایر مردم است و یا کسی که در مشهد مقدس زندگی می‌کند و وظیفه او بیشتر از سایر مردم برای زیارت حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام می‌باشد. بیشتر بودن وظیفه این گونه افراد نسبت به دیگران بسیار واضح و روشن است زیرا کسانی که در مشهد مشرفه مانند نجف اشرف، کربلای معلی، مشهد مقدس و یا... زندگی می‌کنند مانع برای زیارت نمودن آنها کمتر از کسانی است که در راه‌های دور از مشهد مشرفه زندگی می‌کنند و چه بسا که امکان مسافرت برای آنها به آن مکان‌های مقدس فراهم نیست.

اما کسانی که در مشهد مشرفه زندگی می‌کنند نیازی به مسافرت به خاطر زیارت ندارند.

آنچه گفتیم به خاطر این است که ما، در قید مکان هستیم و دور بودن یا نزدیک بودن ما به مشهد مشرفه در وظیفه‌ای که ما برای زیارت آن بزرگواران داریم، تأثیر می‌گذارد.

توجه خاص به امام زمان عجل الله تعالی فرجه

زمان نیز در وظیفه ما نسبت به زیارت ائمه اطهار علیهم السلام و سایر معصومین علیهم السلام دارای تأثیر است. همانگونه که مکان در زیارت و توجه ما به آن بزرگواران مؤثر می‌باشد.

بنابراین هر کسی در زمانی که زندگی می‌کند نسبت به امام آن زمان وظیفه خاص و تکلیف بیشتری دارد که باید به آن توجه داشته باشد و به آن عمل نماید. با دقت در روایات اهل بیت علیهم السلام می‌توانیم به این حقیقت دست یابیم و به آن اعتقاد کامل داشته باشیم در کلمات اهل بیت علیهم السلام و روایاتی که از آن بزرگواران وارد شده تصریح شده است که مردم هر زمانی در روز قیامت با امام آن زمان محشور می‌شوند. محشور شدن مردم هر زمان با امام آن زمان در روز قیامت برای چیست؟ مگر نه این است که اعمال افراد در هر زمان به امام آن زمان عرضه می‌شود؟ چون اعمال مردم هر زمان به امام آن زمان عرضه می‌شود، کارهای زشت هر کس، قلب امام آن زمان را آزار می‌دهد و اعمال نیک و پسندیده، قلب امام آن زمان را شاد و مسرور می‌کند. پس هر انسانی با اعمالی که انجام می‌دهد با امام زمان خودش از شاد نمودن آن امام بر اثر کارهای خوب و یا آزردن قلب امام آن زمان بر اثر انجام کارهای زشت، مرتبط است. به این جهت در روز قیامت هر کسی با امام زمان خودش محشور

می شود. خداوند در قرآن کریم درباره روز قیامت می فرماید:

﴿یوم ندعوا کلّ اناس بامامهم﴾^۱

«روزی که هر انسانی را با امامشان می خوانیم».

پس ما که در زمان امامت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه زندگی می کنیم باید در هر ساعت و در هر زمان مواظب باشیم قلب امام زمان ارواحنا فداه را از خود نرنجانیم؛ بلکه با انجام دادن کارهای خوب و پسندیده قلب آن حضرت را شاد نماییم. پس ما باید با مواظبت بر کارهای خود، به امام زمان عجل الله تعالی فرجه توجه خاص داشته باشیم.

بدیهی است اگر ما مواظب اعمال خود باشیم که قلب صبور آن حضرت را از خود نرنجانیم و با اعمال خوب و پسندیده خود آن حضرت را شاد کنیم، آن بزرگوار به ما توجه و عنایت خاص می نمایند و اگر ناخودآگاه در گرداب گناه و فتنه گرفتار شدیم ما را نجات می دهند، زیرا که در این زمان منجی و رهبر و امام زمان ما آن حضرت می باشند.

منتظرین ظهور امام زمان ارواحنا فداه بافضیلت ترین مردم همه اعصار می باشند

امام زین العابدین علیه السلام به ابا خالد فرمودند:

... یا ابا خالد إنّ أهل زمان غیبتہ القائلین بإمامته
والمنتظرین لظهوره أفضل من أهل کلّ زمان، لأنّ الله
تبارک وتعالی أعطاهم من العقول والأفهام والمعرفة ما
صارت به الغیبة عندهم بمنزلة المشاهدة، وجعلهم فی
ذلك الزّمان بمنزلة المجاهدين بین یدی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
بالسّیف، أولئك المخلصون حقّاً وشیعتنا صدقاً، والدّعاة
إلی دین الله عزّوجلّ سرّاً و جهراً. وقال علی بن
الحسین علیه السلام: إنتظار الفرج من أعظم الفرج.^۱

ای ابا خالد به راستی که اهل زمان غیبت او که معتقد به امامت
ایشان و منتظر ظهور او هستند برترین از اهل هر زمان می باشند
زیرا که خداوند تبارک و تعالی عطا نموده به آنها از عقلها و
فهمها و معرفت به طوری زمان غیبت نزد آنان مانند مشاهده
است و آنان را در آن زمان همچون کسانی قرار داده که در نزد
رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به جهاد پرداخته اند آنها مخلصین حقیقی
هستند و شیعیان با صداقت می باشند سپس امام سجّاد علیه السلام

فرمودند: انتظار فرج خود از اعظم فرج است.

نکته‌های مهمی در این روایت وجود دارد که لازم است درباره آن‌ها دقت کنیم.

یکی از آن نکته‌ها این است که امام سجاد علیه السلام منتظران را شیعیان واقعی اهل بیت علیهم السلام معرفی می‌نمایند و می‌فرمایند آنان در پنهان و آشکار مردم را به سوی دین خدا دعوت می‌کنند.

بنابراین همه کسانی که در راه خدا گام بر می‌دارند و می‌خواهند به خداوند تقرب پیدا کنند - از هر راهی که به آن عقیده دارند - باید در صراط انتظار و در فکر ظهور حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه باشند. زیرا کسی که خود را صالح می‌داند باید در انتظار ظهور مصلح باشد.

امام سجاد علیه السلام در این روایت منتظران ظهور را افضل از اهل هر زمان معرفی می‌کنند و یکی از دلایل برتری آن‌ها را معرفت آنان می‌شمارند که بر اثر عقل و فهم و معرفت، زمان غیبت برای آنان همانند مشاهده است.

منتظران راستین

در حکومت جهانی امام زمان عجل الله تعالی فرجه قدرت‌های غیبی که در آفاق و انفس یعنی در سراسر جهان و در وجود انسان‌ها وجود دارد، ظاهر و آشکار می‌شود. شخصیت‌های بزرگی که در صراط

انتظار گام‌های بزرگی برداشته‌اند و خود را به مراحل عالی انتظار رسانده‌اند، در عصر غیبت به مراحل از این قدرت‌ها دست یافته‌اند تا آمادگی کامل برای فرا رسیدن عصر پرشکوه ظهور داشته باشند.

پاک سازی قلب‌ها بر اثر معرفت

باید بدانیم یکی از ویژگی‌های زمان ظهور پاک شدن قلب‌ها از انواع کدورت‌ها و گناهان است و به دست آوردن معرفت است. افرادی که در مراحل عالی انتظار قرار گرفته‌اند، قلب خود را پاکسازی نموده و هواها و هوس‌های دنیوی را کنار گذاشته‌اند و به این گونه در عصر غیبت به بعضی از ویژگی‌هایی دست می‌یابند که از ویژگی‌های عصر ظهور برای عموم مردم است.

با این بیان تا حدی معنای فرمایش امام سجاد علیه السلام که می‌فرمایند:

«انتظار الفرج من أعظم الفرج»^۱

«انتظار فرج از بزرگترین نوع فرج است»،

واضح می‌شود؛ زیرا منتظرانی که به حدّ اعلاّی انتظار رسیده‌اند و امام سجاد علیه السلام در این روایت به اوصاف و ویژگی‌های آنان پرداخته‌اند، صاحبان اراده‌اند، به گونه‌ای که همه اغیار را از دل

خود بیرون رانده و قلب خود را پاک نموده‌اند.

آنان در عصر غیبت، به قسمتی از ویژگی‌های عصر ظهور دست یافته و آن را در خود ایجاد نموده‌اند. یکی از آن ویژگی‌ها همانگونه که گفتیم پاک شدن قلب از تیرگی‌ها و هواها و هوس‌هاست، که خود آثاری بسیار عجیب در ظهور قدرت‌های انفسی و دست‌یابی به قدرت‌های آفاقی است.

به این دلیل: انتظار فرج از بزرگترین نوع گشایش و فرج است. بدیهی است این ویژگی‌ها مخصوص آن منتظرانی است که از اوصافی که از امام سجاد علیه السلام قبلاً نقل کردیم، بهره‌مند باشند.

دعای امام سجاد علیه السلام

برای اولیاء الهی که در انتظار عصر ظهورند

امام سجاد علیه السلام در دعای روز عرفه پس از دعا کردن دربارهٔ مولایمان صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برای اولیاء الهی چنین دعا کرده‌اند:

اللَّهُمَّ وَصَلِّ عَلَىٰ أَوْلِيَائِهِمُ الْمُعْتَرِفِينَ بِمَقَامِهِمُ الْمُتَّبِعِينَ
مَنْهَجَهُمُ الْمُقْتَنِينَ آثَارَهُمُ الْمُسْتَمْسِكِينَ بِعُرْوَتِهِمُ
الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَتِهِمُ الْمُؤْتَمِّينَ بِإِمَامَتِهِمُ الْمُسْلِمِينَ لِأَمْرِهِمُ
الْمُجْتَهِدِينَ فِي طَاعَتِهِمُ الْمُتَنْظِرِينَ أَيَّامَهُمُ الْمَادِّينَ إِلَيْهِمْ
أَعْيُنُهُمُ الصَّلَوَاتِ الْمُبَارَكَاتِ الرَّزَاكِيَاتِ النَّامِيَاتِ الْعَادِيَاتِ

الرَّايِحَاتِ وَسَلَّمْ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْمَعِ عَلَى التَّقْوَىٰ
أَمْرَهُمْ وَأَصْلِحْ لَهُمْ شَأْنَهُمْ وَتُبْ عَلَيْهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ وَخَيْرُ الْغَافِرِينَ وَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي دَارِ السَّلَامِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛

بارالها درود و صلوات فرست بر دوستان آنان که به مقام اهل بیت علیهم السلام اعتراف دارند، و از روش ایشان تبعیت نمایند، و از آثارشان پیروی کنند، و به ریسمان ولایت آنان دست زنند، و به ولایتشان تمسک جویند، و به امامتشان اقتدا کنند، و تسلیم امرشان باشند، و در اطاعتشان کوشش نمایند، و منتظر روزگار حکومتشان باشند، و دیده‌ها به سوی ایشان بدوزند؛ صلوات‌های مبارک، پاکیزه، نمودارنده در هر صبح و شام، بر آنان و ارواح ایشان سلام فرست، و امرشان را بر تقوی جمع گردان، و وضعشان را به سامان برسان، و توبه ایشان را بپذیر که تویی توبه پذیر و مهربان، و بهترین آمرزندگان، و ما را در دارالسلام (سرای سلامت؛ بهشت) با آنان قرار ده، به رحمت خودت ای مهربانترین مهربانان.^۱

یکی از اولیاء خدا

اکنون جریان بسیار مهمی را دربارهٔ این گونه افراد نقل می‌کنیم:
از یکی از علمای تهران نقل شده که ایشان چنین گفته است:
«مرحوم والد ما با یکی از اولیاء خاص خدا ارتباط داشت. تشرّف
آن ولیّ خدا به حضور امام زمان صلوات الله علیه قابل انکار نبود. ایشان
یک مغازه پینه‌دوزی در بازار داشت. حتی ایشان می‌گفت: گاهی
آقا شب‌های جمعه یک دفعه می‌آیند، می‌فرمایند: بیا برویم کربلا
زیارتی کنیم و برگردیم. با آقا می‌روم کربلا و بر می‌گردم. این‌ها
خواب و قصّه و داستان نیست.

مرحوم والد ما می‌گفت: آقا تشریف می‌آورند پیش ایشان، نه
اینکه ایشان، خدمت آقا برود. پدرم گفت: از او پرسیدم: فلانی!
گفت: بله! گفتم: چه شده است که ایشان تشریف می‌آورند این جا
پیش تو؟! گفت: اتفاقاً خودم همین سؤال را از آقا پرسیدم که چطور
شده که شما می‌آید اینجا پیش من احوالم را می‌پرسید؟ حضرت
به من فرمودند: برای خاطر اینکه در تو هیچ هوای نفس نیست». .
بدیهی است وجود چنین افرادی در جامعه بسیار تأثیرگذار
است، هر چند مردم از آن آگاه نباشند.

منتظران ظهور

انتظار از ویژگی‌های بسیار عالی مردانی است که در راه موفّقیت

گام بر می‌دارند. براساس برخی از روایاتی که در پیرامون شخصیت افراد، در گفتار گهربار امام سجّاد علیه السلام وارد شده است، اشخاصی که در زمان غیبت امام عصر ارواحناده در انتظار فرا رسیدن حکومت الهی آن حضرت روزشماری می‌کنند بهترین افراد معرفی شده‌اند. به این جهت عده‌ای انتظار را عامل مهمّ موفقیت در این زمان می‌دانند. با توجه به روایتی که از حضرت امام زین العابدین علیه السلام آوردیم روشن می‌شود این عقیده، دور از حقیقت نیست؛ بلکه واقعیت دارد، حضرت امام سجّاد علیه السلام می‌فرمایند:

الْمُنْتَظِرُونَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ...^۱

منتظران ظهور آن حضرت بافضیلت‌ترین افراد هر زمان هستند.

اینک باید ببینیم مقصود از منتظران که در روایات اهل بیت علیهم السلام ستایش فراوان از آنان شده چه کسانی هستند؟ و معنای انتظار چیست؟
چرا انسان به خاطر دارا بودن انتظار به عالی‌ترین و با فضیلت‌ترین صفات ستوده شده است؟

انتظار یا انس با امام زمان ارواحنا فداه

منتظران کامل که بر اثر عقل و معرفشان به مقام ولایت امام زمان

عجل الله تعالی فرجه، غیبت برای آنان همچون مشاهده است، با امام زمان عجل الله تعالی فرجه انس می‌گیرند و مأنوس هستند، هر چند زمان، زمان غیبت است ولی برای آنان مانند مشاهده می‌باشد این چنین منتظرانی می‌دانند که زمان و مکان نسبت مقام ولایت امام زمان، برای آن حضرت مطرح نیست، زیرا امام عصر عجل الله تعالی فرجه بر زمان و مکان حاکم هستند، و سیطره دارند؛ بلکه صاحب زمان و مکان هستند، ما هستیم که در قید زمان و مکان و محدود به آنها می‌باشیم، ما باید تا می‌توانیم با افزایش عقل و معرفت خود، برای نزدیک شدن به مقام «حبل المتین» ولایت، تلاش کنیم تا قدری که قدرت داریم از تار و پود ریسمان زمان و مکان رها شویم.

ولی آنچه گفتیم برای ما که اهل دنیا هستیم، همه حرف است؛ اما آنچه یقیناً صحت دارد این است که حداقل احتمال دهیم، در گوشه و کنار جهان افرادی هستند که چون از دام هوا و هوس رهیده‌اند، بتوانند گاهی از قید زمان و مکان خارج شوند، و آنچه را که ما نمی‌توانیم ببینیم و درک کنیم، آنها ببینند و درک کنند.

هواها و هوس‌ها و خطورات ذهن ما بزرگترین موانع پیشرفت ما می‌باشد، به همین جهت بزرگان شیعه تا توانسته‌اند، هواها و

هوس‌های خود را کنار زده‌اند تا از محرومیت‌های معنوی نجات پیدا کنند.

مرحوم آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری اعلی الله مقامه یکی از مراجع بزرگ را نام می‌بردند و می‌فرمودند ایشان توانسته است از هواها و هوس‌های خود کاملاً بگذرد. معنای کنارگذاوردن هواها و هوس‌ها بسیار دقیق است.

قلب‌های پاک از هوا و هوس

برای اینکه واضح شود معنای نداشتن هوی و هوس چه قدر دقیق و مهم است، مطلب دیگری را از مرحوم آیه الله حائری یزدی رضوان الله علیه نقل می‌کنیم: ایشان درباره یکی از علمای مهم که نام ایشان را ذکر نکردند فرمودند: ایشان گریه می‌کرد و می‌گفت اگر امام زمان عجل الله تعالی فرجه به من بفرمایند صلاح است در میان مردم خود را به حالت جنون درآوری و اظهار دیوانگی کنی، نفس من از این دستور ناراحت می‌شود.

این گونه امور دلیل بر این است که هنوز معرفت در قلب انسان کامل و ریشه‌دار نشده و هوی و هوس در نفس انسان، ریشه‌کن نشده و گرنه این دستور نباید هیچگونه اثر ناراحت کننده‌ای داشته باشد. انسان نه تنها باید در برابر اوامر خداوند و فرمایشات اهل بیت علیهم‌السلام تسلیم باشد؛ بلکه باید به «مقام رضا» که مهمترین مقام

اولیاء الهی است دست یافته باشد؛ زیرا در مقام تسلیم هر چند کسی که به این مقام رسیده وظیفه خود را انجام می دهد و در برابر او امر خداوند و اولوالامر تسلیم است؛ ولی منافاتی با وجود بعضی از دلگیری های نفسانی با او امر خداوند و اهل بیت علیهم السلام که منافی با مقام معرفت کامل است، ندارد.

مقامی که در آن هیچگونه اثری در برابر او امر الهی در نفس انسان ایجاد نمی کند «مقام رضا» است که هر چه را خداوند دستور دهد یا اولوالامر بفرمایند در برابر آن نه تنها تسلیم باشد؛ بلکه کاملاً راضی به آن باشد و هیچگونه مشکل و دلگیری در برابر آن نداشته باشد. به این جهت آن عالم بزرگ و ربّانی که جریان او را از مرحوم آیت الله حائری نقل کردیم، احساس کرده است که هنوز نفس او به «مقام رضا» نرسیده و اگر حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحنا فداه به او دستور دهند که اظهار جنون کن، عمل به این دستور برای او مشکل است و نفسش دلگیر می شود.

آنان که به «مقام رضا» رسیده اند، بر اثر ارتباط قلبی با خداوند و ولی او حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه دارای هوی و هوس و میل شخصی نیستند و می دانند حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحنا فداه به انجام دادن چه کاری میل دارند تا انجام وظیفه کنند. آن بزرگواران به خاطر داشتن «مقام رضا» دارای ارتباط قلبی با امام

زمان عجل الله تعالی فرجه می باشند و از وظیفه ها و اوامر آن حضرت آگاه شده و آن ها را انجام می دهند. این است نتیجه معرفت و آگاهی.

کسی که به این مقام دست یافته باشد و قلب خود را از همه چیز پاک کرده باشد به بزرگترین نعمت های خداوند دست یافته است. نعمتی از این نعمت بالاتر نیست که انسان بر اثر معرفت دل خود را یکی کرده باشد و تنها هدف خود را خدای خود قرار داده باشد. این چنین فردی به بهترین مقامات عالیه دست یافته است. امام صادق علیه السلام می فرمایند:

ما أنعم الله عزوجلّ علی عبد اجلّ من ان لا یكون فی قلبه مع الله عزوجلّ غیره.^۱

خداوند بر بنده ای نعمتی نداده که با جلالت تر از این باشد که در قلبش با خدای او غیر او نباشد.

این روایت نه تنها اثبات می کند که ممکن است کسی تنها چیزی که در قلبش وجود دارد خدا باشد؛ بلکه علاوه بر اثبات امکان آن، آن را از بزرگترین نعمت های خداوند شمرده است. اولیاء الله به حسب درجه خود از این نعمت بزرگ برخوردار هستند.

همچنین امام صادق علیه السلام درباره آیه شریفه ﴿الّا من أتى الله بقلب

سلیم^۱ فرمودند: مقصود از قلب سلیم این است که خداوند را ملاقات کند در حالی که در قلب او غیر خدا وجود نداشته باشد.^۲

این روایت نیز امکان و وقوع انقطاع قلبی را اثبات می‌کند. این نکته یعنی غیر خدا را از دل خارج کردن و قلب را از آن رها ساختن یک وظیفه مهم است و در کلمات اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام که راهنمای مخلوقات به سوی معنویات می‌باشند وارد شده است. امام صادق علیه السلام فرمودند:

القلب حرم الله فلا تسكن حرم الله غير الله.^۳

قلب، حرم خداوند است پس در حرم خداوند غیر خداوند را ساکن نکن.

بدیهی است کسی حریم خداوند را حفظ می‌کند و در حرم او غیر او را جای نمی‌دهد که به مقام والای معرفت رسیده باشد و در نتیجه نه تنها تسلیم او امر خداوند بلکه راضی به رضایت پروردگار و محمد و آل محمد صلوات الله علیهم اجمعین می‌باشد.

۲- دعا

یکی از مهم ترین آداب دعا کردن برای فرا رسیدن ظهور امام

۱. سوره شعراء، آیه ۸۹.

۲. بحار الانوار: ۵۴/۷۰، وج: ۲۳۹/۷۰.

۳. بحار الانوار: ۲۵/۷۰.

زمان ارواحنا فداه معرفت و آشنایی با آن حضرت می باشد.
کسی که برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه دعا می کند،
اگر معرفتش به امام زمان ارواحنا فداه کم و در حد شناخت شناسنامه ای
باشد و از عظمت آن حضرت و از اهمیت روزگار ظهور آن بزرگوار
چیزی نداند، چگونه می تواند با تمام وجود به خاطر غیبت آن
حضرت و دور بودن از ایشان، بسوزد و برای آمدن آن بزرگوار دعا
کند؟!!

بدیهی است اگر دعاکننده معرفتش به امام زمان ارواحنا فداه کم
باشد، نمی تواند همچون کسی که می داند عصر غیبت، عصر
اضطرار و عصر اسارت در دام شیطان است، و هیچ راهی برای فرار
جامعه از آن، جز حکومت امام زمان عجل الله تعالی فرجه وجود ندارد،
دعا کند.

کسی که برای ظهور امام زمان ارواحنا فداه دعا می کند؛ ولی نه از
عظمت مقام ولایت آن حضرت و نه از شگفتی های زمان ظهور
مطلبی می داند، چگونه می تواند برای ظهور آن حضرت آن گونه که
وظیفه دارد از اعماق وجودش دعا کند و با قلب سوخته و دل
شکسته برای تعجیل ظهور آن حضرت دعا نماید؟ چنین کسی که از
مقام عظیم ولایت امام عصر عجل الله تعالی فرجه و قدرت آن حضرت،
آگاهی ندارد برای او ظهور و غیبت چندان تفاوتی ندارد؛ زیرا نه از

عظمت مقام امام زمان عجل الله تعالى فرجه آگاهی دارد و نه می داند ظهور
 یعنی چه؟

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالى فرجه

در عصر ظهور چه اموری ظاهر می شود؟ تفاوت عصر ظهور و
 زمان غیبت چیست؟ آیا ظهور یعنی شخص امام عصر ارواحنا فداه در
 آن زمان آشکار می شوند؟ و تفاوت عصر ظهور و غیبت فقط به
 آشکار بودن امام زمان ارواحنا فداه و یا غائب بودن آن حضرت است؟
 اگر از تفاوت عصر ظهور و زمان غیبت همین مقدار می داند و
 معتقد است که امام زمان ارواحنا فداه شخصیتی فوق العاده ای است که
 در عصر ظهور آشکار می شود و فقط همین مقدار درک می کند،
 چگونه می تواند بسوزد و اشک بریزد و دعا کند.

بنابراین کسی که می خواهد برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله
 تعالى فرجه با تمام وجود دعا کند لازم است آشنایی با مقام عظیم
 ولایت آن حضرت داشته باشد و نیز بداند عصر ظهور یعنی چه؟ و
 بداند امام زمان عجل الله تعالى فرجه در عصر ظهور، چه اموری را در
 جهان آفرینش ظاهر می کنند؟

عصر ظهور، عصر ظهور چه موجوداتی از عوالم هستی و عصر
 ظهور و آشکار شدن چه اموری است؟ پس باید بداند تفاوت بسیار
 زیادی میان عصر ظهور و عصر غیبت وجود دارد.

و نیز آگاهی و معرفت به مقام عظیم حضرت امام زمان، در زمان

غیبت داشته باشد تا متوجّه باشد انسان‌ها در عصر غیبت از چه شخصیت عظیم ناشناخته‌ای دور هستند.

نتیجه کلام این است که اگر می‌خواهیم دعا برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه از آثار زیادی برخوردار باشد، باید این حقیقت برای دعاکننده تفهیم شود، که دعاکنندگان برای تعجیل ظهور هر چه معرفتشان به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه و همچنین آگاهی آنان از عظمت و اهمیّت عصر ظهور بیشتر باشد، دعای آن‌ها تأثیر بیشتری دارد. و بیشتر و بهتر می‌توانند برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه دعا کنند و به خوبی می‌توانند در هنگام دعا فکر خود را متمرکز کنند؛ زیرا زیاد بودن معرفت و شناخت امام زمان عجل الله تعالی فرجه و درک اهمیّت و عظمت زمان ظهور، از عوامل بسیار مهمّ برای جلوگیری از هواس‌پرتی در هنگام دعای می‌باشد.

دعا برای تعجیل ظهور

امام زمان صلوات الله علیه

امام زمان عجل الله تعالی فرجه بارها به دوستان و شیعیانشان دستور فرموده‌اند که برای تعجیل ظهور حضرتش دعا کنند و از خداوند بخواهند که هر چه زودتر حکومت عدل جهانی آن حضرت سراسر جهان را تسخیر کند.

نه تنها امام زمان عجل الله تعالی فرجه بارها چنین دستوری به پیروان

خود داده‌اند؛ بلکه این دستور از ائمه دیگر نیز صادر شده است. حضرت امام رضا علیه السلام پیوسته چنین دستوری را به شیعیان و دوستان خود می فرمودند. این نکته واضح است که ما همچنان که باید در برابر فرمان خداوند تسلیم باشیم در برابر دستورات ائمه اطهار علیهم السلام نیز باید تسلیم باشیم و از آن‌ها اطاعت کنیم؛ زیرا خداوند فرموده است:

﴿اطيعوا الله واطيعوا الرسول وأولى الأمر منكم﴾^۱

خداوند را اطاعت کنید و فرستاده او و صاحبان امر را فرمان بردار باشید.

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام هم فرموده‌اند:

سَلِّمُوا لِأَمْرِ اللَّهِ وَلَا مَرْءَ وَلَا مَرْءِيَّةَ، فَإِنَّكُمْ لَنْ تَضَلُّوا مَعَ التَّسْلِيمِ.^۲

تسلیم امر خداوند و فرمان ولی او باشید، که شماها با تسلیم بودن (برای آنان) هیچ‌گاه گمراه نخواهید شد.

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در روایت دیگر فرموده‌اند:

مَنْ أَطَاعَ إِمَامَهُ فَقَدْ أَطَاعَ رَبَّهُ.^۳

کسی که امام خود را اطاعت کند از پروردگار خود اطاعت کرده است.

۱. سوره نساء، آیه ۵۹.

۲ و ۳. تصنیف غررالحکم: ۱۱۶.

بنابراین ما وظیفه داریم برای تعجیل ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه دعا کنیم چون ائمه اطهار علیهم السلام به ما دستور داده‌اند و پیروی از دستور آنان پیروی از دستور خدا است.

جریانی مهم درباره دعا برای فرج

مرحوم استاد بزرگوار سید مصلح الدین مهدوی می‌نویسد:
در جنگ اشعار علامه جلیل مرحوم آقا میرزا محمد تقی فقیه احمدآبادی (صاحب کتاب مکیال المکارم) رؤیای ذیل به خط و امضای علامه ثقه جلیل و عالم زاهد بی بدیل مرحوم آقا میرزا محمد باقر فقیه ایمانی^۱ امام جماعت مسجد امامزاده اسماعیل علیه السلام دیده شد که عیناً نقل می‌شود:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این رؤیایی است صادقه که وقوع یافت از برای این احقر ضعیف محمد باقر شریف در سحر شب دوشنبه هشتم شهر جمادی الاول از سال هزار و سیصد و چهل و دو، و آن چنین است

۱. عالم فاضل زاهد متقی میرزا محمد باقر فقیه ایمانی (متوفی: شب جمعه ۲۰ ذی القعدة ۱۳۷۱ قمری) از علمای بزرگوار اصفهان است که حدود هفتاد جلد کتاب تألیف نموده و بسیاری از آنها مربوط به حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف است. از آثار او کتاب «فوز اکبر در توسلات به امام منتظر»؛ «لواء الانتصار» و «سوز هجران» به چاپ رسیده است.

که دیدم در مسجد عظیمی هستم و مشغول نماز بودم و در مقابل من ده دوازده زرع دورتر جماعتی پشت به قبله نماز می خواندند و در آن حال شخصی متصل صدا می زند که چرا کسی اینها را منع نمی کند و خود رفتند برای منع آنها، پس چون در حال تشهد رسیدم آقای جلیلی که عمّامه سیاه بر سر مبارکشان بود تشریف آوردند و در پهلوی من طرف راست نشستند.

چون سلام دادم دیدم لوحی را که مانند کتاب بود باز کردند و در صفحه طرف دست چپ، دست مبارک را روی خطی از آن گذاردند و فرمودند بخوان، من تقریباً دو سطر از آن را خواندم و از خواب بیدار شدم و آن عبارات کاملاً در نظرم بود و آنها چنین است:

«عن الشيخ أبي القاسم حسين بن روح لقد جرت عادة أهل بلدكم باحتمال الأذى وترك الدعاء في فرج مولاكم صاحب الامر عليه السلام فويل لكم وعظم مصيبتكم واغفلتاه فادعوا له وانتظروا فرج مولاكم».

و چون بیدار شدم و در تفکر حفظ کردن عبارات مذکوره بودم که محو نشود پس دو مرتبه چشم من به هم رفت در آن حال دیدم مقابل دری ایستاده ام و پرده بر آن افتاده بود. پس کسی از عقب پرده، پرده را پس نمودند و فرمودند حضرت صدیقه طاهره عليها السلام اینجا تشریف دارند و تو را می طلبند. پس چون خواستم وارد شوم

آن کس که اذن دخول دادند و بعد دانستم که حضرت فضّه ع می باشند. فرمودند از آداب رفتن خدمت ایشان آن است که صلوات و سلام بر ایشان بفرستی و دعا در فرج حضرت صاحب الامر ع کنید. پس من در حال رفتن در آن حجره چنین می خواندم و می رفتم «اللهم صلّ وسلّم علی مولاتنا فاطمه الزهراء وعجل فی فرج مولانا صاحب الزمان ع» و آن حجره به قدری ظلمانی بود که هیچکس دیده نمی شد و چنین معلوم بود که اینجا بیت الاحزان است و رفتم تا به موقعی که فرمودند اینجا تشریف دارند و مشغول نمازند و سلام کن بر ایشان و اشاره فرمودند که به آن سلامی باشد که در نظر من بود و آن (را) در زاد المعاد علامه مجلسی ر روایت فرموده اند در اعمال ماه جمادی الثانیه و آن مختصر است و اولش «السلام علیک یا سیّدة نساء العالمین» است؛ پس من سلام نمودم به آن سلام و چون از نماز فارغ شدند جواب فرمودند. پس چنین فرمودند: «علیکم بمولاتنا واتباع آثارنا ومن أهمّھا الصلوة فی أوقاتها والدعاء فی فرج القائم» و بعد هم فرمودند آن کس که کتاب را در خواب قبل به تو نشان دادند «کان ولدی العباس» [فرزندم عباس بود] و در خواب اول هم آن جناب امر فرمودند به من که این رؤیا را نقل کن والتحریر فی الیوم الرابع عشر من الشهر المذكور ۱۳۴۳

از این دو خواب مطالب بسیار مهمی استفاده می شود که تذکر آن‌ها مفید است:

۱- هر دو خواب از رؤیاهای صادقه و بسیار مهم است در خواب اول از جناب شیخ ابی القاسم حسین بن روح سومین وکیل از وکلاء اربعه حضرت امام عصر عجل الله تعالی فرجه نقل شده است. ایشان در مورد دیگری فرموده‌اند که من هر چه نقل می‌کنم از امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌گویم و از خودم چیزی نمی‌گویم؛ پس اصل این جریان فرمایش امام زمان ارواحنا فدا می‌باشد که ایشان به تعبیر و بیان خودشان نقل کرده‌اند.

۲- آورنده لوح و نشان دهنده آن حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام بوده‌اند که دلالت بر اهتمام آن حضرت برای دعا نمودن برای تعجیل ظهور امام زمان ارواحنا فدا می‌باشد.

۳- حضرت ابوالفضل علیه السلام دستور می‌دهند که این رؤیا را برای مردم نقل کنید.

۱. کتاب حدیث خوبان: (حکایت‌های اخلاقی و کرامات مشاهیر تحت فولاد اصفهان) به نقل از کتاب نور محمدی: ناگفته‌های عارفان (دفتر سوم)، صص ۱۲۵-۱۲۳. ناقل اصلی جریان استاد فقیه مرحوم سید مصلح الدین مهدوی است که آن را در «چهارده حکایت منتشر نشده از اولیاء الهی» نقل کرده‌اند.

۴- متأسفانه بر اثر شستشویهای مغزی کشورهای بزرگ، مردم جهان به تحمّل بدبختی‌ها و بیچارگی معتاد شده‌اند و به فکر نجات جهان از این اعتیاد جهانی نیستند. در این رؤیا می‌فرمایند اهل شهر شما عادت کرده‌اند که اذیت و آزار زورگویان را تحمّل کنند و همچنین به ترک دعا برای فرج مولایتان حضرت صاحب الامر عجل الله معتاد شده‌اند.

۵- ظاهر عبارت «ترک دعا برای تعجیل ظهور»، این است که مردم اصفهان در زمان‌های گذشته برای تعجیل فرج دعا می‌کردند؛ ولی به مرور زمان بسیاری از آنان، آن را ترک کرده‌اند.

۶- ترک کردن دعا برای تعجیل ظهور دارای آثار منفی بیشتری از دعا نکردن برای آن است.

۷- بنابر احتمال گذشته، توقّع و انتظار حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه از مردم اصفهان و شهرهای دیگر و یا افرادی که زمانی موفق برای دعای فرج بوده‌اند و آن را ترک کرده‌اند، بیشتر از شهرها و افرادی است که هیچگاه این توفیق را نداشته‌اند.

۸- همانگونه که در این رؤیا فرموده‌اند لازمه معتاد شدن به ستم‌کشی و ترک دعا برای ظهور حضرت امام زمان ارواحنا فداه گرفتار شدن به مصیبت‌های بزرگ و ... می‌باشد.

۹- بنابراین همانگونه که فرموده‌اند:

فادعوا له وانتظروا الفرج

برای ظهور حضرت صاحب الامر علیه السلام دعا کنید و منتظر ظهور مولایتان باشید.

۱۰- فادعوا له فاء تفریع به معنای این است که چون به مصیبت‌های بزرگ گرفتار شدید پس باید برای آن حضرت دعا کنید و منتظر ظهور باشید. این یک دستور عمومی برای همه انسان‌هایی است که گرفتار مصیبت‌ها و رنج‌های فراوان گردیده‌اند که راه نجات از آن‌ها دعا برای تعجیل فرج و انتظار ظهور امام زمان علیه السلام می‌باشد.

۱۱- در رؤیای دوّم حضرت فضّه خاتون شرط تشرّف خدمت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را فرستادن درود و سلام و دعا نمودن برای تعجیل ظهور حضرت صاحب الامر علیه السلام دانسته‌اند و این دلیل بر اهمیت دعا برای ظهور آن حضرت می‌باشد.

۱۲- تاریکی شدید بیت الاحزان دلیل بر ادامه و استمرار غم و غصّه‌های بی‌شمار حضرت فاطمه زهرا علیها السلام می‌باشد.

۱۳- حضرت فاطمه زهرا علیها السلام چنین فرمودند:

عليكم بموالاتنا واتّباع آثارنا ومن أهمّها الصلوة في أوقاتها والدّعاء في فرج القائم علیه السلام.

بر شما باد به موالات ما و پیروی نمودن از آثار ما که از

مهم ترین آن نماز در وقت آن است و دعا نمودن برای فرج
قائم علیه السلام می باشد.

در این جمله حضرت فاطمه زهرا علیها السلام دعا برای تعجیل ظهور را
از مهم ترین امور پیروی از آثار اهل بیت علیهم السلام شمرده اند.

۱۴- در این رؤیا حضرت فاطمه زهرا علیها السلام از حضرت ابوالفضل
العبّاس علیه السلام تعبیر به «پسرم» می کنند و می فرمایند آن کسی که در
رؤیای قبلی کتاب را به تو نشان داد: «کان ولدی العباس» فرزندم
عبّاس بود که شدت علاقه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را به حضرت
ابوالفضل العباس علیه السلام می رساند. نکات دیگری نیز وجود دارد که از
نقل آنها صرف نظر می کنیم.

نکته های اساسی در دعاهای عصر غیبت

در دعاهایی که اهل بیت علیهم السلام به ما دستور داده اند بخوانیم،
نکته های مهمی وجود دارد که توجه و دقت در پیرامون آنها،
راه های پاک سازی قلب و تقرّب به خداوند را به ما می آموزد و با
امام زمان ارواحنا فداه آشنا می سازد.

از آنجا که ما در عصر غیبت زندگی می کنیم باید در دعاهایی که
در باره غیبت امام زمان ارواحنا فداه است دقت کنیم، تا با شرایط زمانی
که در آن زندگی می کنیم آشنا شویم.

افرادی که دعاهای عصر غیبت را می خوانند اگر در آنها دقت

کنند، با مطالب بسیار مهم اعتقادی آشنا می‌شوند. یکی از مهمترین مسائل دینی «یقین» است.

ما باید با راه‌هایی که یقین را ایجاد و تقویت می‌کند آشنا باشیم و همچنین از عواملی که سبب از دست دادن یقین می‌شوند آگاه باشیم.^۱

یکی از عوامل مهمی که ممکن است سبب از دست دادن یقین و دچار شک و تردید و یا انکار حقائق دینی شود، طولانی شدن غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه می‌باشد، که از بزرگترین آرزوهای دیرین دشمنان دین می‌باشد.

همچنین فراموش کردن یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه و فراموش کردن انتظار آن حضرت و دعا برای ظهور آن بزرگوار از آثار مهم طولانی شدن غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه و از دست دادن یقین می‌باشد. در دعای بسیار مهم زمان غیبت می‌خوانیم.

اللَّهُمَّ وَلَا تَسْلُبْنَا الْيَقِينَ لِطُولِ الْأَمَدِ فِي غَيْبَتِهِ، وَأَنْقِطَاعِ
خَبْرِهِ عَنَّا، وَلَا تُنْسِنَا ذِكْرَهُ وَانْتِظَارَهُ، وَالْإِيمَانَ بِهِ، وَقُوَّةَ
الْيَقِينِ فِي ظُهُورِهِ، وَالِدُعَاءَ لَهُ وَالصَّلَاةَ عَلَيْهِ، حَتَّى
لَا يَقْتَطِنَا طُولُ غَيْبَتِهِ مِنْ [ظُهُورِهِ وَ] قِيَامِهِ، وَيَكُونَ يَقِينُنَا
فِي ذَلِكَ كَيَقِينُنَا فِي قِيَامِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ،

۱. درباره اهمیت یقین و آثار آن رجوع کنید به کتاب اسرار موفقیات: ۱/ ۲۴۴-۲۲۳.

وَمَا جَاءَ بِهِ مِنْ وَحْيِكَ وَتَنْزِيلِكَ .
وَقَوْ قُلُوبِنَا عَلَى الْإِيمَانِ بِهِ ، حَتَّى تَسْأَلَ بِنَا عَلَى يَدَيْهِ
مِنْهَاجِ الْهُدَى وَالْمَحَجَّةِ الْعُظْمَى ، وَالطَّرِيقَةَ الْوَسْطَى .^۱

خدایا؛ به واسطه دراز شدن زمان غیبتش و قطع شدن خبرش از ما، یقین ما را زایل مگردان؛ و از یاد ما مبر یادش را و انتظارش را و ایمان به او را، و یقین استوار بر ظهورش را، و دعا کردن برای (وجود نازنینش)، و درود فرستادن (بر آن حضرت) را؛ تا طولانی شدن زمان غیبتش ما را از ظهور قیام بر حُش نامید نسازد؛ و یقین و باور ما به قیام او و ظهور او همانند یقین ما به قیام پیامبر خدا - که درود خدا بر او و آل او باد - و وحی و کتاب نازل شده بر او، محکم و استوار باشد. و قلب‌های ما را بر ایمان به او تقویت کن تا به دست مبارکش راه هدایت و شاهراه روشن و مسیر اعتدال را بیماییم.

توجّه به مضمون دعاها

کسانی که اهل دعا و نیایش هستند این نکته مهمّ را در نظر داشته باشند که به مضامین و مطالب یاد شده در دعاها توجّه داشته باشند؛ زیرا توجّه به اموری که در دعاها از آنها یاد شده، طلب و اراده دعا کننده و توجّه و تمرکز او را زیاد می‌کند. و در نتیجه تأثیر

۱. جمال الأسبوع: ۳۱۵، مصباح المتهدّج: ۴۱۱، مصباح الزائر: ۴۲۵ (با اندکی تفاوت)، صحیفه مهدیه: ۳۵۷.

دعاها بیشتر می شود.

نه تنها در دعاها و مناجات‌ها؛ بلکه در نمازها و زیارت‌ها هر چه توجه انسان بیشتر باشد و در هنگام خواندن آن‌ها به امور یاد شده در نماز و در زیارت‌ها، بیشتر توجه داشته باشد، نتیجه بیشتری نصیب او خواهد شد. در روایت بسیار مهمی حضرت امام باقر علیه السلام می فرمایند:

... عودو أنفسکم الخیر و کونوا من أهله ...^۱

نفس‌های خود را به کار خیر عادت دهید و از اهل آن باشید.

باید توجه داشته باشیم که معتاد شدن نفس انسان به کار خیر یعنی انسان هیچگاه آن را ترک نکند، و به این معنی نیست که کار خیر را همیشه انجام دهد اگر چه هیچ نتیجه‌ای از آثار و برکات نمازها، دعاها و زیارات در او پیدا نشود، لازم است همانگونه که آن‌ها را انجام می دهد موانعی که آثار آن‌ها را از بین می برد جستجو کند و آن‌ها را برطرف سازد.

دعای ندبه مهم ترین درسنامه عصر غیبت

دعای ندبه دارای فرازهای پرشوری برای دلسوختگان و شیفتگان ساحت قدس مهدوی است. و درس‌های فراوانی را به

۱. بحارالانوار: ۲۴۴/۴۶.

کسانی که آن را با دقت و توجه به عمق مطالب و حقایق آن می‌خوانند، می‌آموزد. درس‌هایی که درک آنها و به کار گرفتن آنها در برنامه‌های عملی زندگی، روزه‌هایی از نور و روشنایی را در برابر خوانندگان آن می‌گشاید، فرا گرفتن این درس‌ها و توجه به عمق و ژرفای نکته‌هایی که در دعای ندبه وجود دارد راهگشای کسانی است که دعای ندبه را برای به پایان راه رسیدن - نه برای رها شدن و سرگردان ماندن در راه - می‌خوانند.

این حقیقتی است که نه تنها دعای ندبه بلکه همه دعاهایی که از خاندان وحی علیهم‌السلام به ما رسیده از آن برخوردارند.

دعاها را نه فقط برای اینکه دعا خوانده باشیم؛ بلکه برای رسیدن به هدف و آرزو بخوانیم تا حقیقت آنچه را که بیان کردیم برای ما واقعیت پیدا کند.

یقین داشته باشید که دعا خواندن برای رسیدن به هدف با خواندن آن به خاطر خو گرفتن و معتاد بودن به آن تفاوت مهمی دارد. به این جهت ما باید بدانیم دعاهایی را که می‌خوانیم با کدام یک از دو روشی که گفتیم انجام می‌دهیم.

* * *

در ادامه مطالب گذشته به این واقعیت باید توجه داشته باشیم که اهل بیت علیهم‌السلام در دعاها، زیارت‌ها و کلمات خود بسیاری از حقایق

را بیان فرموده‌اند که اگر ما در آن‌ها دقت کنیم و متوجه به نکته‌های مهم آن‌ها شویم، بسیاری از مشکلات روحی و معنوی ما حل خواهد شد، زیرا آن‌ها مشکل گشای مسائل بغرنج و معماهای لاینحل ما هستند.

به عنوان نمونه در دعای ندبه که از دعاهای بسیار با عظمت و مهم‌ترین درسنامه عصر غیبت است دقت کنیم.

در این دعای بزرگ که از حضرت امام صادق علیه السلام وارد شده است و از ناحیه مقدسه امام زمان عجل الله تعالی فرجه دستور به خواندن آن فرموده‌اند، مسایل مهم توحید و نبوت و امامت و دستورات دین را بیان فرموده‌اند.

امام صادق علیه السلام در دعای ندبه پس از بیان مقام ولایت و امامت، مطالب بسیار مهمی درباره غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بیان فرموده‌اند و وظیفه سنگین شیعیان را در عصر غم‌بار غیبت تعلیم فرموده‌اند که با خواندن آن‌ها و عمل نمودن به آن‌ها پر و بال سوخته و دست و پای شکسته شکسته دلان شفا می‌یابد.

* * *

در پایان این بحث لازم است به این مطلب توجه داشته باشیم، همانگونه که دقت در مضمون دعاها ما را با مسایل اعتقادی مهمی آشنا می‌کند، داشتن «معرفت» در درک این مطالب بسیار مؤثر و در

۳- صبر

متأسفانه در عصر غیبت آن چنان فتنه‌های گوناگون گریبان‌گیر مردم می‌شود که بسیاری از خاص و عام شیعه را در بر می‌گیرد به این جهت مناسب است روایتی را در این باره از حضرت امام رضا علیه السلام نقل کنیم:

أَبِي عَنِ الْحَمِيرِيِّ عَنِ أَحْمَدَ بْنِ هِلَالٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنِ
أَبِي الْحَسَنِ الرُّضَا علیه السلام قَالَ: قَالَ لِي لَأُبَدَّ مِنْ فِتْنَتِهِ صَمَاءَ
صَيْلَمٍ يَسْقُطُ فِيهَا كُلُّ بَطَّانَةٍ وَوَلِيَجِهِ وَذَلِكَ عِنْدَ فِئْدَانِ
الشَّيْعَةِ الثَّلَاثِ مِنْ وُلْدِي يَبْكِي عَلَيْهِ أَهْلُ السَّمَاءِ وَأَهْلُ
الْأَرْضِ وَكُلُّ حَرِّيٍّ وَحَرَّانٍ وَكُلُّ حَزِينٍ لَهْفَانٍ ثُمَّ قَالَ يَا أَبِي
وَأُمِّي سَمِيَّ جَدِّي وَشَيْبِيهِ وَشَيْبِيهِ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ علیه السلام
عَلَيْهِ جُيُوبُ الثُّورِ تَتَوَقَّدُ بِشُعَاعِ ضِيَاءِ الْقُدْسِ كَمْ مِنْ حَرِّيٍّ
مُؤْمِنِهِ وَكَمْ مِنْ مُؤْمِنٍ مُتَأَسِّفٍ حَيْرَانٍ حَزِينٍ عِنْدَ فِئْدَانِ
الْمَاءِ الْمَعِينِ كَأَنِّي بِهِمْ آيِسٌ مَا كَانُوا نُودُوا نِدَاءً يَسْمَعُ مَنْ
بَعْدَ كَمَا يَسْمَعُ مَنْ قَرُبَ يَكُونُ رَحْمَةً عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَعَذَابًا
عَلَى الْكَافِرِينَ.

حسن بن محبوب می‌گوید: حضرت رضا علیه السلام به من فرمود:
«دنیا فتنه‌ای در پیش دارد که آتش آن دامن خاص و عام را

خواهد گرفت و این در موقعی است که شیعیان ما، فرزند سوّم
مرا از دست بدهند و اهل آسمان و زمین و مرد و زن
دل سوخته و هر غم زده مصیبت رسیده‌ای به خاطر از دست
دادن وی گریه کند. پدر و مادرم فدای او باد که همانم جدّم
پیامبر خدا و شبیه من و شبیه موسی بن عمران علیه السلام است.
لباس‌هایی نورانی پوشیده که از شعاع انوار قدس، می‌درخشد.
چه بسیارند زنان و مردان با ایمانی که چون ماء معین را از
دست بدهند، حیران و غمگین و متأسف گردند، گویا آن‌ها را
مأیوس و متحیر می‌بینم.

آن‌ها را چنان صدا زند که آنکه دور است می‌شنود همانند
کسی که نزدیک است. او (امام زمان) برای مؤمنین رحمت و
برای کفّار عذاب است»^۱.

در این روایت حضرت امام رضا علیه السلام تصریح فرموده‌اند که در
زمان غیبت بسیاری از زنان و مردان با ایمان حیران و سرگردان
می‌شوند. به این جهت ما باید سعی کنیم به وسیله صبر و شکیبایی،
سختی‌ها و دشواری‌های جانکاه و طولانی شدن زمان غیبت ما را از
امام زمان ارواحنا فداه جدا نکند و با توجّه به اینکه سرانجام صحنه
گیتی عوض خواهد شد و دوران ظلم و ستم سپری می‌شود، دست
از ایمان و اعتقاد خود نسبت به خداوند و اهل بیت علیهم السلام برداریم و

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام: ۱/ ۲۴۷.

بدانیم سرانجام منتقم آل محمد علیهم السلام که رحمت برای همه افراد با ایمان است، تمامی رنج و اندوه‌ها و غم و غصه‌ها را از سراسرگیتی ریشه کن خواهد کرد. این است صبری که همراه با معرفت باشد.

شیعیان با معرفت یا صبرپیشگان فداکار

از صدر اسلام تاکنون چه مردان و زنان بزرگی زندگی کرده‌اند که وجودشان تاریخ شیعه را متحوّل ساخته و پرچم تشیع را در برابر دشمنان دین، با کمک خداوند و توسّل به اهل بیت علیهم السلام به اهتزاز درآورده‌اند. چه مردان بزرگ و شیرافکنی که در میدان‌های جنگ، پهلوانان بی‌باک دشمنان را به خاک و خون کشیده‌اند.

چه مردان بزرگی که استوانه‌های محکمی از علم و دانش بوده‌اند و تارهای تنیده دشمنان عنکبوت صفت را که اوهام و خیالات خود را علم و آگاهی می‌پنداشتند، از هم پاشیده و به آن‌ها ثابت کرده‌اند آنچه را که آن را آب می‌دانستند سرابی بیش نبوده است.

چه زنان بزرگی که در مکتب اهل بیت علیهم السلام، رشد و تکامل یافته که نه تنها خود پشتیبانی محکم و استوار برای دین بوده‌اند؛ بلکه شیرمردانی را در دامان پاک خویش پرورش داده‌اند که دمار از روزگار اهریمنان درآورده‌اند.

چه مردانی! چه زنانی! چه بزرگسالانی! چه جوانانی!

چه انسان‌هایی! که با همه کمبودهای ظاهری دست از تبلیغ دین و گسترش یافتن مکتب اهل بیت علیهم‌السلام، سر از پانشناختند. و با صبر و شکیبایی در برابر همه مشکلات و سختی‌ها به راه خود ادامه دادند.

این شخصیت‌های بزرگ، بر اثر شناخت و معرفت، در سختی‌ها و گرفتاری‌ها نه تنها سقوط نکردند، بلکه با تمام توان و قدرت به یاری دین خدا و اهل بیت علیهم‌السلام برخاستند. شناخت و معرفت آنان، آن بزرگواران را صاحبان عزم و اراده نمود به گونه‌ای که با همه سختی‌ها دست از امامشان بر نداشتند.

صبر راهی مهم

برای نابود ساختن هواها و هوس‌ها

یکی از امور مهمی که در پاکسازی قلب و نجات آن از هواها و هوس‌ها بسیار مؤثر می‌باشد صبر و شکیبایی صاحبان معرفت است.

بعضی از بزرگترین مردان معنوی که توانسته‌اند هواها و هوس‌های خود را کنار بگذارند، بر اثر صبر و شکیبایی به آن مقام راه یافته‌اند.

بزرگترین مانع ما در تقرب به خداوند و امام زمان عجل الله تعالی فرجه هواها و هوس‌های ما است که از نفس و وسوسه شیطان ما ایجاد

می‌گردد.

برای نابود ساختن آن‌ها باید نفس خود را از بدی‌ها پاک کنیم تا از شرّ هواها و هوس‌ها نجات پیدا کنیم.

صبر و شکیبایی از مهمترین عوامل رهایی از آن‌ها است به این جهت صبر یکی از صفات مهمّ مردان بزرگ است، در عصر حضور ائمّه علیهم‌السلام، یاران و اصحاب آن بزرگواران، صبر و تحمل را در برابر ستمگران بنی امیّه و بنی العباس شعار عملی خود قرار دادند.

در زمان غیبت اهمیّت و لازم بودن صبر بیشتر احساس می‌شود. در عصر غیبت که مردم دسترسی به بزرگترین و مهم‌ترین پناهگاه خود یعنی امام زمان عجل الله تعالی فرجه ندارند، و راه و چاره‌ای برای فرار از گرفتاری‌ها و مشکلات پیدا نمی‌کنند، صبر و تحمل می‌تواند از سنگینی سختی‌هایی که بر افراد وارد شده، بکاهد.

علاوه بر این، بر اثر سوختن و ساختن که به خاطر صبر و شکیبایی بر او وارد می‌شود، موانع راه معنوی خود را کنار می‌زند و زمینه‌های مهمّی را برای پیشرفت و تقرّب به سوی خداوند و اهل بیت علیهم‌السلام برای خود ایجاد می‌کند.

حضرت امام حسن مجتبی علیه‌السلام در یکی از خطبه‌های خود می‌فرماید:

فلستم أیّها النّاس نائلین ما تحبّون الاّ بالصّبر علی ما

ای انسان‌ها آنچه را که دوست دارید به آن نخواهید رسید مگر به وسیله صبر کردن بر آنچه از آن کراهت دارید.

اهمیت صبر

در کلام رسول خدا ﷺ

رسول خدا ﷺ درباره اهمیت صبر در عصر غیبت فرموده‌اند:

يَغِيبُ عَنْهُمْ الْحُجَّةَ لَأُيَسَّمِيَ حَتَّى يُظْهِرَهُ اللَّهُ فَإِذَا عَجَلَ اللَّهُ خُرُوجَهُ يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا ثُمَّ قَالَ ﷺ طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ طُوبَى لِلْمُتَّقِمِينَ عَلَى مَحَجَّتِهِمْ أَوْلِيكَ وَصَفَّهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ﴾^۲ وَقَالَ ﴿أَوْلِيكَ حِزْبُ اللَّهِ إِلَّا إِنْ حِزَبَ اللَّهُ هُمْ الْمُفْلِحُونَ﴾^۳.

جابر بن عبدالله انصاری، از پیغمبر ﷺ روایت می‌کند که فرمود: «حجت خدا از نظر آن‌ها غایب می‌گردد و نام برده نمی‌شود، تا آنکه خداوند او را ظاهر گرداند. پس وقتی که خداوند او را آشکار ساخت، زمین را پر از عدل و داد می‌کند،

۱. بحار الأنوار: ۴۴ / ۵۰.

۲. سوره بقره، آیه ۳.

۳. سوره مجادله، آیه ۲۲.

چنان که پر از ظلم و ستم شده باشد.»
 سپس فرمود: «خوش به حال آن‌ها که در غیبت وی پایدارند!
 خوش به حال کسانی که در راه روشن خود ثابت قدم می‌مانند!
 اینانند که خداوند درباره‌شان فرموده است: ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
 بِالْغَيْبِ﴾، (آنان که به غیب ایمان می‌آورند) و فرموده است:
 ﴿أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾^۱.
 (اینانند حزب خدا آری، حزب خداست که رستگارانند).^۲

اهمیت صبر

در کلام حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند:

الزُّمُّوا الْأَرْضَ وَاصْبِرُوا عَلَى الْبَلَاءِ وَلَا تُحَرِّكُوا بِأَيْدِيكُمْ
 وَسُيُوفِكُمْ وَهَوَى السِّنِّتِكُمْ وَلَا تَسْتَعْجِلُوا بِمَا لَمْ يُعَجِّلْهُ اللَّهُ
 لَكُمْ فَإِنَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ عَلَى فِرَاشِهِ وَهُوَ عَلَى مَعْرِفَةِ رَبِّهِ
 وَحَقِّ رَسُولِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ مَاتَ شَهِيداً أَوْ قَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ
 وَاسْتَوْجَبَ ثَوَابَ مَا نَوَى مِنْ صَالِحِ عَمَلِهِ وَقَامَتِ النَّبِيَّةُ مَقَامَ
 إِصْلَاتِهِ [إِصْلَاتِهِ] بِسَيِّئِهِ فَإِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ مُدَّةً وَأَجْلاً.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: «در جای خود قرار گیرید و بر

۱. سورة مجادله، آية ۲۲.

۲. كفاية الاثر: ۵۹.

بالایی که واقع می‌شود صبر کنید، و با دست و شمشیر و زبان خود، حرکتی نکنید، و درباره چیزی که خداوند شتاب در آن را برای شما نخواسته است، عجله نکنید؛ زیرا هر کس از شما در بستر خود بمیرد و خدا و پیغمبر و اهل بیت او را شناخته باشد، شهید مرده و ثواب او با خداست که پاداش نیت و اعمال نیک او را بدهد، و نیت او (برای حکومت الهی) مثل این است که شمشیر خود را (برای آن حضرت) آماده ساخته است، زیرا هر چیز مدّت و زمانی دارد.^۱

بنابر فرمایش حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام کسانی که اهل صبر هستند اگر دارای معرفت خداوند و مقام رسول خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او باشند، خداوند به خاطر نیت آنان، ثواب کسی را می‌دهد که در راه خدا شمشیر زده و شهید شده است. این نقش معرفت در مرتبه والای کسانی می‌باشد که صبر آنان همراه با شناخت و معرفت است.

معرفت و توجّه به عصر ظهور راه بسیار مهمّی برای ایجاد صبر

معرفت و توجّه به عصر ظهور و فرا رسیدن دولت کریمه امام زمان عجل الله تعالی فرجه دارای آثار مهمّی است که یکی از آنها برای منتظرانی که انتظار را به کمال رسانده‌اند، نجات یافتن از مرگ بر اثر حسرت‌های مهمّی است که بر قلب آنان وارد می‌شود.

از آثار مهمّ معرفت و توجّه به عصر ظهور برای کسانی که از رفتار سیاستمداران ستمگر و شیاطینی که مانع برپایی حکومت الهی هستند، به دست آوردن حالت اعتدال روحی و قدرت یافتن بر ادامه زندگی است.

منتظران ظهور دولت الهی بر سراسر جهان که در آرزوی نجات بشریت و در انتظار فرا رسیدن حکومت عدل الهی در تمام عالم هستند، با توجّه به عصر ظهور از آرامش نسبی و آرامش لازم برخوردار می‌شوند. و از به هم ریختن زندگانی عادی نجات می‌یابند و به وظیفه خود در راه تبلیغ از امام زمان عجل الله تعالی فرجه و فرا رسیدن حکومت عدالت پرور جهانی، کار می‌کنند و از کوشش و تلاش در این راه، دست بر نمی‌دارند.

این گونه افراد اگر توجّه به عصر ظهور و فرا رسیدن حکومت جهانی امام زمان ارواحنا فداه نداشته باشند، ممکن است آگاهی آنان از

مفاسد اجتماعی و فسادهای ویران‌گری که در تمام جهان وجود دارد، در آرامش فکری و تعادل در رفتار اجتماعی آنها اثر بگذارد. به این جهت توجّه به دولت کریمه امام زمان ارواحفاده که وعده حتمی الهی است، آنان را از حالاتی که سبب این گونه امور می‌شود، نگه می‌دارد.

* * *

باید گفت ممکن است افرادی برتر از منتظرانی که گفتیم وجود داشته باشند.

این گونه افراد نه تنها از راه اطلاعات عمومی؛ بلکه بر اثر آگاهی‌های دل از امور بسیاری خبر دارند که عموم افراد از آنها آگاهی ندارند. این افراد نه تنها از جهت علوم و معارف، برتر از دیگران هستند؛ بلکه از جهت آگاه‌بودن از مفاسد اجتماعی و جنایاتی که در جامعه واقع می‌شود، از راه آگاهی‌های باطنی اخباری بسیار بیشتر از دیگران دارند.

این گونه افراد با توجّه به ابعاد و آثار غصب خلافت امیرالمؤمنین علی علیه السلام و آثار ربودن کرسی حکومت اهل بیت علیهم السلام که وقوع جنایات جهانی و مفاسد بزرگ اجتماعی و فردی در سراسر جهان است، آن چنان زندگانی بر آنان سخت می‌شود که اگر توجّه به عصر ظهور و لطف الهی و عنایات حضرت بقیّة الله

الاعظم ارواحفاده در آن زمان نباشد، قالب تهی می‌کنند.
حسرت‌هایی که بر دل آنان وارد می‌شود، آن چنان عظیم است
که اگر برطرف نشود جان به جان آفرین می‌سپارند.

افرادی از اولیاء خدا همچون دعبل خزاعی که غصب خلافت
حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و ظلم و ستم‌هایی که بر اهل بیت علیهم السلام از
صدر اسلام وارد شده، جان آنان را به ستوه آورده و قلب آنان را
آتش می‌زند به گونه‌ای که با حسرت‌هایی که از این امور در دل
دارند، هر لحظه مرگ در نظر آنان جلوه‌گر می‌شود و ممکن است از
کثرت غم و اندوه قالب تهی کنند و جان به جان آفرین بسپارند.
آنها با توجه به عصر ظهور و پایان یافتن همه ظلم‌ها و ستم‌هایی
که بر اهل بیت علیهم السلام وارد شده، قلب‌شان را تسکین می‌دهند. و به
اینگونه خود را از دام مرگ نجات می‌دهند.

آنچه را که دعبل شاعر بسیار با عظمت اهل بیت علیهم السلام به آن
تصریح کرده، همان نکته‌ای است که بیان کردیم، او با توجه نمودن
به عصر ظهور، قلب خود را که پر از حسرت‌ها شده و هر لحظه
ممکن است جان خود را از دست بدهد، از مرگ نجات می‌داد.

درس بزرگی که دعبل به صاحبان معرفت آموخت

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

دعبل خزاعی که از بزرگترین شاعران اهل بیت علیهم السلام است در «قصیده تائیه» خود به این واقعیت تصریح کرده است.

دعبل قصیده عجیب تائیه خود را به دستور حضرت امام رضا علیه السلام در محضر آن بزرگوار خوانده است و مورد تحسین و تشویق فراوان امام رضا علیه السلام واقع شده است.

دعبل در قصیده خود که بیش از هشتاد بیت است^۱، در دو بیت آن، این واقعیت را که حسرت‌های جانکاه می‌تواند جان آدمی را بگیرد تصریح کرده و گفته است که او خود به حسرت‌هایی که رباینده جان می‌باشد گرفتار شده و چاره نجات از آن‌ها را به گونه‌ای بیان کرده است که حضرت امام رضا علیه السلام به آن بسیار اهمیت دادند و به احترام آن چه او در این دو بیت از آن یاد کرده است، یعنی برای ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه تواضع نموده و ایستادند و برای قیام آن حضرت دعا نمودند.

دعبل در این دو بیت چاره خود را برای فرار از مرگ بر اثر ظلم‌هایی که از صدر اسلام بر اهل بیت علیهم السلام وارد شده، توجّه به فرا

۱. تعداد ابیات قصیده دعبل را تا صد و سی بیت گفته‌اند و بزرگانی مانند مرحوم علامه مجلسی بر آن شرح نوشته‌اند.

رسیدن ظهور حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بیان کرده است.
دعبل معتقد است که اگر امیدوار به فرا رسیدن ظهور امام زمان
عجل الله تعالی فرجه نبود، حسرت‌ها نفس او را قطع می‌کرد یعنی آن چه
باعث شده که دق نکند و جان ندهد، امید او به قیام قائم آل
محمد ﷺ که با نام خدا و برکات او خروج می‌کند، می‌باشد.

دعبل در اشعار خود می‌گوید:

فلولا الذی أرجوه فی الیوم اوغد

تقطع نفسی اثرهم حسراتی

خروج امام لا محالة خارج

يقوم علی اسم الله والبرکات

اگر این امید نبود که آرزویم امروز یا فردا برآورده می‌شود رشته

قلبم با این حسرت‌ها بریده می‌شد؛ خروج امامی که حتماً

خارج می‌شود او با نام خدا و برکت‌ها قیام می‌کند.^۱

در واقع دعبل این جریان را که حسرت‌های انباشته در قلب

افراد می‌تواند سبب مرگ آنان شود؛ این واقعیت را برای همه

افرادی که بر اثر قرب معنوی به اهل بیت ﷺ از اهمیت غصب

خلافت و خانه نشینی آن بزرگواران و آثار ویرانگر آن آگاه هستند،

بیان می‌کند که آن‌ها می‌توانند جان خود را با وجود همه حسرت‌ها

و رنج‌های روحی که سراسر وجود آنان را فرا گرفته است، با توجّه به فرارسیدن حکومت قائم آل محمد علیهم‌السلام، حفظ کنند.

این دو بیت شعر دعبل ممکن است برای بسیاری از افراد اهمیّت چندانی نداشته باشد؛ زیرا نه از داغ‌ها و حسرت‌های انبوه در قلوب شیعیان خاص آگاهی دارند و نه به عظمت دولت امام زمان عجل الله تعالی فرجه توجّه می‌کنند.

اگر ما بخواهیم تا حدّی به عظمت آنچه که دعبل شاعر بزرگ دربار اهل بیت علیهم‌السلام سروده است آگاه شویم، توجّه به رفتار حضرت امام رضا علیه‌السلام به هنگام شنیدن آن، می‌تواند تا حدّی روشنگر این عظمت باشد.

آن‌گاه که دعبل دو بیت شعر خود را خواند، حضرت امام رضا علیه‌السلام از روی تواضع و احترام ایستادند و دست بر سر نهاده و برای تعجیل فرج دعا نمودند.

رفتار امام رضا علیه‌السلام پس از شنیدن دو بیت شعر دعبل، دلیل بر عظمت روزگار ظهور و شکوفایی جهان در آن عصر درخشان است که حسرت‌ها را به دست فراموشی می‌سپارد. یعنی افرادی که سراسر وجودشان را غم و اندوه فراوان فرا گرفته و غرق در غصّه‌های بیشمار هستند - که جان آنان را تهدید می‌کند - می‌توانند با یاد فرارسیدن عصر ظهور و فکرکردن درباره آن خود را از مرگ

نجات دهند.

این نکته واضح است که افرادی که درباره روزگار ظهور - که کوچکترین غم و اندوه و حسرتی در سراسر جهان وجود ندارد - می‌اندیشند، به یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه انس می‌گیرند و هیچگاه از فرا رسیدن آن روزگار پرشکوه مایوس و ناامید نمی‌شوند، ولی متأسفانه افراد زیادی به خاطر غفلت از توجه به آینده درخشان جهان که علت آن اندک بودن معرفت آنانست گرفتار یأس و ناامیدی می‌شوند.

ما باید از خداوند بخواهیم ما را با یاد امام زمان ارواحنا فداه و حکومت عادلانه جهانی آن حضرت مانوس فرماید تا از فرا رسیدن حکومت جهانی اهل بیت علیهم السلام مایوس نشویم.

به این جهت در دعای قنوت که از امام حسن عسکری علیه السلام نقل کردیم از خداوند می‌خواهیم: «ولاتوحشنا من أنسه»^۱ «ما را از انس گرفتن با او به وحشت مینداز» زیرا انس با آن حضرت یاد خاطره‌های مهرآفرین و شاد جهانی را در قلب ما زنده می‌کند و از یأس و ناامیدی باز می‌دارد.

هر چند عصر غیبت، عصر رنج‌ها و سختی‌هایی است که قلب

۱. مهج الدعوات: ۸۵، البلد الامین: ۶۶۰، مصباح المتهدج: ۱۵۶ (با اندکی تفاوت)،

صحیفه مهدیه: ۱۶۷.

آن حضرت و دوستان خاص آن بزرگوار را مجروح می‌کند، اما توجه کامل به آینده حکومت عدالت پرور آن حضرت، رنج‌ها و سختی‌های شدید عصر غیبت را کم می‌کند.

از آنچه بیان کردیم روشن شد که «معرفت به عظمت عصر ظهور» تا چه حد می‌تواند در صبر و شکیبایی تأثیرگذار باشد و صابران را از سقوط نگه داشته و آنان را به عالی‌ترین مراحل معنوی برساند.

خاتمه کتاب

قلب شکسته

و دل خونین امام زمان ارواحنا فداه

یکی از بزرگترین غم‌ها و اندوه‌های امام زمان عجل الله تعالی فرجه که هر روز آن حضرت برای آن با تمام وجود می‌سوزند و اشک می‌ریزند، مصیبت شهادت امام حسین علیه السلام است که پس از قرن‌ها هنوز انتقام حضرت سیدالشهداء علیه السلام گرفته نشده و همچنان خون آن حضرت می‌جوشد و آرام نمی‌گیرد. جوشیدن خون امام حسین علیه السلام قلب امام زمان عجل الله تعالی فرجه را که قلب عالم هستند، آتش می‌زند.

شما فکر کنید وقتی که قلب عالم را غم و اندوه بی پایان فرا می‌گیرد و وجود امام زمان عجل الله تعالی فرجه را می‌سوزاند، در سراسر

عالم چه تأثیرات فراوانی دارد و چگونه در همه موجودات اثر می‌گذارد.

برای توضیح مطلب به این نکته توجه کنید: روایات زیادی درباره عصر ظهور داریم که در آنها وضع جهان و مردم جهان را بیان فرموده‌اند. در میان آن روایات در چند روایت درباره پرنندگان آسمان، ماهی‌های دریاها و... سخن به میان آمده است که آنان به خاطر فرا رسیدن زمان ظهور، به سرور و شادمانی می‌پردازند در حدّ درک خود به جهت ارتباطی که با مقام ولایت دارند به خاطر فرا رسیدن عصر ظهور و گسترش عدالت در جهان و پایان یافتن همه جنگ‌ها و ستم‌گری‌ها مسرور و خوشحال می‌شوند.

بدیهی است موجوداتی که فرا رسیدن عصر ظهور را درک می‌کنند و به خاطر آن به خوشحالی و سرور می‌پردازند، جوشش خون امام حسین علیه السلام نیز در آنان بی اثر نیست، و این حالت همچنان ادامه دارد تا ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه واقع شود.

در روایتی که از امام حسین علیه السلام وارد شده که آن حضرت به این واقعیت که به تداوم جوشش خونشان تصریح نموده و فرموده‌اند که این جریان تا ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه ادامه دارد.

این روایت را امام سجّاد علیه السلام از پدر بزرگوارشان امام حسین علیه السلام

نقل کرده‌اند:

قال علي بن الحسين عليه السلام: قال أبي:

... يا ولدي يا علي والله لا يسكن دمي حتى يبعث الله
المهدي فيقتل على دمي من المنافقين الكفرة الفسقة
سبعين ألفاً^١.

امام سجاد عليه السلام فرمود، پدرم فرمودند:

... ای پسر من ای علی به خدا سوگند خون من آرام نمی‌گیرد تا
خداوند مهدی را برانگیزاند پس برای انتقام خون من هفتاد
هزار نفر (یعنی تعداد زیادی) از کفار فاسق را بکشد.

با دقت در معنای این روایت متوجه می‌شویم از زمان شهادت
امام حسین عليه السلام تا به حال و تا زمان قیام و انتقام امام زمان ارواحفاده از
دشمنان، خون امام حسین عليه السلام آرام نگرفته و در جوشش است که
لازمه آن ارتباط میان شهادت امام حسین عليه السلام و انتقام امام زمان
ارواحفاده می‌باشد.

جوشش خون امام حسین عليه السلام و آرام نگرفتن آن در طول قرن‌ها
چه آثار سوزنده‌ای در قلب مبارک امام زمان ارواحفاده می‌گذارد که
خطاب به امام حسین عليه السلام نموده و می‌گویند:

فَلَا تَدْبُتْكَ صَبَاحاً وَمَسَاءً وَلَا بَكِينَ لَكَ بَدَلَ الدَّمِوعِ دَمًا.^۱
 باید هر صبح و شام بر شما ندبه و زاری کنم و باید برای شما
 به جای اشک خون گریه کنم.

تا زمانی که خون امام حسین علیه السلام در جوشش است آیا قلب امام
 زمان عجل الله تعالی فرجه آرام می‌گیرد؟
 آن زمان که قلب آتش گرفته آن حضرت برای شهادت امام
 حسین علیه السلام می‌سوزد چه چیزی جز ظهور حضرتش می‌تواند قلب
 سوخته آن بزرگوار را آرام کند؟
 چرا به یاد قلب آتش گرفته و دل سوخته امام زمان ارواحنا فداه
 نیستیم؟

چرا برای ظهور آن حضرت دعا نمی‌کنیم؟
 چرا نسبت به ظهور آن بزرگوار غافل هستیم؟
 چرا آن همه تأکید را که در ادعیه و زیارات برای دعای فرج شده
 نادیده می‌گیریم؟

چرا به پیام‌های امام زمان ارواحنا فداه که در توقیع و تشرّفات برای
 دعا نمودن درباره تعجیل ظهور وارد شده اعتنا نمی‌کنیم؟
 چرا همچون مردم صدر اسلام که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را
 تنها گذاردند، امام زمانمان را تنها گزارده‌ایم و برای آن بزرگوار

کاری نمی‌کنیم؟

وقتی که امام صادق علیه السلام می‌فرمایند اگر من در زمان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه باشم تا زنده باشم به او خدمت می‌کنم، پس چرا ما که در زمان امامت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه هستیم به آن حضرت خدمت نمی‌کنیم؟!

توجه و دقت در فرمایش امام صادق علیه السلام بسیار مؤثر و متحول کننده است آن حضرت در روایتی می‌فرمایند:
... لو أدركته لخدمته أيام حياتي^۱

اگر زمان او را درک کنم در تمام دوران زندگیم به او خدمت می‌کنم.

باید این کلام رئیس مذهب امام صادق علیه السلام، در رفتار و کردار ما و در خدمت‌گزاری ما به امام زمان عجل الله تعالی فرجه بسیار اثر کند و با ایجاد تحوّل و روحیه قوی در خود، کمر همّت به خدمت‌گزاری آن حضرت ببندیم.

عذر تقصیر به پیشگاه امام زمان عجل الله تعالی فرجه

با توجه به خطبه جاودانه و عظیم غدیر و فرمایشات اهل بیت علیهم السلام دانستیم که بسیاری از شیعیان از صدر اسلام و در

طول تاریخ تشییع، نسبت به رسول خدا ﷺ، حضرت امیرالمؤمنین و اوصیاء بزرگوار آن حضرت کوتاهی نموده و تقصیر دارند.

همچنین ما که در عصر امامت حضرت بقیة الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه هستیم نسبت به آن بزرگوار بسیار مقصّر هستیم و هیچ دلیل و حتی بهانه‌ای! برای کوتاهی و تقصیر خود نداریم.

به این جهت با تصمیم و اراده قوی برای خدمت‌گزاری به امام زمان عجل الله تعالی فرجه، با کمال توجه، از آن امام مهربان طلب عفو نموده و به آن حضرت عرض می‌نماییم:

«یا اباانا استغفرلنا ذنوبنا اِنَّا كُنَّا خاطِئین»^۱

«ای پدر ما آمرزش گناهان ما را بخواه زیرا که ما خطاکار بودیم».

یقین داریم اگر واقعاً از امام زمان عجل الله تعالی فرجه طلب عفو کنیم و از غفلت‌ها و تقصیرهای خود پوزش بطلبیم و در پی جبران آن‌ها باشیم، آن پدر مهربان برای ما آغوش باز نموده و از گذشته ما می‌گذرند و با لطف کریمانه خود ما را می‌پذیرند.